RODICA PADINA

VENUS COCTEIL

RODICA PADINA

VENUS COCTEIL

Roman

EDITURA MILITARĂ — 1970

Coperta: N. NOBILESCU

Lui Len, care murind,
m-a învățat să trăiesc...

Pledoarie pentru tinerețe...

...O grotă — amplasament secret al rampei de lansare spre Soare sau Venus (vis nebun ?) ... Cocteil din fructe de plante sălbatice (de necrezut ?) ... Dragoste la 40° (de netrăit ?) ... Și mult, mult imposibil...

Dacă poți crede în toate acestea,

Dacă nu ești zgîrcit cu dorurile

Și nu vrei să-ți păstrezi numai pentru tine

Visele,

Căldura

Și comorile,

Vei întîlni — cîndva — tinerețea noastră...

Și ne vei înțelege

Poate...

Iar dacă am greșit,

Iartă-ne pentru ce a fost !

Am crezut prea mult într-un vis... Fie că s-a numit grotă (o lume — de fapt — ca cea de pe asteroidul B 612 al micului prinț al lui Saint-Exupéry), fie zbor spre Soare sau Venus... Fie dragoste la 40°...

Nu-i ușoară viața la șaisprezece ani ... Nu începe și nici nu sfîrșește lumea cu noi... Dar avem și noi impasurile noastre...

Înțelege-ne ! Vino cu noi în vis să te joci cu imposibilul și fii lîngă noi cînd iubim... Cînd suferim... Cînd trecem prin greșeală... Dăruiește-ni-te !... Cu tot ce ai mai bun... Cu tot ce ai cules mai de preț... Adu-ni-te, risipit în dragoste, căldură și înțelegere... Și încearcă să arzi ! Nu în volți. Ci în amperi. Ca noi !...

Ia-ne apoi sufletul în palma ta și cîntărește-i sămînța !

Va fi spic bun
Dacă ai vegheat netemător de vînt
Și i-ai urmat drumul spre rod...
Risipitor cu tot ce ai cules,
Cu tot ce știi
Cu tot ce simți
Și tot ce ești...
Pentru ca noi,
Primind,
Să trecem mai departe
Celorlalți,
De după noi,
Tot ce avem de la tine,
Culegem,
Simțim
Și sîntem.

Rodica Padina

McCloud sărise gardul. Straker se pregătea. Joe se făcuse capră, îndoindu-şi spinarea.

— Boss !

Un salt, apoi încă unul. Încălecă grilajul şi îşi făcu vînt dincolo.

— Joe ! comandă scurt Straker, cu ochii roată împrejur.

Joe se săltă şi el, prinzînd mîinile lui McCloud, dar rămase agăţat.

— Patruzeci şi unu de minute, opt secunde..., cronometră Straker. Ce naiba faci ? Sări o dată !

Joe zvîcni dincolo, rostogolindu-se în iarba umedă, fără să se atingă de umerii lui McCloud lipiţi de grilaj.

— Sîntem în întîrziere, se îngrijoră „boss"-ul. V-am spus doar să nu vă atingeţi de masa de seară. V-aţi stricat condiţia fizică şi avem mult de mers pînă la punctul de joncţiune.

— Şase ! strigă înăbuşit McCloud.

Se prăbuşiră cu faţa în sus, ciulind urechile. Nu se auzeau decît răsuflările lor repezite şi vîntul, un vînt proaspăt de primăvară...

— Mi s-a părut, făcu McCloud ridicîndu-se.

— Să nu se mai întîmple, rosti aspru Straker, consultînd ceasul. Sîntem în întîrziere cu optzeci şi una de secunde şi nu ne-am depărtat încă de „zonă", observă privind busola. Comandă apoi scurt : Cap compas 081. Deschiderea pasului, 40 centimetri.

Se conformară, înaintînd cadențat, egal, fără să vorbească, pentru a-și economisi forțele. Drumul era destul de bun, fără obstacole pînă în „zona albastră".

— ...și treizeci, șopti Straker. Ar fi trebuit să ajungem. Dă-mi harta !

Joe o scoase din porthartă și i-o întinse.

— Mannix trebuie să fie acum aici. Și punctă cu arătătorul : 024—031. Privi în jur. Interceptează, McCloud !

McCloud se depărtă în fugă, desenînd un cerc larg pînă la marginea șoselei, apoi reveni în goană.

— Control 1. Raportez. N-avem contact vizual. Zonă periculoasă la 200 metri.

— De unde știi ? Nu apare pe hartă.

— E păzită.

— Aha, făcu Straker. Schimbăm cursul. 040-052, murmură, punctînd cu roșu, pe hartă, o altă porțiune. Trase apoi o linie oblică. Micșorăm distanța prin „zona neagră".

— Boss, tresări Joe.

— Ce e ? i-o curmă Straker. După comandă urmează executarea.

— Zona..., bîigui Joe.

— Trebuie să ne orientăm după situație. Și „zona neagră" e păzită. Executarea ! Repet : „zona neagră", zonă de pericole în punctele A4, D3, Z8. Cine se teme se mai poate întoarce *acum, aici.* Drumul de întoarcere e ușor. Cel ce ne așteaptă, plin de pericole și neprevăzut. Mai departe însă nimeni nu se mai poate înapoia, fiindcă știe desfășurarea planului de evadare, care e *strict secret.*

Depărtă picioarele, proptindu-se în fața lor cu degetul gros prins de curea.

— Cine se întoarce ? Îi privi pe rînd. Chipurile exprimau hotărîre. Nimeni ? apăsă pe cuvînt. Nici o mișcare. Atunci înainte, cu viteză maximă ! Cuvînt de ordine : mișcare-ceas, fără urme, direcția 024-031. După mine, McCloud, Joe, asiguri spatele ! Întîrziere crescută cu șaizeci și trei de secunde, distanța, cu optzeci și patru de metri. Cap-compas „zona neagră". Spre punctul de joncțiune cu sonda spațială „Fiat 1100" !

Je suis
comme je suis
Je suis faite comme ça.

. . . . . .

Je suis faite pour plaire
Et n'y puis rien changer.
. . . . . .
Je suis comme je suis
Je plais à qui je plais
Qu'est-ce que ça peut vous faire
Ce qui m'est arrivé...
Oui, j'ai aimé quelqu'un
Oui, quelqu'un m'a aimée
Comme les enfants qui s'aiment
Simplement savent aimer
Aimer, aimer...

... ca început al scrisorii mele, Prévert, ei, da, Prévert, de la tine am auzit pentru prima oară de el, cum de la tine am aflat multe despre viață, și asta pentru a nu începe cu banalele cuvinte „dragă" sau „iubitule". Citește versurile cu atenție, voi fi scutită să-ți explic multe lucruri care mi s-au întîmplat și pe care trebuie să ți le mărturisesc acum... Felul tău de a te purta mă obligă să nu-ți ascund nimic...

Je suis
comme je suis
Je suis faite comme ça...

...Totul a început de la un „Fiat 1100" și doi îndrăgostiți. La început am crezut că este un joc, cum joc era și dragostea mea cu Man, în care nu credeam prea mult la început, dar care era un refugiu pentru clipele mele de desperare și singurătate. Mai ales după ce rămăsesem corijentă la matematică. Pe părinți i-am mințit că promovasem. M-au crezut și m-au luat în vacanță cu ei, drept răsplată. Era pentru prima dată cînd venea și mama să petreacă concediul cu noi. Mințind o dată, am mințit și a doua oară — trebuia — pentru a-mi acoperi prima minciună. Vacanța cu ei a fost însă un chin. Groaza corijenței, imposibilitatea de a pune mîna pe carte mă făceau închisă, rece, distantă. Părinții mei nu pricepeau nimic, dar nici nu făceau (n-au făcut niciodată) efortul de a mă înțelege cîtuși de puțin. Tata a fost chemat urgent la București, pentru o operație, și cînd s-a întors era abătut. Intervenția fusese făcută prea tîrziu și restul zilelor de vacanță nu ne-a vorbit decît despre

„cazul" pe care nu-l putuse salva. Aș fi dorit mult să-l ajut, să-l înțeleg, dar vorbea în termeni mult prea grei ca eu să-i pot pătrunde. Tîrziu am aflat însă că vorbea de fapt *pentru el* și nu pentru ca eu să-l pot înțelege. Vorbea ca să-și explice *sieși* eșecul. Noi nu existam. Dacă am fi lipsit ar fi vorbit probabil singur. Mama era preocupată de deschiderea stagiunii și de noul rol al Norei, pe care avea să-l interpreteze în „Casa cu păpuși" a lui Ibsen. Eu jucam în viața lor un rol cu totul secundar. De decor, probabil.

„Casa cu păpuși" m-a obsedat de atunci. „De ce pleacă Nora din casa în care a fost atît de mult iubită?" o întrebam pe mama. (De ce avea să plece mai tîrziu mama?) Ea îmi explica atunci că Nora este un personaj foarte interesant și îmi cerea să-i dau replica, să o ascult, iar mie îmi plăcea să o admir jucînd acasă la noi, cu mine, pentru mine. Cu toate că mai tîrziu aveam să-mi dau seama că pentru ea fusesem și în viață „personajul care dă replica".

După ce s-a reîntors tata și ne-a povestit ce i s-a întîmplat i-am lăsat pe amîndoi mai mult singuri, iar eu am început să hoinăresc. Îmi plăcea mult să umblu singură. Nu-i aveam pe ei lîngă mine, cu grija lor distrată, mereu preocupați de ei, de treburile lor. Îi surprindeam, de pildă, întrebîndu-mă după ce mîncasem dacă am stat la masă sau după ce mi se urcase temperatura dacă nu mă simt bine. Arareori observau ceva în jur în afara propriei lor persoane : tata, numărul de operații, mama, spectacolele pe care avea să le joace în noua stagiune.

...Nu le puteam spune nimic despre corijența la matematică. Ar fi fost un lung dialog între surzi...

Toamna am rămas repetentă. Eram îngrozită. Nu le mai puteam ascunde adevărul. M-am hotărît să le mărturisesc totul, să scap de calvarul gîndurilor și de spaimele prin care treceam singură noapte de noapte. Voiam să le explic că programul liceului mi se părea mult mai greu decît cel al școlii generale. Trebuia să hotărîm o dată ceva împreună, să căutăm o ieșire desperării mele. O soluție de viață...

M-am hotărît să-i vorbesc tatii. Acasă nu puteam, fiindcă n-avea niciodată timp pentru mine. Venea tîrziu de obicei, eu îi pregăteam masa și el mînca fără să mă privească. Se retrăgea apoi în birou. Se culca tîrziu, după ce se întorcea mama de la spectacol. M-am dus la el la spital. Mi s-a spus că este în operație și să-l aștept. Lucra într-o încăpere sobră, ordonată. În fața biroului, planșa unui trup de bărbat privind cu un ochi adevărat, deschis spre lumea din tine, și cu celălalt secționat, orb, spre cea de nicăieri... M-a uimit acel univers de mușchi brăzdați de artere și vene, în care tata își petrecea atîtea ore din viață. Trupul, secționat și el vertical, lăsa să se vadă rinichiul, ficatul și creierul... Din toată nebunia de carne și sînge a planșei colorate de pe perete, singurele adevărate erau buzele... Fără anatomie. Nici nu meritau să fie analizate, de vreme ce nici o săgeată nu le semnala prezența. Dar erau singurele adevărate. Fiindcă aveau viață. Vorbeau...

— Ce-i cu tine aici ? Stai jos !

Vorbise tata. Era lîngă mine și mă privea. Palid, cu ochii încercănați. Dedesubtul frunții oarbe îi zării creierul, cu țesătura delicată ca de horbotă a vinișoarelor ce vin și pleacă spre inimă... Inima lui, puțin obosită, care face uneori pauze, între două bătăi, dar nu se dă bătută. „Și dacă totuși, într-o zi... ?"

— Cafeaua, tovarășe profesor.

— Stai jos, Ina.

...„Și ficatul, și pancreasul, și rinichiul, și... dacă într-o zi... ?"

— Cît o să rezişti ?

— Ce-ai spus ?

...Planșa se mutase de pe perete în fața mea. Planșa era de fapt tatăl meu, secționat vertical ; îi vedeam inima care îl făcea să sufere, să ia medicamente pe ascuns, pentru ca să nu mai sară peste secunde, iar creierul... Mi se făcu milă de el. De viața lui...

— Ești palidă, Ina, dar n-am timp de tine acum. Spune de ce ai venit ?

(„...Vorbiseră buzele omului de pe perete ?") Am deschis gura să-i spun adevărul, să mă eliberez de coșmarul nopților, dar tata bea cafeaua în picioare, cu ochii la ceas.

— Aș vrea să stăm puțin de vorbă...

— De vorbă ? mă întrebă cu spaimă în priviri. Bolnavul este pe masă. I-am întîrziat anestezia, fiindcă m-a anunțat asistenta că ai venit. Sorbi ultima picătură de cafea, apoi împinse ceașca. Spune repede !

Asistenta, umbră albă, culese cu o mînă, ca o pasă, singurul obiect al acelei lumi fantomatice de alb și roșu : ceașca de cafea.

— Cam slabă, se plînse tata. Mai fă-mi, te rog, una ! Înainte de două nu ieșim din operație. Neoplasmul e cît un pumn. Spune, Ina, se întoarse în cele din urmă spre mine.

Privirile îi alunecară spre ceas. Apoi din nou spre năluca albă.

— Începeți anestezia. Vin și eu... Spune, Ina !

M-am răsucit pe călcîie spre ușă, dar tata mi-o luase înainte.

— Vorbim mai tîrziu acasă. Așteaptă-mă.

„...Acasă... mai tîrziu... N-am timp *acum* de tine..." Ce mă fac ? Înnebuneam. Am rămas o clipă pironită locului, apoi m-am întors spre planșa de pe perete, singura ființă vie din viața mea, singura care avea timp de mine, fiindcă era țintuită în piuneze, și i-am șoptit :

— Am rămas repetentă !

Am încercat apoi să vorbesc cu mama. Am căutat-o la teatru. Spunea că are spectacol. N-avea. *N-am* vrut să înțeleg lucruri care erau atît de lesne de priceput...

M-am întors acasă tîrziu, hoinărind prin oraș nesigură, nefericită și singură... Atunci l-am reîntîlnit pe Man... Și l-am privit pentru prima oară mai mult decît ca pe un prieten, refugiu al desperării mele. Un om care — în sfîrșit — *avea timp de mine. Care avea timp să asculte.* Să mă înțeleagă. „Repetentă ? Pentru... matematică ? Nici o problemă ! Există soluții !" „Care ?" „Așteaptă." Și m-a luat în brațe, făcîndu-mă să simt o căldură pe care nu mi-o dăruise nimeni pînă atunci.

Din acea seară, mama nu s-a mai întors. Trecuse de miezul nopții... Tata mînca singur, fără să-i observe lipsa. Îmi amintesc fiecare clipă a acelei nopți cumplite în care o pierdusem pe mama, fără ca tata să-și dea seama de

acest lucru. Nu din indiferență, nu, nu, doamne ferește, el nu era un indiferent. Dar îi ignora pe ai lui, fiindcă își ajungea sieși.

— Mama n-a venit, îi spusei încet.

Nu mă auzea.

Eram îngrijorată, dar și dezamăgită pentru neadevărurile ei. Și mă simțeam și eu puțin vinovată, fiindcă aflasem o taină pe care nu trebuia să i-o împărtășesc tatei. Revolta mă înăbușea... Îl priveam cum mănîncă tăcut, absent, ducînd furculița la gură cu gest reflex, fără să mă observe pe mine, cea de lîngă el, darămite, absența unuia care e departe...

...Mama! Am iubit-o, am urît-o, am compătimit-o. Numai tata o mai putea readuce, dacă acest lucru era cu putință.

— Mama n-a venit, repetai.

— Știu, răspunse tata înăbușit. Du-te și te culcă.

— Ce-i cu mama? țipai atunci fără glas.

Tata mă privi cu un ochi stins și îmi șopti cu acel ton cu care cerea anestezierea bolnavului:

— N-o mai aștepta!

Sec. Dur. Creierul mi se goli de sînge, chipul tatii se clătina în fața ochilor, ca planșa secționată de pe perete. (Mi s-a părut sau avea o lacrimă în ochiul viu, răsărit spre lume, ca o întrebare fără răspuns?) M-am așezat pe scaun, fără puteri.

— Ești o fată inteligentă, Ina..., începu el.

— Nu înțeleg, izbucnii. De ce?

Mi se înfipsese în creier un „de ce" și asta mă înnebunea. Îmi amintii de întrebările naive pe care i le puneam mamei: „De ce pleacă Nora de lîngă copiii ei?" „Există și o altă lume decît cea a păpușilor", îmi răspundea. Nu pricepeam atunci. Abia acum începeam să înțeleg. Așadar nu mai eram copil. Puteam pătrunde tainele adulților. Și să-i judec. „O iubise oare tata? Dar mama pe el? Dar ei pe mine? Dar eu? Eu îi iubesc oare?"

Tata fuma liniștit țigara după masă. Mîncase. Mîncase la fel de calm ca în oricare altă zi. Mîncase, Dumnezeule, știind că mama nu se va mai întoarce. E cu putință?

Și acum fuma. Fuma liniștit, fără să răspundă desperării mele...

— De ce ?

M-am ridicat în picioare, hotărîtă să împrumut ceva din tăria lui, să-l am model pentru toată viața, ori de cîte ori voi trece prin asemenea încercări... (Îmi amintesc ce mult suferisem copil fiind, pentru că din cauza mea, din joacă, murise o pisică. O alungase din mîinile mele un cîine și o sfîșiase. Mă îmbolnăvisem de durere. Iar noaptea făcusem febră și delirasem. De remușcare și căință. „E prea sensibilă, le spuseseră prietenii părinților. O să aibă mult de suferit în viață. Cu cine seamănă ?")

„...Unul plecase poate pentru totdeauna, fără un rămas bun, altul fuma liniștit... Cu cine semăn ?..."

— Așadar, ne-a părăsit, spusei cu o voce care nu era a mea.

— Da, răspunse moale tata. Ești o fată inteligentă...

— Și eu ? i-o curmai brusc.

— Va decide instanța !

— Care instanță ?

— Instanța care va judeca procesul.

— Ce proces ? mă îngrozii la gîndul tribunalului.

— Liniștește-te ! Voi cere instanței să rămîi cu mine.

— Și mama ?

— Mama... ? Du-te și te culcă acum. E tîrziu pentru asemenea discuții.

Tata se ridicase. În biroul lui suna telefonul...

Urcai în camera mea. Și acolo mă simții deodată foarte tare. Capabilă să înțeleg multe. Și răceala tatii. Și indiferența mamei, care nu avusese pesemne nici un gînd pentru mine, de vreme ce plecase fără un cuvînt. Iar a doua zi lucrurile mi se părură firești. Firesc ca ea să nu mai fie în viața noastră, Nora să dispară din „Casa cu păpuși", și tot atît de firesc ca eu să nu dau nimănui socoteală pentru faptul că rămăsesem repetentă. Fiindcă acest lucru mă privea numai pe mine. Aveam să dispun singură de soarta mea. Adulții nu vor mai avea nici un drept să hotărască ceva în legătură cu mine. Era firesc deci și să nu-i mai judec. Să nu-i mai acuz.

...Așa încît, în primăvara următoare, propunerea lui Man de a fura mașina tatii și a fugi cu el mi se păru la fel de firească. Și ideea de a-l părăsi, la rîndul meu, pe tata. Cum făcuse și mama. Și el dealtfel. Fiindcă simpla prezență fizică în timpul unei mese absente nu însemna prea mult pentru mine, o ființă atît de vie. Amîndoi îmi lăsaseră un gol care trebuia înlocuit cu ceva. Cu cineva. Acel *cineva* avea să fie Man, prima mea dragoste...

Mă simțeam eliberată de prejudecăți, de zbuciume, de remușcări, de sentimente. Eram om în toată firea. Adult. În stare să hotărăsc singură. Să nu mă mai tem de o notă proastă. De părinți. De nimeni. Nici măcar de mine însămi. Să pot iubi liber.

...Aveam șaisprezece ani...

În clipa în care mi-am dat seama că iubesc, mi-am ars toate păpușile din „casa cu păpuși". Nu le-am dăruit altor copii — ar fi însemnat să duc mai departe minciuna și ipocrizia cîrpelor colorate din casa noastră —, ci le-am ars lucid, petic cu petic, bucățică cu bucățică, buclă colorată cu buclă colorată, pînă le-am făcut scrum. Pe toate. Rece. Rațional. Dur. Ca viața...

Am lăsat totul în urmă și m-am hotărît să fug cu Man...

N-am putut pleca imediat. Trebuia să pîndim ziua în care tata se ducea la contravizită fără mașină. Și asta avea să se întîmple abia a doua zi... Aveam să fiu, așadar, stăpîna secretă a unui spațiu și timp care pînă atunci aparținuseră oamenilor mari... Spațiu care nu era al niciunuia dintre cele trei miliarde de locuitori ai pămîntului și pe care aveam să-l împart numai cu iubitul meu. Spațiul era galaxia unui „Fiat 1100".

...Totul a pornit de la un „Fiat 1100", doi îndrăgostiți și...

— Circa de miliție „Meduza" ? Alo, „Meduza" !

— Circa de miliție „Meduza". Plutonier Avram.

— Aici centrul de reeducare „Lunca Albă", locotenent Radu Andone. Puneți în urmărire și rețineți trei minori infractori de la centrul nostru...

— O clipă, să notez ! Ordonați !

— Numele Pleșa, prenumele Norocel ; semnalmente :

înalt, blond, ochi albaştri; liderul grupului; porecla Straker. Al doilea...

— Un moment, aşa... Ordonaţi!

— Al doilea, numele Bitucă, prenumele Aurel; semnalmente: mic de statură, gras, brun, ochi negri; porecla Joe. Al treilea, numele Enculea, prenumele Ion; semnalmente: înalt, voinic, ochi verzi; porecla McCloud. Toţi, vîrsta de şaisprezece ani şi plini de westernuri pînă peste cap...

— Să trăiţi. Am notat. Vom lua măsuri. Ţineţi legătura cu noi.

— Alo! Circa „Tunaru"! Circa „Dumbrava"! Circa „Piatra"! Puneţi în urmărire şi arestaţi trei minori infractori... Numele, prenumele, semnalmente, porecla...

...Iartă-mă, continui scrisoarea, n-am însă timp să fiu atentă la figurile de stil, poate am făcut şi voi mai face greşeli de gramatică... Unde rămăsesem? A, da!... Man n-avea permis, dar ştia să conducă. Cheile de la maşină se aflau la tata.

A făcut atunci contactul cu două sîrmuliţe. N-a fost greu. Am fugit cu el în lipsa tatii, fără să iau *nimic* din casă. Nu datoram nimănui *nimic*. Nu lăsam *nimic* în urmă. Nu iubeam *nimic* din ce rămînea...

Cu Man nu stabilisem o ţintă anume, cu toate că mai tîrziu aveam să aflu că el ştia cu precizie unde mergem.

O singură clipă am ezitat... Dar el: „Vii cu mine?" „Vin". „Vii?" „Vin." „Sigur?" „Sigur"." „Nu ţi-e teamă?" „Nu mi-e teamă." „Ştii ce ţi se poate întîmpla dacă vii cu mine?" (Îmi amintii de plecarea mamei). „Mie nu mi se mai poate întîmpla nimic. Am mai murit o dată. Vin cu tine. Mereu. Pentru totdeauna." Ca o făgăduială de cununie... Uram adulţii. Lîngă Man mă simţeam ocrotită.

. . . . . .

...Străbăturăm oraşul ca în vis... Zburam printre case, troleibuze, oameni... („Man, iubitule, fii atent, n-avem permis, nici certificat de înmatriculare" — şi fraza îmi

dădea deodată importanța pe care o căpăta mama în ochii tatii cînd îl chema la ordine. „Nu mă dădăci, iubito !!"... Și răspunsul lui ! Fantastic ! Eram și vorbeam ca ei...

...Ne îndreptam în plină viteză spre autostrada camioanelor (de ce oare ?) Un drum de basm... Crucea bulevardului noaptea, încrustată cu luminile verzi-galbene-roșii răsfrînte din cupa semafoarelor, părea un decor de teatru. Tata mă lua adesea cu el, în mașină, dar atunci era cu totul altfel. Acum eram lîngă un bărbat. Toată lumea ți se pare schimbată cînd nu mai mergi cu părinții, ci alături de un bărbat. Man avea cîțiva ani mai mult ca mine. Bărbat în toată firea !

...Ne depăși o „Dacie" albastră a miliției, cu becul — risipă de lumini — și chiotul claxonului de alarmă. Man micșoră viteza, semnaliză și trecu pe culoarul din dreapta. Mi se făcuse inima cît un grăunte de frică.

— Cînd ești cu mine, nu te teme ! rosti el. Dar simții că și lui îi fusese frică. Mașina miliției spintecă aerul pe lîngă noi, fără să ne observe, ca un bolid argintiu-vînăt, în lumina farurilor. Oprirăm la prima stație de benzină. Man coborî, spuse ceva salariatului de la Peco, îi întinse banii, apoi se reîntoarse numărînd restul.

— Am făcut plinul, spuse cu simplitate.

Dar nu porni imediat. Se mai dădu o dată jos din mașină, aplecîndu-se în fața unei troițe vechi din spatele stației. Nu mă dumiream ce caută.

— Îmi plac lucrurile vechi, explică la întoarcere. Troița asta trebuie să fie de pe vremea lui ..., și schimbă vorba debreind.

Pornirăm iar. Îmi era frig. Abia atunci mi-am dat seama că nu îmi luasem nici o rochie de schimb. Nici măcar o jachetă mai groasă. Man îmi întinse puloverul lui, rămînînd în cămașă, cu mînecile suflecate pînă la cot. Era frumos și eram mîndră lîngă el. Avea un păr aspru, lemnos, ca o volbură neagră și ochi de flacără vînătă. Nu îi știam decît numele mic, dar asta n-avea nici o importanță din moment ce ne înțelegeam atît de bine și ne iubeam...

— Alo, „Meduza" ! „Meduza" !

— Aici „Meduza" !

— Centrul de reeducare „Lunca Albă", locotenentul Andone. Aţi dat de urma minorilor ?

— Pînă în prezent, nu.

— Rămîneţi în legătură ! Circa „Tunaru" !

— Alo, da. Circa „Tunaru", sergent-major Firoiu.

— Vreun indiciu despre minorii fugiţi ?

— Nici unul.

— Circa „Dumbrava" ?

— Circa „Dumbrava". Plutonier Caramihai. Nici o urmă pînă în prezent.

— Continuaţi urmărirea !

— Circa „Piatra" ? Continuaţi urmărirea ! Terminat !

...Paşii le trosneau uscat peste tulpinele ţepene ale arbuştilor cu tufe înşelătoare.

— 050-091. La cincizeci de metri, punctul de reper.

— Orientare exactă, Joe, comandă Straker.

Joe privi o clipă busola, apoi ridică braţul, indicînd direcţia oblică. Traversară cărarea plină de ciulini, care li se aninau de haine, cerînd parcă ajutor. Se descătuşau greu de braţele vîscoase, ca nişte animale la pîndă, ale ierburilor sălbatice, croindu-şi drum cu palmele şi tălpile apăsate pe rădăcinile noduroase, arse de timp. Cerul li se lipise, negru şi rece, pe creier, pe ochi... Îi cotropise cu bezna lui. Gîfîiau, înaintînd fără un cuvînt. Auzeau ţipetele păsărilor de noapte şi geamătul vîntului printre ramurile uscate... Sudoarea le curgea, sărată, în ochi, pe buze, pe haine. Zăriră, în sfîrşit, o lumină.

— Interceptează. McCloud !

— Distanţă micşorată cu cincizeci de metri.

— Reperul ! ordonă scurt Straker. Se vede reperul ?

— Foarte slab. Numai lumina staţiei.

— Fără oprire pînă la punctul de reper, strigă Straker şi păşi hotărît înainte.

Distanţa se micşora şi conturul staţiei de benzină se vedea acum limpede. Cîmpia se lărgea în partea dinspre şosea... Lumina părea de aluminiu, oglindind metalic şarpele drumului.

— Cheruit ! Înaintare în pasul cocoşului !

Se executară, înaintînd pe vine uşor, ţinîndu-şi echilibrul cu braţele. Nu se zărea o umbră. Zgomotul şoselei se auzea însă distinct, ca un duduit apăsat de motor Diesel.

— Reperul !

Joe se depărtă de grup furişat, căutînd din ochi troiţa veche, ridicată demult în locul cumpenei, împrejurul unui ghizd putrezit pe jumătate. Acoperişul îi era spart, dar oamenii nu se îndurau s-o dărîme, pentru frumuseţea picturilor dinăuntru. Pipăi cu mîna marginea... Ridică apoi obiectul învelit într-o hîrtie şi dispăru în noapte.

— „O.Z.N." capturat boss, rosti fără suflare. E aici şi un mesaj.

Straker despături hîrtia şi găsi capsula-consemn : „În ordine. Capturat autovehicul". Apoi cifrat : „XMEIFJEK-SLM STOP. HUIWSM STOP".

— Codul, McCloud.

McCloud scoase un carnet cu scoarţe tari, privi textul şi rosti rar : „În-tîr-zie-re... zece ore... jon-cţiune... stop".

— O.K. ! Popas, un minut şi patruzeci de secunde !

Se aşezară şi îşi aprinseră cîte o ţigară. „Întîrziere ! De ce oare ?"

— Vom respecta totuşi orele, reperele, datele şi locurile, rosti grav „liderul". Sus !

Se ridicară, strivind cu vîrful piciorului mucurile rămase.

— Înainte ! comandă scurt. Depărtare de punctul de reper cu viteză maximă !

...Te obosesc poate cu prea multe amănunte, dar nu vreau să omit nimic. Îţi datorez sinceritatea clipelor vieţii mele pînă la tine.

...Pe Man îl cunoscusem la ştrandul „Lido". L-am reîntîlnit apoi întîmplător pe stradă după ce rămăsesem repetentă. „Nici o dramă pentru vremurile noastre moderne", îmi spusese pe un ton atît de sigur, încît avu darul să mă liniştească puţin. Ne-am întîlnit şi la dans. Dansa fantastic. Nu ştiu cum să spun, cu frenezie, curbîndu-şi şalele spre spate, ridicîndu-şi omoplaţii, purtîndu-şi braţele spre cer, cu ochii închişi, ca în transă. Ca un apucat... Am dansat o singură dată cu el, dar nici nu m-a atins. Cred că nici nu mă zărea. Dansa arc, cu toate

fibrele întinse, gata să plesnească, zvîcnind din genunchi în ritm, ca o coardă, fără să privească în jur. Dansa, rugîndu-se parcă. Răzbunîndu-se parcă. Un dans ritual, ştiut numai de el, numai pentru el. De atunci l-am iubit, fiindcă se iubea atît de mult şi nu-i păsa de cei din jur...

Ne-am plimbat apoi dimineţile. Am început să hoinărim împreună. Nu mă controla nimeni. Nu se interesa nimeni de mine. Nici măcar profesorii de la şcoală. Lui Man îi plăcea să se plimbe cu mine. Amîndurora ne plăcea să hoinărim. Ne plăcea să dansăm. Să ascultăm muzică. Să rîdem. Ne plăcea primăvara. Ne plăcea vara. Ne plăcea toamna. Ne plăcea iarna. Ne plăceau lunimarţi-miercurijoivinerisîmbătăduminică. Ne plăceau toate lunile şi toate anotimpurile anului. Ne plăceau copiii, apele, soarele, muşchii pădurilor, veveriţele, iarba... Ne plăcea viaţa. Iubeam. Trăiam... Şi acum îmi plăcea cum conduce maşina. Cu siguranţă. Poruncind butoanelor, manetelor. Dominînd-o.

— Încotro mergem ?

— Taci !

Ridică mîna de pe volan şi îmi mîngîie părul lung, cu un gest absent care îmi amintea de tata.

Ne învălui lumina străzilor de periferie, cu misterul caselor îndărătul ferestrelor. Un taxi liber rula întins pe lîngă noi. (Mi s-a părut sau şoferul ne privea atent ?)

— Ar trebui să schimbăm numărul maşinii, spuse Man.

...Ne rupsesem de artera principală şi circulam pe străzi dosnice, ca să nu ne oprească vreun miliţian. Părăsirăm apoi hotarul oraşului şi intrarăm în drumul spre...

— Încotro ? întrebai încă o dată.

...Viteza se micşoră, luminile se stinseră şi Man trase maşina la marginea drumului. Îi simţii buzele ca o arsură de miez încins cuprinzîndu-mi gura într-un sărut de nebunie şi desperare... Îmi amintii pentru o clipă planşa colorată a omului cu buze cărnoase şi pline care vorbeau chiar şi prin cartonul fără viaţă ţintuit în piuneze... Îmi vibrau urechile. Îmi vibra capul. Fruntea. Gura. Vibram toată. Man mă strîngea pînă la sufocare, prinzîndu-mi părul în dinţi, părul meu lung, pe care nu mi-l mîngîiase

pînă atunci decît tata... Absent și lung... Mă durea rădăcina părului, mă dureau dinții, mă ardeau buzele, dar îmi plăcea la desperare... Nu mă gîndeam la nimic și nici n-aveam la ce...

— Ești o pătimașă, rosti aburit Man, ridicîndu-se din volbura părului meu. Își consultă apoi ceasul și dădu drumul motorului. Ești făcută pentru dragoste. (Cam așa gîndeam și eu.) „Dar de ce se uita mereu la ceas și nu voia să-mi spună încotro mergem ?"

...Mașina începu să ne poarte supus înainte, spre ținta plină de neprevăzut, necunoscută mie...

— O.K., boss !

...Și se afundară din nou în hățișul ierburilor sălbatice. Întunericul îi cuprindea din toate părțile. Nu se auzeau zgomote, nu se vedeau lumini. Orbecăiau, dar nici unul nu îndrăznea să se plîngă. Îi înțepau ciulinii și îi umplea de groază mantaua de smoală care le acoperea creștetele. Înaintau fără un cuvînt, depărtînd cu brațele tulpinele bătrîne și uscate ce scînceau stins...

Începu să plouă. Prima ploaie de primăvară, dar parcă era de toamnă tîrzie. Zdrențe umede le pălmuiau obrajii iar frigul îi mușca de urechi, coborînd insidios pînă în stomac. Gol. Le era foame. Mergeau însă înainte pe cărările umede, mînați din spate de timp, de spațiu, de reperele de timp și spațiu...

Trecuse o oră ? Sau poate mai mult ? Ori mai puțin ?... Poate chiar mai puțin, dar fusese cît o veșnicie...

— O lumină !

Straker privi harta.

— Cantonul 492.

Apoi ceasul.

— Întîrziere recuperată cu patruzeci și una de secunde. Calculul trebuie refăcut după mesajul lui Mannix. Cantonul 492. Modificare de acțiune. Haltă, șapte minute. Dispozitiv nou : „acționăm rapid pentru alimentare". Joe, degajezi pista. McCloud, acoperi operațiunea !

Se apropiară pitulat de cantonul ce se profila fantomatic în lumina neagră, înaintînd în gura beznei cu ochii țintă spre fereastra luminată slab. Rambleul căii ferate

se iţea ca o vrăjitoare rea dintre copaci. Liniște încărcată ca o bombă. „Acum ! Gata !“ Ajunseră în spatele clădirii.

— Intercepteazâ, McCloud !

McCloud se căţără pe gardul ridicat solid împrejurul cantonului, sări în curtea ce îl împrejmuia şi se ridică pe vîrfuri, privind prin ochiul de geam.

Straker îl urmărea cu ochii la ceas.

— Mascat, McCloud ! Mascat !

McCloud îşi feri capul, apoi şi-l înălţă din nou. Mai privi o dată încăperea, scrută atent împrejurimile şi se reîntoarse furişat.

— Un extraterestru, boss.

— Unu' ?

— Da. Culcat pe direcţia nord-sud.

— Cu spatele la uşă deci, observă Straker.

— Exact.

— Problemă uşoară pentru noi, chiar dacă se opune, interveni McCloud.

— Să-ndrăznească, bravă Straker. Noaptea asta trebuie să trecem de „zona neagră“, spuse apoi, cu ochii pe hartă. Altfel nu putem face joncţiunea la timp. Ne oprim numai pentru alimentare. Şapte minute ! şuieră scurt. Acţionăm disparat, apoi ne regrupăm. Ca în westernul „Atac nocturn în Alabama“.

— O.K., boss !

— Atenţie, în situaţia că opune rezistenţă, nu uita. McCloud, lovitura lui Kirk la încheietură, răsucirea pe loc şi răsturnarea. Joe, imobilizarea ca Rex. Durata, trei minute. Apoi patru minute, alimentarea. Executarea !

Săriră gardul. Nici un zgomot.

— Acum, şuieră Straker.

Şi conform ordinului se repeziră cu umărul în uşă. Era încuiată. Încă o dată. Înăuntru, cineva mormăi :

— Cine-i ?

— Deschide ! strigă Straker.

Cantonierul deschise uşa, privindu-i cu teamă.

— Joe ! ordonă Straker.

Joe începu să-i pipăie buzunarele de sus în jos şi de jos în sus, palpînd rapid cu degetele cutele vestonului aspru.

— E curat, boss !

— O.K., făcu Straker. Nu-ţi facem nimic, se adresă apoi „victimei", sîntem numai „invitaţii" dumitale la masă în seara asta. Dar..., fără figuri. Dacă ne superi, începem demonstraţia. Înţeles ?

— Nu ştiu cine sînteţi, bîigui omul, cu toate că... bănuiesc...

— Fără ! i-o curmă Straker. Sîntem veniţi de foarte departe şi mergem foarte departe. Tu reprezinţi pentru noi o simplă haltă. Atît. Nu ne forţa să te „degradăm civic." Unde sînt alimentele ?

Omul nu se urni.

— În dulap. Ezită îngrijorat... Dar... băieţi... am şi eu copii...

— Să-ţi trăiască ! îl întrerupse Straker. Alimentarea, Joe ! porunci apoi scurt. McCloud, asiguri paza.

— ...Drumul peste cale e greu, băieţi. A plouat mult şi sînt mlaştini care înghit. Şi trenul merge încet în locurile astea...

— Vorba ! îl repezi din nou Straker. Mai repede, Joe !

Dulapul fu golit şi Joe împachetă în grabă hrana.

— Eu trebuie să ies că vine mărfarul : ...La şi patruzeci de minute ! spuse ca pentru sine cantonierul.

Straker tresări, străfulgerat de o idee formidabilă.

— Un tren ai spus ?

— Un mărfar.

— Cînd ajunge la Nisipeni ?

— La 23,05.

— O.K. ! Joe ! McCloud !

— Staţi ! Staţi ! Unde fugiţi aşa ? Şi cantonierul rămase buimac, neînţelegînd ce aveau de gînd să facă cei trei băieţi care dispărură în noapte...

...Departe se auzea zgomotul metalic al roţilor trenului care se apropia... Cantonierul păşi pînă aproape de linie şi începu să agite felinarul în sus şi în jos, fluierînd prelung peste şuierul trenului. Mărfarul îşi micşoră viteza. Cei trei stăteau pitulaţi la pămînt în apropiere, cu tufe sălbatice pe cap. Locomotiva pufăi lent, apoi îşi potoli mersul. Cantonierul strigă cît îi ţinură puterile :

— Te-ra-sa-ment slab pînă la Stî-na Oi-lor ! Vite-ză mică ! Apoi după ce îl salută pe mecanic, se retrase în canton.

— Acum !

Băieții săriră într-unul din vagoanele din mijloc și se așezară într-un colț, peste sacii trîntiți în neorînduială.

— Ești mare, boss, izbucni Joe nestăpînit.

— Lasă asta ! Dă-mi lanterna, Joe, ordonă Straker. Ușor, ușor, mascat.

Desfășură harta și o privi atent, cu lumina înclinată oblic.

— Capturăm trenul ? izbucni entuziast Joe.

— Și cine îl conduce ?

— Eu.

— Știi ?

— Învăț. Mi-ar plăcea mult.

— Numai că mărfarul se conduce cu tehnică, nu cu plăcere. N-avem timp de glume, Joe. De ce adică să nu ne ducă „fraierul" unde avem nevoie ? După ce ne-am făcut treaba sărim, mulțumim din mers și ne vedem de drum. Lumină apoi harta. Dacă ajungem la și cinci la Nisipeni, avem o economie de două ore de mers și putem trage un pui de somn peste plan.

— Ești mare, șefule, izbucni iar admirativ Joe.

— Gata acum, i-o tăie Straker. Economisiți forța ! Douăzeci de minute executarea mesei și a pipei. Mutați sacii în partea vîntului și întindeți-vă !

Se așezară comod la adăpost de vînt și aprinseră — în sfîrșit — țigările. Mîncară cina cantonierului și, în răgazul de liniște, gustară pentru prima dată „aventura". Cîmpia dobrogeană se întindea în zare ca o linie subțire, neagră... O pasăre țipă în somn, apoi spaima ei rămase departe în urmă, acoperită de șuierul fără odihnă al locomotivei. „În fine ! Marea aventură !" Pe cei trei nu-i mai sperie acum nimic din noaptea de dincolo de ei...

...Mă felicitam că fugisem de acasă, din acea casă pustie, în care nu se petrecea nimic deosebit, că avusesem forța să aleg furtuna acestor clipe (care tot ar fi venit o dată în viață, poate nu atît de neașteptat, dar ar

fi venit cu siguranță). Sîngele îmi năvălise în obraz și mă ardea cumplit, iar creierul era amețit, ca după o băutură tare, euforică. *Așa* îmi plăcea să fiu sărutată ! Nebunește, pe un drum nebun, de un băiat nebun, într-o mașină nebună, gonind într-o noapte nebună, spre o țintă nebună... Nebună, nebună, nebună...

Man strivi frîna sub picior ca pe un gîndac, izbindu-mă cu capul de parbriz.

— O căruță fără ochi de pisică. Era s-o fac praf, mama ei de...

— Man !

Îmi așezai mîna cuminte peste a lui, potolindu-l. Debreiă, mușcîndu-și buzele. Grăuntele de noapte al căruței rămăsese în urmă. Mergeam mai încet acum. Apoi apăsă din nou pedala de accelerație.

— Vrei s-asculți muzică ? întrebai.

— Are radio ?

Răsucii butonul... Noaptea începuse să cînte. Cînta și drumul pe care lunecam. Și drumul stelelor. Și luminile care mi se scurgeau pe față ca o apă blîndă.

...Se încrucișau mașini în toate sensurile și orașul dansa în urma noastră. Dansa cu frenezia lui Danny Bonanza. Atunci mi-am dat seama ce neasemuit de bine este să fii tînăr... Ploua cerul cu stele peste noi. Ploua cu lumini... Deschisei fereastra. Mirosea a iarbă crudă. Venise primăvara... Aș fi vrut ca Man să mă sărute iar. Și iar, și iar, și iar, și iar... Dar el conducea împietrit, cu dinții strînși... Acul vitezometrului se ridica : 70... 80...

...Îmi place la nebunie viteza. Și lui Man pesemne. Zburam ca într-un carusel sălbatic. Nimeni nu m-ar fi putut întoarce acum din drum. Nu-mi păsa ce lăsasem în urmă. Nu-mi era dor de nimeni. Nu-mi părea rău că rămăsesem repetentă la cea mai odioasă dintre materii : matematica, ci mă simțeam chiar mîndră și îmi priveam eșecul cu sfidare. Fuga cu Man mă golise de gînduri. O clipă îmi amintii doar că îmi uitasem acasă fardul de pleoape. „Nu-i nimic, îmi va cumpăra Man altul. Vînăt,

cum îmi place, ca să pară ochii mai obosiți. Mai maturi. Mai de femeie..."

... 85... 90...

Motorul urla jalnic, ca un cîine după ce îi murise stăpînul. Apoi începu să țipe. Ca un copil răsturnat cu fața în jos.

— Treci în priză directă, dragule. (Exact cum îi spunea mama tati cînd uita să schimbe viteza. Și Man — Dumnezeule — cu 90 în a treia. Praf o să-i facă mașina tatii !)

Cînd trase maneta în viteza a patra, motorul începu să murmure mulțumit, purtîndu-ne ușor ca în zbor deasupra lucrurilor și a ființelor... Pluteam... O căruță. Tot fără lumini. Și încă una. Un biciclist. Un viraj brusc. Nu mult ne trebuia să ajungem în lan. Altă curbă. Căruțe. O intersecție. Un drum de țară. Vehicule. Cai. Tractoare. Și iar căruțe. Parcă se vorbiseră toți țăranii să iasă în calea lui Man al meu ca să-i bareze drumul cu vehiculele lor fără lumini.

...Vîjîiau copacii în jurul nostru și șoseaua creștea șerpuitoare, neașteptată, plină de surprizele curbelor duble, triple, periculoase. O cisternă cu lapte. Man n-o observă și era cît pe ce s-o radă cu botul mașinii năpustite furios să înghită șoseaua.

— Mai încet, Man, îl rugai.

Nu mă auzea. Era crispat și pornit. În față, un gigant, o dubă mare cît un oraș cerea prioritate pentru gabaritul mărit, cu niște faruri cît reflectoarele aeroportului Otopeni. Man orbi. Trase ușor pe dreapta. Duba se tîrî leneșă, zdroncănind autoritară și puternică pe lîngă noi, lungă, metalică și zgomotoasă, ca un mărfar de noapte. Răsuflai ușurată. Scăpasem.

— Nu mergem prea „tare", Man ? întrebai. (Auzisem expresia la tata. Se mîndrea cînd mergea „tare", iar mama se speria.)

— Trebuie să ajungem la timp, spuse încet.

— Unde ?

Nu-mi răspunse.

Ne așteaptă cineva ?

...Întrebarea căzu în gol. În golul din mine şi cel care se căsca între noi...

— All right !

— Nici nu-mi vine să cred că am scăpat, se foi Joe într-un tîrziu.

— De ce ?

— De „reeducare". De sculat cu noaptea în cap...

— Crezi că de acum încolo o să ne sculăm mai tîrziu ? Măcar de-am avea unde pune capul.

— Oricum, sîntem liberi. Am scăpat de munca la ore fixe, de disciplină, de toate alea „la fix" Mişună ceva animale sălbatice noaptea prin stepă, boss ?

— Stepă ? De ce îi zici „stepă" ?

— Fiindcă e stepă.

— Nu e stepă, mă. E cîmpie. Cîmpia dobrogeană.

— Şi ştii cumva ce animale mişună prin ea ?

— Habar n-am. Nu mi-a plăcut niciodată geografia.

— Nici mie, dar uite ce bine ne-ar fi prins acum.

— Da. Am fi ştiut de ce să ne ferim... Şi copacii ăia...

— Nu-s copaci, mă, ci arbuşti. Arbuşti pitici. Vegetaţie de stepă.

— Ziceai că nu-i stepă, făcu Joe dezamăgit.

— Stepă, nestepă, am ordonat executarea somnului, reveni la autoritate Straker. Recuperarea forţelor ! rosti apoi scurt, cu importanţă.

...Învîrti manivela o dată şi încă o dată, pînă auzi un glas slab, ca din fundul pămîntului :

— Alo ! Staţia C.F.R. ?

— Da.

— Aici cantonul 492. Giurcă la telefon. Am fost „vizitat" de trei tineri. Mi-au luat toate alimentele. Anunţaţi miliţia.

— Cum arătau ? se informă ceferistul de la celălalt capăt.

...Semnalmentele zburară prin cablu la toate posturile de miliţie din „zonă".

— Boss !

— Taci ! Recuperează-ţi forţa !

— Interes de serviciu, boss, se rugă Joe.

— Știu, mormăi Straker. Trebuie să sărim înainte de Nisipeni. Clopotarul a și sunat gongul „îngerașilor" de la cotitură. Peste douăzeci și cinci de minute ridic odihna.

„Mare e șefu', Doamne! se miră Joe în sinea lui, cotropit de admirație. Toate le prevede..."

— Centrul? Alo, centrule, nu te aud!

— Eu te aud foarte bine. Da, centrul. Ofițerul de permanență.

— Să trăiți. Aici circa „Meduza". Plutonier Avram. Permiteți să raportez. Fugarii au trecut pe la cantonul 492 și au sustras alimente. Presupunem că sînt în mărfarul de 21,40.

— La cît sosește trenul în Nisipeni?

— La 23,05.

— Voi raporta tovarășului director.

— Să trăiți!

...Cerul se acoperise de nori și frigul devenise mai pătrunzător. Directorul adjunct, locotenentul Radu Andone, sări în „Dacia 1300", fără să mai aștepte autoturismul centrului.

La Nisipeni organele de cercetare ajunseseră înaintea trenului...

Locomotiva înainta încet, cu sughițuri rare, de animal muribund.

— Acu', zece kilometri așa o ține.

Vorbise Straker. Prevăzuse alarma și operația de capturare. Aprinse lanterna. Privi harta. Și ceasul. Ochii scrutau întunericul. Limită timpul de odihnă.

— Sus!

Săriră.

— Pregătirea! Cinci... patru... trei...

Cerul venea spre ei, împungîndu-i cu o frunte neagră ca de bivol...

— ...doi ...unu. Sări!

Se prăvăliră în noroi. Nici un strop de lumină. De departe, copacii pitici se apropiau în gol, cu brațe scheletice, bolovanii începură să le sară în ochi, tufișurile să

foşnească. O pasăre ţipă, risipind iz de stîrv, crengile ca nişte gheare se întindeau asupră-le, dedesubt. Gîfîiau, istoviţi de sete şi frig, privind îngroziţi fantasmele nopţii fără lumină.

— Sus !

Nici unul nu mişcă.

— Sus !

Parcă ar fi apăsat pe trăgaci. Zvîcniră în picioare drepţi, privindu-şi „boss"-ul cu admiraţie, dar şi cu invidie. Lui nu îi era niciodată frică...

— Există frică, Joe ? întrebă de parcă le ghicise gîndurile ciuruite de groază.

— Nu există, şopti Joe îngrămădit.

— Există „nu pot" ?

— Nu există, repetă McCloud.

— *Nu avem de ce ne teme,* apăsă pe cuvinte Straker, şi *trebuie să putem !*

— Încotro ? mai încercai o dată. Ultima.

Nici de data aceasta nu-mi răspunse şi simţeam că-l supără întrebarea. Renunţai să mai aflu ceva şi mă hotărîi să păstrez în mine numai mulţumirea că avusesem destulă putere să-l urmez. Eu, cea atît de nehotărîtă şi timidă în viaţa de toate zilele.

Mă lăsai pradă visului, nebuniei !...

...Era ca un zbor fără aripi... Ca o fugă în somn... Fugă în lume... Fugă din tine... *În* tine... Drum întors... *Spre* tine. Ca să nu rămîi golit.

— Acum te culci, spuse autoritar Man.

Opri maşina, îmi făcu culcuş lîngă el şi porni iar pe drumul de noapte, fără ţintă...

— O fi aflat profesorul ?

— Ce să afle ?

— De... noi.

— De noi, nu. Poate de... maşină.

— Dacă află de maşină, află şi de noi.

— Mă observă mai puţin decît pe propria-i maşină.

— De ce vorbeşti aşa ?

— Fiindcă aşa e.

— Şi dacă află ?

— N-are cum. Mîine nu intră în garaj. Pînă se dumireşte, noi vom fi departe.

Man întoarse capul şi mă mîngîie cu privirea.

— Eşti o fată isteaţă. Îmi placi.

Eram fericită că îi plac. Îmi plăcea să-i plac. Închisei fericită ochii. Dar somnul îmi era fără pleoape. Fără odihnă. Fără somn. Somn fără somn... Volanul era rece, mîna lui rece, trupul rece, gîndurile reci, sufletul rece. Rece... rece... rece... rece... De ce ? De ce ? De ce ? De ce ? Mi se făcu frică...

De ce ?

Era prea întuneric afară şi eu nu ştiam ţinta către care ne îndreptam. Poate... da, poate el... care e... nu... sau... sigur, nu... sigur, da... poate... poate sigur...

...Atunci simţii pentru prima oară în viaţă singurătatea. O singurătate altfel decît cea pe care o trăieşti numai cu tine... Eram cu el şi totuşi el nu era acolo...

...În stînga, drum. În dreapta, drum. Sus, cerul. Eu, nicăieri. (Ce aritmetică ciudată mă făcea să n-am numitor comun cu el ? Presimţire ?) Alunecam undeva departe, singură printre pădurile care — iată-le ! — vin spre mine, se apropie mult, tot mai mult, mă sperie cu braţele întinse vrăjitoreşte să mă cuprindă, să mă rănească, dispărînd apoi cu foşnet uscat, ca rîsul de om bătrîn...

Man semnaliză la o intersecţie şi apucă drumul spre stînga. (Aşadar, nu mergem spre Alumeni. Atunci unde ? Încotro ?).

— Dacă am merge la bunica, Man ? Ea ne-ar înţelege, şoptii cald, ferindu-mă să-l supăr.

— Nu vorbi prostii, protestă, şi îşi continuă drumul, cu fălcile încleştate.

Mă hotărîi să tac. Îi simţeam prin întuneric încordarea muşchilor arcuiţi pe pedala de acceleraţie, de frînă, apoi iar de acceleraţie... Conducea bărbăteşte, sigur pe volan şi pe toate reflexele, chiar dacă mai uita motorul în viteza a treia la 90 de kilometri pe oră.

Îi priveam tăcută trupul decapitat de întunericul şoselei şi ochii mei ţipau spre el chemarea pe care carnea încă nu o cunoştea...

...Viteza îmi aprindea nările, îmi săruta gura, îmi mesteca părul lung, răvăşindu-mi-l ca în joacă pînă la buzele lui. Mă sufocam. Un val de căldură îmi îmbolnăvi trupul. Şi părul. Şi suflarea. Man simţise pesemne zvîrcolirea din mine. Strivi frîna cu vîrful piciorului şi se întoarse. Mă privi. Ochii îmi ardeau, ca de febră. Şi ai lui. Tot ca de febră.

— Sălbăticiune !

Mă cuprinse în braţe, îmi culese părul în pumni şi îmi răsturnă capul pe spate, privindu-mă ca un orb răpus de lumină. Îi simţeam răsuflarea. Frigea. Gura şi ochii lui rupeau bucăţi din mine. Mă adună toată la piept, sufocîndu-mă de patimă şi desperare. Un abur cald mi se urcă din creştet pînă în tălpi... Nu mă apărai... Dimpotrivă. Îi strivii carnea între dinţi, ca să fiu sigură că totul e aievea. Că nu e fum. Părere. Sau vis... Pînă în clipa cînd creierul încetă să se mai zbată, amuţind într-un gol de durere. Înecat. Ameţitor...

— Încotro mergem, Man ? Unde mă duci ?

...Dar el mă sorbise toată în el, oprind timpul în loc...

— Aruncaţi-vă în apă !

— E rece.

— În apă ! Am ordonat ! Dezbrăcarea !

Se dezbrăcară, ca la alarmă. Pielea li se zgribuli ca a puilor pe care îi azvîrli direct în tigaie.

— Şi alimentele ?

— În apă tot !

— Abia... le-am... fur...

— Tot, am spus ! ordonă aspru liderul.

Aruncară alimentele în lac, iar hainele făcute boccele le legară deasupra capului cu curelele. Straker se simţi totuşi dator cu o explicaţie faţă de sacrificiul pe care îl ceruse în interesul „operaţiunii".

— La Nisipeni ne aşteaptă „simpaticii", aşa că trecem apa ca să nu ne mai poată lua urma. Hai ! Un'... doi... De ce nu săriţi, mă ?

— Aşteptăm. trei !

— ...Trei !

Săriră în apă, pe rînd, începînd să înoate „în stil indian". Apa forma cercuri largi care se depărtau, mîngate ritmic de brațe.

— Sfîntă Fecioară, mai bine o bătaie la fund decît un „plonjé" pe o vreme ca asta...

— Vorba ! Economisiți forța !

Înotau cu ochii strînși în pupile de sticlă, să li se spargă în orbite de atîta frig.

— Deviat, spre malul drept, Joe ! Bine, McCloud... Trebuie să ieșim prin spatele barăcii, le răcni, bolborosind apa. Să nu ne simtă oamenii din sat.

Se ridicară să ia aer, apoi coborîră din nou, lunecînd spre celălalt mal...

— Nu te depărta McCloud !... Așa... ușor... Acostați ! Stufuł e tare... Sus ! Trage Joe ! Mai tare, mă ! Sus ! Bine McCloud ! Sus !

Reușiră să se ridice pe mal... Răsuflau ca pompe uriașe scuipînd afară aer și apă sărată cu mîl...

— Asta le-a întrecut pe toate, șuieră Joe. Să-mi plesnească plămînii, nu alta.

— Fără ! îl aduse la ordine Straker. Voi știți ce s-ar fi întîmplat dacă ne prindeau ?

Tăceau, pălmuindu-se pe tot corpul și încercînd să-și usuce părul cu palmele ude. Dinții le clănțăneau din rădăcină în ritm îndrăcit, ca de castaniete. Se îmbrăcară cu hainele ude și reci.

— Știți sau nu știți ? Dacă nu, ascultați de ordinele mele pînă la punctul de joncțiune și plîngeți-vă lui Mannix după ce preia comanda. Terminat !

— Verificați toate vagoanele ! se auzi un ordin.

— Toate vagoanele ?

— Toate !

După ce controlă vagon cu vagon, văzînd sacii aruncați de-a valma, sergentul Bratu făcu cale întoarsă spre capătul garniturii și raportă.

— Nu sînt în tren. Cred că au sărit din mers.

Grupul de milițieni, în frunte cu locotenentul Radu Andone, trecu la urmărire, cu privirile în toate părțile, nelăsînd să le scape vreun amănunt.

„Dacă au trecut apa, i-am pierdut...", gîndi Andone.

Sergentul Bratu se apropie de el, arătîndu-i o cutiuță roșie, pătrată, din plastic, pe care o găsise.

— Portțigaretul lui Bitucă, îl recunoscu Andone. El confecționa în timpul liber astfel de obiecte, pe care i le confiscam. Făcu o mică pauză apoi întrebă grăbit : Cîți kilometri sînt pînă la malul celălalt, ocolind lacul ?

— Cam douăzeci, răspunse sergentul.

— Continuați urmărirea fără semnal sonor, spuse depărtîndu-se în fugă.

...Și sări în mașină, închizînd portiera din mers.

...Cîteva minute nu li se auziră decît răsuflările repezite.

— Dă o țigară !

Joe își scotoci buzunarele, le întoarse pe dos, le scuturâ.

— N-am. Le-am pierdut. Nici portțigaretul nu-l mai am.

— Ești nebun, mă ? Caută bine.

— Am căutat. Cred că le-am pierdut în tren sau...

— Ridicarea odihnei ! răcni brusc Straker.

— Iar ?

— Iar. Ai lăsat urme. Sus ! Repede !

...Privi în jur. Locul era ciudat și pustiu. Tufișuri sălbatice, ca pe malul celălalt. O cărare subțire ducea undeva departe. Scoase busola și ceasul, pe care le păstrase în mîneca vestonului, deasupra capului, cît trecuseră apa. Acul busolei se clătina nesigur, neștiind ce să indice, nedumerit și el de întorsătura pe care o luaseră lucrurile. Harta se muiase de apă, trebuia uscată, dar n-aveau timp. Era tîrziu... O împături și o vîrî în buzunar. Nu mai contau acum punctele cardinale, minutele sau secundele. Trebuiau să scape de urmărire.

— Înainte pe potecă !

Drumeagul era plin de surprize. N-avea capăt și cotea fără noimă, ocolind vegetația, ciudată și ea...

...Autoturismul locotenentului trecuse peste viteza legală. Volanul începu să-i danseze liber între degetele care încercau zadarnic să-l stăpînească. Ridică piciorul

de pe accelerație, micșorînd viteza... 80... 60... 40... Dar el continua să se învîrtească în gol, ca o jucărie fără resort. Nu frînă. Trecu în viteza a treia, apoi lent în a doua și opri, apăsînd ușor pe frînă. Un cauciuc se lăsase pe jantă. (Asta-i trebuia !) Citi indicatorul de la marginea șoselei. Nici șase kilometri pînă la satul de pe malul celălalt.

...O frînă bruscă. Întoarse capul.

— Ce s-a întîmplat, tovarășe locotenent ?

— Un cauciuc. E pe jantă.

Subofițerul însoțit de doi milițieni de la „Meduza" săriră din G.A.Z.

— Rezerva !

Capota sări în sus, mîini grăbite scotociră portbagajul. („Ce ordonat e !" gîndi la repezeală subofițerul, văzînd lădița cu piese de schimb așezată cuminte într-un colț și totul în orînduială, cu rost). Roata de rezervă fu scoasă într-o clipită. Cricul, manivela. Înlocuiră roata și strînseră șuruburile. Totul nu dură mai mult de zece minute.

— Au cîștigat ceva timp, rosti nemulțumit locotenentul.

— Îi prindem dacă țin cărarea spre șosea. De pe mal n-au pe unde trece în altă parte, spuse subofițerul de la „Meduza".

— Sergentul Bratu a plecat ?

— Da !

— Continuați urmărirea, tot fără semnal sonor !

Cele două mașini demarară odată, țîșnind una după alta pe șoseaua pustie...

„...Dacă ajungem la șosea, „simpaticii" ne primesc cu zîmbete și flori. Ca pe oaspeți dragi. Nu trebuie să ajungem la șosea," conchise „boss"-ul în gînd, după cercetarea terenului.

— Înapoi în apă !

— Ai înnebunit !

— Înapoi ! țipă Straker uscat.

— Eu nu mai pot, mă las păgubaș. Mă predau, șopti Joe sfîrșit.

Straker îl privi nedumerit.

— Există cuvîntul *nu pot,* McCloud ?

— Nu există.

— Mor de frig, scînci iar Joe.

— Există cuvîntul *mi-e frig,* McCloud ?

— Nu există.

— Nu există, dar eu nu mai pooot ! strigă scos din fire Joe.

— Uite cu cine m-am legat să zbor în cosmos, urlă şi Straker. Du-te dracului ! Şi se trînti supărat pe o tufă de ciulini.

— Ce facem, boss ?

— Ne predăm !

— Ce faceeee ? se înfurie McCloud.

— Decît să ne toarne doniţaşul... ! Noi îl lăsăm, iar „simpaticii" îl prind şi îl pun în colivie să ciripească. Mai bine ne predăm bărbăteşte. Ciugulim măcar nişte circumstanţe atenuante, că agravante, slavă domnului...

McCloud se întoarse brusc spre Joe.

— Nu mai vrei, mă ?

— Nu.

— Nu mai vrei ?

Se întoarse brusc, îl prinse zdravăn de omoplaţi şi îl zvîrli în apă, cu un picior în spate. Sări apoi şi el. Straker se lăsă ultimul.

— Încă o „figură" de stil ca asta şi te usuc, bolborosi McCloud în apă, cu gura îngheţată.

Trecură de partea cealaltă. Înotau greu cu hainele pe ei. Din fericire, lacul se strîmta spre satul Ivara şi porţiunea pînă la mal era gîtuită de un umăr de pămînt lăsat pînă aproape de mijlocul apei. Aşa că nu avură mult pînă la mal. Se căţărară, ţinîndu-se cu mîinile de rădăcinile înfipte în mîl.

...Se făcuse tîrziu. „Birtul familial" sătesc era încă deschis, cu obloanele pe jumătate trase. Se îndreptară tîrît spre geamul luminat slab. Erau la capătul puterilor. Sfîrşiţi şi cu hainele ude. Se opriră o clipă să-şi tragă sufletul.

— Iartă-mă, boss, scînci Joe.

— O.K., îl bătu pe umăr Straker.

Priviră prin geamul birtului. Apoi se priviră între ei. Şi se înţeleseră într-o fracţiune de secundă. Căpătară puteri. O nouă lovitură !

— Mînuţele pe masă, fetiţa !

Casieriţa ridică speriată capul.

— Nu scoate un cuvînt copila, că saltă prin perete !

Femeia se gîndi să strige, dar îşi dădu seama că e zadarnic. N-avea cine să-i vină în ajutor la ora aceea.

— „Carburant", băieţi !... Cuvînt de ordine : fără urme. Gata, Joe ?

Alimentele trecură în buzunarele lui Joe şi McCloud. Straker rase în viteză raftul cu ţigări, „să fie" ! apoi dulciurile „nu strică". Se depărtară toţi trei cu spatele spre uşă.

— Asiguri retragerea, McCloud, ordonă Straker. Nu ciripeşti nimănui de vizita noastră nocturnă, o avertiză apoi pe femeie înainte de a ieşi. Succes pe ramură, fetiţa !

Casieriţa se prăbuşi cu capul în mîini, hohotind. McCloud trînti uşa şi se topi şi el în noapte după ceilalţi...

„Dacia" scrîşni din frîne scurt... Opri la mică distanţă. Cei patru miliţieni se risipiră în direcţii diferite...

— N-au trecut prin aceste locuri, spuse locotenentul revenind. Noroiul e proaspăt, fără urme.

— Şi în zona de aici, la fel, preciză subofiţerul.

— Atunci ?

— Nici malul nu are urme, raportară miliţienii.

— Unde duce poteca ? întrebă locotenentul.

— Către şosea...

— Pana...

— Ordonaţi ?

— Pana de cauciuc, completă Andone. Din cauza ei am întîrziat... Au cîştigat astfel timp şi ne-au scăpat. Care e primul post de miliţie ?

— Ivara, zece kilometri.

— Extindeţi alarma şi pentru posturile de miliţie din Ivara, Copiştea, Madina, Cotruşa...

Subofiţerul salută scurt şi fugi să execute ordinul. Locotenentul îşi trecu mîna prin păr.

„De la westernurile astea ne vine tot necazul", gîndii plin de năduf.

— Unu : eye-liner ; doi : un stick deodorant „Lynn Merill" ; trei : un spray „Fionell doré" ; patru : un fard de pleoape...

— Oprește-te !

— ...vînăt ; un ruj „Baiser", modern...

— Oprește-te ! N-am nici un ban...

— Cum ? întrebai uluită.

— Crezi că am banii profesorului ? Nici de mîncare n-am...

— N-ai ?

Mă trezii la realitate.

— N-am decît banii de benzină și ăștia !

Îmi numără în palmă un măruntiș.

„Ce facem ?" Gîndul mă îngrozea. Fugisem de acasă de cincisprezece ore și nu mîncasem nimic. Acasă cămara era plină și eu voi rătăci cu el flămîndă pe străzi...

— Man !

— Lasă-mă !

Îl supărasem. Se urcă în mașină grăbit și îmi deschise portiera. Mă așezai lîngă el fără un cuvînt. Continuarăm drumul tăcuți, încordați.

Acum vedeam clar indicatoarele kilometrice, satele prin care treceam. Ne îndreptam spre litoral...

— Curînd vom fi la Nisipeni.

Tăceam. Tăcea. Tăceam...

— Te-am supărat ?

— Nu. Sînt numai îngrijorată.

— Nu-ți face probleme. Toate se rezolvă.

Tonul îi era mai cald. Și mai sigur. Tăceam. Tăcea. Era foarte tîrziu... Ajunserăm la Adîncata, o comună mare, cu case frumoase și curate. Opri, ca să mîncăm ce adusese într-un pachet. Mă privea lung... Simțeam că se petrece ceva cu el, dar nu-mi puteam da seama ce.

— N-aș vrea să suferi din cauza mea, rosti încet.

— Să sufăr ?

Eram uimită.

— Aș dori ca noi doi să n-avem amintiri... ! Stinse țigara cu gest nervos, apoi : Să rămînem peste noapte

undeva. Cu tine e un vis. N-am cunoscut încă o fată ca tine...

Îi întîlnii privirea și zîmbii trist. „Ce copil!... Lynn Merill... Fionell doré... Ce copil și eu!... Copil răsfățat de părinți fără cap..."

Man strînse resturile de mîncare și le aruncă.

— Trebuie să ne grăbim.

Aștepta pesemne să-l întreb „încotro". Nu l-am întrebat.

Mă lăsă apoi singură în mașina trasă spre marginea drumului, aproape o jumătate de oră, și cînd se întoarse demară nervos. Nu-l întrebai nici unde a fost și nici ce a făcut, dar îmi mărturisi singur că a cerut adăpost pentru o noapte unei rude mai depărtate, care însă nu ne-a putut găzdui.

— Dar am făcut rost de ceva bani, spuse mai tîrziu, ezitînd. Tu ești învățată cu lucruri bune, nu ai dus lipsă de nimic pînă acum și cu mine...

— Man, dragule, șoptii cald. Cu tine e bine.

— Cînd ajungem la Mamaia, o să-ți cumpăr și fard de pleoape bleu...

— Vînăt...

— Vînăt. Și un spray, și,... mă rog, toată lista. Îmi place că știi să te îngrijești. Semeni cu mama ta.

— O cunoști?

— Am văzut-o jucînd. O singură dată. E frumoasă.

— Da, e frumoasă...

Mi se făcu dor de ea... Poate că și ea acum... undeva... singură... cu un... nu, nu... mama n-a plecat cu un..., ba da, altfel nu pleca... nu, nu, mama mea... mama... mama... mama...

— Iubito!

Man răsuci butonul de radio. Cînta iar Danny Bonanza. Opri și mă luă în brațe. Uitai de mama, de tata, de casă... Își îngropă obrazul în părul meu și gemu cu disperare, redescoperindu-mă încă o dată mie însămi cît eram de fierbinte și de frumoasă...

— Unu', un francez, mă rog, a traversat Canalul Mînecii de două ori, dus și întors, în curenții aia formi-

dabili, cu amîndouă picioarele paralizate. Există „*nu pot*", Joe ?

— Nu există, boss !

— Dacă te lăsam acolo pe mal și nu te împrîncea McCloud în apă, ai mai fi fost acum liber și în siguranță cu noi ?

— Nu, boss !

— ...Un altul, tot paralitic, a vrut să treacă Sena înotînd. Și a trecut-o. Trei sute de kilometri pînă la Paris. Trei sute, sublinie cu admirație. Există „*nu vreau*", Joe ?

— Nu există...

— Atunci, să vă intre bine în scoarță, oameni mari, *noi* sîntem echipajul cel mai... de pe „coajă". Primii care vom zbura spre Venus. Poate și spre Soare. Dar ca să ajungem acolo, trebuie să ne descurcăm mai întîi cu oamenii de aici, de pe Terra. Pasează-i și lui McCloud o chiftea, Joe, că le-ai topit pe toate. Cînd o să ai cincizeci și șapte de ani, în anul 2018, n-ai să mai înfuleci cu aceeași poftă pilula de algă oceanică și nici n-ai să te plîngi că „trage" stratosfera cînd vom zbura în sonda spațială. Gata, acum strînge ! Un poker ?

— Aici, boss ?

— De ce nu ? Cine să ne bănuiască în vitrină ? Trage obloanele, McCloud, și dă-te mai încolo să încăpem toți, că ăsta-i pat de reclamă al tapițeriei, nu de hotel !

— Centrul de reeducare „Lunca Albă" ? Dați-mi, vă rog pe tovarășul director ! Da ! Alo ! Să trăiți ! Vorbește locotenentul Radu Andone. Permiteți să raportez. N-au putut fi încă prinși. S-au urcat în mărfarul de 21,40 spre Nisipeni, au sărit din vagon înainte de stație, au trecut apa înotînd și la douăzeci de kilometri de Ivara le-am pierdut urma. Pe malul apei am găsit însă portțigaretul aparținînd unuia dintre ei...

— Da, continuă, îl îndemnă căpitanul.

— Vă mai raportez că la Adîncata s-a semnalat o spargere. Un individ care, se pare, a acționat singur azinoapte. Cercetările continuă, dar în cauză nu pot fi minorii, fiindcă ei nu au trecut prin comună. S-a dispus

extinderea stării de alarmă la Ivara, Copiștea, Madina, Cotrușa. Aștept ordine...

Căpitanul director răsfoia tocmai dosarele de personalitate ale fugarilor...

...Înalt, blond, pistruiat, cu ochi mari, albaștri, ten palid, fără zîmbet, cu privire nevinovată de copil alungat... Porecla ? Straker. Da, da !... Își aminti de serialul „Ufo". Ceva din Ed Bishop. Clar ! Pasionat după aventuri. Îi place să comande, să organizeze. Rațional. Logic. Activ, fără excese. Mare abilitate în raporturile umane. Tip nervos-sanguin. (Sublinie cu roșu concluzia psihopedagogului.) Motivul luării măsurii de internare în centrul de reeducare — furtul unor piese de motor de avion de la aeroportul „Fulger". Prejudiciu, 11 000 lei. Vagabondaj în grup condus de el, „boss"-ul. Straker. Șeful...

În foaia de observare curentă profesorul diriginte consemnase întrebarea : „Idealul minorului în viață", și răspunsul : „Să conducă prima navă spațială românească în cosmos".

...Se opri apoi pe fila deschisă la situația legală a părinților, ciudat, bună, familie organizată, tatăl, mecanic-auto, mama casnică, mai au un copil, major, Manole, mijloace de existență îndestulătoare, neînțelegere din partea părinților, lipsă de îndrumare, și supraveghere, influență nefastă din partea fratelui mai mare. Își formează un grup în cartier — primul echipaj spre Lună —, îl abandonează, își formează altul... Autoritar, disciplinat, imaginație dezvoltată folosită în scopuri rele, putere de convingere asupra altora... „Totul se explică." Directorul era edificat. „Și îl cheamă frumos, bată-l norocul ! Norocel Pleșa." Notă pe marginea dosarului de personalitate : „De aici trebuie pornit în munca de reeducare ! De la pasiunea lui pentru aventură, de la... Straker. El nu e Norocel, ci «Straker», «boss»-ul, căpitanul navei spațiale..."

...Deschise al doilea dosar : Bitucă Aurel, zis Relu, zis Joe. Aspect fizic : robust, îndesat, mic de statură, prea gras pentru vîrsta lui. Încăpățînat, obraznic, dinamic, violent, vesel, deschis, exuberant. Influențabil. „De reținut : influențabil." Slab la învățătură, nestatornic,

naiv. Îi lipseşte măsura. Simţ practic. Mare înclinaţie spre tehnică. „De reţinut, sublinie căpitanul, *mare înclinaţie spre tehnică.*“ Părinţii, mama profesoară, tatăl pilot. La capitolul „Natura relaţiilor cu familia“ al dosarului său de personalitate, psihopedagogul notase : „îşi adoră tatăl, care nu are însă timp pentru el“. Luat de către acesta într-o călătorie în străinătate, minorul a dispărut pentru a cutreiera singur străzile oraşului. S-a prezentat apoi la sediul legaţiei române din localitate cerînd să fie ajutat să se întoarcă în ţară. Văzuse fără tatăl său tot ce dorise, fiindcă acesta îl „decepţionase“, tratîndu-l în timpul zborului ca pe un puşti şi nu ca pe un bărbat în toată firea... Revenise în ţară cu alt avion, înaintea tatălui... Motivul internării la centrul de reeducare : sustragerea, împreună cu încă doi minori, a unor piese de motor de avion de la aeroportul „Fulger“. „...Ca să vedem ce are înăuntru şi să ne construim şi noi unul la fel pentru viitoarea rampă de lansare pe care echipajul nostru...“ Întoarse pagina. „...Cu Straker, eram sigur. El, cu ideea, Joe cu execuţia.“ Reciti : priceput la tehnică, aversiune pentru orice altă meserie. Tip coleric, vizează scopuri rapid atinse. Doreşte să se facă tehnician. „Avem nevoie“, gîndi directorul în timp ce sublinia cu roşu concluzia şi metoda educativă cea mai adecvată tipului caracterologic al minorului.

Deschise al treilea dosar. „Să vedem, n-o fi Kojak ? Nu. McCloud.“

O mică dramă îl adusese pe cel poreclit McCloud între zidurile centrului de reeducare. Fără părinţi, lăsat în voia soartei, de mic începuse să vagabondeze. Bunicul lui, tatăl mamei, fusese un cunoscut infractor. Toată viaţa şi-o petrecuse prin puşcării, iar în ultima vreme, evadat din penitenciar, nu i se mai ştia de urmă. Rămas singur, minorul este luat de o femeie bătrînă şi pus să cerşească. Cînd se face mai mare, începe să fure împreună cu alţi copii. Învaţă să împăieze păsări şi pentru o perioadă îşi face o sursă de cîştig din asta, hoinărind din oraş în oraş. Perioade de muncă, urmate de vagabondaj. Angajat zilier la un cioban în munţi, lucrează puţin timp, apoi fuge şi

vagabondează iar. În anul 1972 îl cunoaşte pe Pleşa, zis „Straker" şi pe Bitucă zis „Joe", cu care iniţiază „operaţiuni uscate". Toţi trei, aşadar. Şi acum tot ei trei, conduşi de Straker. Liderul! Este cunoscută influenţa liderului asupra grupului constituit. Aproape mai mare decît cea a educatorului, a profesorului sau a întregului consiliu profesoral. McCloud fusese caracterizat de psihopedagog ca un tip ascultător, care se lasă condus de cel care îi poartă de grijă. „Şi asta trebuie reţinut", îşi spuse directorul, subliniind concluzia.

...Filele dosarului îi fluturară o clipă între degete: înapoi spre dosarul de personalitate al lui Pleşa. Apoi al lui Bitucă. Apoi iar al lui Enculea. Şi îndărăt la Pleşa...

— Ordonaţi?

— Cine e? se trezi ca din somn.

— Am raportat situaţia. Vă rog să dispuneţi!

Directorul suprapuse cu grijă cele trei dosare. Locotenentul aşteptase răbdător la capătul firului.

— A, da, Andone. Continuaţi urmărirea pe litoral. Îţi trimit de urgenţă dosarele lor prin Ifrim la circa de miliţie din Meduza, ca să vă orientaţi. Interesante părerile lor despre noi, despre lume, despre viaţă. Veţi avea nevoie de ele cînd îi veţi aresta. Multă atenţie! Mă ţii la curent. Noroc!

— Să trăiţi!

Locotenentul închise telefonul şi se îndreptă spre maşina lăsată în stradă, gînditor...

În faţă, un „Playmouth" rupea asfaltul. Se vede treaba că străinul se grăbea să prindă primele raze ultraviolete la Mamaia... Tresări. I se păru că trei capete cad împuşcate cînd autoturismul îi rase privirea. Fugi din nou la telefon.

— Alo! Miliţia Copiştea! Opriţi imediat autoturismul „Playmouth" cu număr străin. Soseşte în circa şapte minute. Aştept la telefon!

— Hallo! Thank you! Stop, please, urla Straker cu mîna pe volanul omului cu şapcă în dungi.

— O.K., spuse străinul frînînd calm. Like I said boys...[1] Dar cînd se întoarse se trezi vorbind singur. Băieţii săriseră aproape din mers şi acum îi făceau bezele.

— Thanks ! Many thanks, sir,[2] ţipa Straker.

Străinul ridică din umeri zîmbind şi debreie.

— Three boys ?[3] întrebă apoi după cîţiva kilometri pe subofiţerul de miliţie care îl oprise. Băieţi ? O, yes, I just separated from...[4]

...Şi în acea clipă, cursa de Zimţeni semnaliză stînga, depăşi „Playmouth"-ul, apoi dreapta şi reintră pe bandă...

— V-am spus eu ? privi în urmă Straker, după ce pericolul trecuse. L-au oprit pe gentleman...

— Bani ? Sigur că avem. Scoate banii, Joe !... Cum ? Ei, drăcie ! Doar ţie ţi i-a dat mama. Cum mie, mă ? Cum mie ? Eu credeam că ţie, tu că mie...

— Haimanalelor !

— Ce-ai spus ? se oţărî Straker la casieriţă. Cum îţi permiţi, tovarăşă ? Dumneata ştii cine sîntem ? Ridică fruntea jignit, privind-o de sus cu demnitate. Fără bilet noi nici nu circulăm. Opreşte, te rog, autobuzul ! Şi să nu ne jigneşti.

Cursa opri.

— Jos, băieţi !

Apoi porni din nou greoaie. Maşina miliţiei trecu în viteză şi în staţie un subofiţer controlă buletinele de identitate ale călătorilor...

Scăpaseră şi de data asta !

— Unde ?

— La schit.

— Ce să faceţi la schit ?

— Să ne călugărim. Avem o recomandaţie.

---

[1] Cum spuneam, băieţi...

[2] Mulţumiri, multe mulţumiri, domnule !

[3] Trei băieţi ?

[4] Ah, da, tocmai m-am despărţit de ei.

— Să vă călugăriți ? șopti bătrîna, privindu-i curios cît erau de dezbrăcați și de răvășiți de nesomn. Pentru cine aveți scrisoarea ?

— Pentru...

— Stareţul a murit.

— Nu se poate ! izbucni îndurerat Straker. Pentru el aveam scrisoarea.

Ochii îi înotau în lacrimi. („Ce actor !", se minună McCloud).

— Ieri l-au îngropat, se jeli bătrîna, ștergîndu-și ochii cu colțul năframei. Ce om bun și cu frica lui Dumnezeu ! Acu' auzii că ne aduce unul tînăr de la Copiștea...

— N-avem treabă cu el, suspină Straker. Ce facem ?

Își trecu mîna peste creștetul tuns, oftînd amarnic.

— Aveți unde dormi ? Veniți la mine în noaptea asta ! Am o odăiță pregătită pentru fiul meu. Cînd vine. Dar n-a venit niciodată pînă acum. O să dormiți toți trei. Încăpeți ?

— O-ho ! făcură într-un glas, cu gîndul la patul de reclamă din vitrina tapițeriei în care „dormiseră" o noapte înainte.

— O să vă dau și ceva haine ce mi-au rămas de la băiat, ca să nu răciți, că tare sînteți dezbrăcați.

...Și pași înainte pe potecă spre prima casă de la șosea, colț cu „Alimentara" și „Gostat"-ul sătesc.

„Vad bun pentru carburanți...", nu se putu împiedica să gîndească Joe.

...Aerul ardea împrejurul nostru, cum rareori se întîmplă înaintea sezonului de vară. Era primăvară ! Miez de primăvară !... Scrisesem, îngenuncheată lîngă mașină, pe o foaie de caiet, primul poem închinat primăverii și lui Man. Nu știusem pînă atunci că pot scrie poezii, deși eram cea mai bună la limba română. Versurile țîșniseră de fapt din mine, își țipaseră viața și nu făcusem decît să le transcriu... Man era și el fericit...

...Ne cădea soare mult în ochi. Îl depărtam rîzînd, ochii îmi ardeau iar părul se înflăcărase de culorile lui galbene. Man oprea din cînd în cînd, ca să îndepărteze

prea multul aur din șuvițele ce goneau și ele sălbatic pe lîngă noi, în aerul care îl zbătea prin geamul deschis...

— Minune ! spunea, sărutîndu-mi părul, ochii, gura.

Rîdeam. Rîdea. Și soarele ne aburea nările de suflul celuilalt. Nu mai aveam mult de mers... Automobile. Sate. Pomi. Case...

— Ai mai fost la mare ?

— În fiecare an, răspunsei. Dar niciodată așa.

— Cum adică ?

— ? ! ? !

— Ai spus „niciodată așa".

— Adică, atît de... Căutam cuvîntul potrivit pentru dimensiunea fericirii mele și nu-l găseam... Atît de liberă, de fericită, de... independentă.

Man zîmbi trist, apoi se întunecă.

...Departe se zăreau siluetele albe, cochete, ale hotelurilor din Mamaia. Iluzie (?) sau zării și linia subțire, ca o buză strivită, a firului de mare... Nu, nu, nu era iluzie, era *ea*, marea, deschizîndu-se larg ca o mușcătură albă, cu dinți de spumă, porniți să înghită țărmul... Mai aproape, mușcătura se făcea verde... Un verde de smarald, culoarea mîniei, a neputinței de a înghiți prada uscatului...

— Ai idee unde este hotelul „Topaz" ? mă întrebă.

— N-am auzit. Acolo mergem ?

— A, nu, răspunse încurcat. Acolo... au locuit într-un an... niște prieteni. Tu unde te duceai ?

— Noi mergem în fiecare an la Jupiter-Junona, două hoteluri îngemănate, pitorești, intime și plăcute, cu personal stilat și în plin de politețe și bunăvoință. Tati îi place mult acolo și reține în fiecare an bilete pentru mine și el.

— Dar mama ?

— Mama... Numai anul trecut a făcut concediul cu noi. Vara este întotdeauna plecată în turneu... Ne vizita o zi, două... Atît.

Tăcui. Mi se făcuse iar dor de ea, dar altfel de data aceasta. Cu tristețe, dar și cu un soi de răzbunare în tot ce făceam... Eram mică, eram cu tata, stăteam împreună și ne descurcam greu în timpul vacanțelor, iar ea venea sa ne vadă „cînd putea"... „Meseria", spunea. Înțelegeam

şi nu înţelegeam. („Dar în timpul liber, atunci cînd tata acasă... ?") Ridicai mîinile la tîmple. Nu vroiam să mă mai gîndesc. Nu-mi place să-mi amintesc lucruri care mă fac să sufăr. Man era lîngă mine... Eram fericită... Eu eram fericită şi mama... Totuşi mama... Şi dacă mama... ?

...Marea ! ...Culorile i se zăreau altfel acum. Întorsese spre noi o spinare cenuşiu-închisă, ca de şarpe, cu valuri albe şi straturi întunecate de alge moarte.. Spre sud, acolo unde cerul sărută pămîntul, era violacee, dar nici nu apucai să-i sorbi culoarea, că se şi schimba... Acum era verde iar, îţi înnebunea ochii în culorile ei... Marea !... Mama !... („...Ah, Wangel, apără-mă de mine însămi !" ţipa mama în Ellida din „Femeia mării"... „În umbră e ceva care cheamă, ademeneşte şi atrage... omul acela e ca marea"...) Mama !... Marea !... Mama !...

— Ina !

Frîna îmi proiectă fruntea în parbriz.

— Ce ai ?

Se întorsese spre mine, înfiorat ca de o presimţire.

— ...Nimic. Nu te speria, îngăimai... Mi-am adus aminte de ceva.

— Ai ţipat.

— În somn.

— Nu dormeai.

— A fost... un somn. De limpezire...

— Eşti ciudată, Ina, spuse mîngîindu-mi părul lung. Ai ceva în tine... ca marea. Care înspăimîntă şi atrage...

— Taci !

— Ce-i cu tine ?

— De unde ştii vorbele astea ?

— De nicăieri. Ţi le-am spus fiindcă sînt adevărate. Eşti ciudată uneori şi mă înspăimînţi. Dar îmi placi... cum să-ţi spun ? Aprinse ţigara nervos. Mi-e groază de clipa în care va trebui să mă despart de tine.

— Să te despărţi ? De ce *trebuie ?* N-am plecat împreună pentru totdeauna ? Aşa spuneai atunci... la început... cînd noi doi... De ce *trebuie ?* întrebai speriată.

Dar Man se încăpăţînă să mai deschidă gura. Porni motorul cu dinţii încleştaţi, cum obişnuia. Şi eu rămăsei,

ca pe un mal fără poduri, singură, cu gîndurile... „În umbră e ceva care cheamă, ademenește și atrage..." Poate de aceea mama... Nu ! S-a dus de bună voie. Ca mine, acum. Îi semăn oare ?... „Toate puterile mării se îngrămădesc într-o singură chemare..." Și dacă sîntem totuși neputincioși și chemările astea sînt mai presus de noi ? Cu siguranță că sînt. Altfel nu pleca mama. Nici eu. „Mi-e groază... că *tre-bu-ie*... să ne despărțim..." De ce trebuie ? Pe mama o obligase cineva să plece ? Ne poate impune cineva să facem ceva împotriva voinței noastre ? Oare nu sîntem liberi să gîndim și să acționăm cum socotim *noi* că e *bine ?* Atunci de ce trebuie ? De ce ?... Mă cuprinse din nou desperarea...

— Oprește !

Man frînă brusc. Sării din mers, ca împușcată.

— De ce ? Ina ! strigă speriat, văzîndu-mă cum arăt.

— Vreau să pleci, apăsai pe cuvinte.

— Să plec ? Unde ?

— Nu mă interesează. Să pleci acum, cînd vreau *eu*, nu cînd *trebuie.*

...Îl văzui o clipă descumpănit. Ar fi putut să plece *atunci.* Dar n-a plecat. Am fi putut să ne despărțim *atunci.* Dar n-a putut. Poate că exista și în el o forță care îl ținea lîngă mine. „Care înspăimîntă și atrage."

— Pleacă ! strigai cu ochi aprinși.

Puținii călători care ieșiseră în întîmpinarea primăverii aurite de soare, întorceau capul după noi.

— Ina..., încercă el. Trebuie să-ți vorbesc...

— Pleacă !

— Și tu ?

— Nu te interesează. Voi găsi un altul să ducă mașina acasă. Voi recunoaște totul și tata mă va ierta.

— Să te întorci cu un „altul" ? urlă. (Numai atît auzise din tot ce-i spusesem.) Nici nu mă gîndesc să te las cu un „altul". Prea tîrziu acum. Miliția e deja pe urmele noastre.

— Miliția ? întrebai cu un nod în gît. Ce are miliția cu noi ?

— Maşina, spuse Man cu sadism. E furată.

— De la tata. Ce are miliţia cu maşina tatii ?

— Are. Cu maşina, cu actele maşinii, cu tine, cu mine. De mine nu-ţi pasă ? ţipă, fulgerîndu-mă cu privirea.

Şi mă smulse, mă rupse aproape de pe caldarîm, şi mă aruncă în maşină.

Strînse sîrmuliţele de pe jos, aruncate în furia de mai înainte, le potrivi în contact şi porni motorul cu un scrîşnet.

Coborîrăm în satul Mamaia, în faţa unei case de ţară, cu ferestre scunde şi cîine în ograda largă, cu păsări multe şi noroi. Bătrîna ne invită zîmbind într-o cameră.

— Asta e, dar sobă n-am. Că ţin odăile astea numai pentru sezon.

Man ieşi şi vorbi ceva cu ea, apoi reintră. Mă privi lung. Şi eu...

— De unde ai făcut rost de bani ? îl întrebai uimită.

— De la... ruda mea din Adîncata. Mi i-a dat atunci cînd i-am cerut găzduire, îţi aminteşti ?

Abia acum mă trezii din vis... Eram în faţa unui bărbat căruia mă dăruisem cu totul, pe care îl iubeam... Primul meu bărbat... Într-o casă străină... fără bani (spusese oare adevărul despre banii împrumutaţi sau... ?) ...fără mîncare, îmbrăcată într-o rochiţă subţire ca aerul şi cu un pulover străin... într-o casă străină... pe o stradă străină... pe o planetă străină... Străină... străină... străină...

— Adică cum ?

— Adică aşa !

— Chiar aşa ?

— *Aşa !*

— Nu se poate !

— Iar ne tocmim ?

— Dă' de ce Madena şi nu Sena ?

— Fiindcă aia curge în altă parte, şi tu eşti zdravăn — slavă domnului —, nu paralitic. Zece aveai la educaţia fizică !

— Dar la reeducare săream capra în sala de gimnastică încălzită, iar aici tu ne pui mereu să trecem prin ape şi spaime.

— Asta-i relieful patriei ! O treime ape.

— Şi vrei să le parcurgem în înot pe toate ? Adică munţi n-are ? Uscat n-are ? Dealuri şi văi n-are ? Papillon a fost un copil alintat la sîn de mamă bună, pe lîngă ce-am suferit noi de cînd am „evadat".

— Iar începem ? Ce e McCloud ?

— Nici eu nu cred să pot, boss, spuse acesta liniştit. E prea lung traseul şi sînt curenţi.

— Bine, cedă de astă dată Straker. Trecem cu barca !

— Aşa da, oftă Joe uşurat.

— Ei pe şosea, noi pe lac, spuse punctînd pe harta scorojită de apă traseele deviate prin care urmau să treacă... Şi patruzeci, plus... deviaţia de 020-067, timp de sosire întîrziat...

— Din cauza babei.

— A cantonului, a lacului, a birtului, a casieriţei şi a... vai de dosarul nostru cîte s-au mai strîns fără să le fi avut planificate la plecare. Aşadar, noile coordonate ale „operaţiunii"... 020-067. Zona gri : 067-091 ; 091 - zona galbenă, *litoral*, joncţiunea spaţială cu capsula „Fiat 1100".

— Dacă ne dau în urmărire republicană, ne publică oare şi pozele în ziar ?

— Ne şi filmează...

— ...La reconstituire, îi aduse Straker la realitate. Cu interviu : „Care e vedeta dumneavoastră preferată ? Ce pastă de dinţi folosiţi ?" Ce, mă, te crezi în Texas ? Ai noştri sînt mai sobri...

— Păcat, oftă Joe, dornic de puţină publicitate.

— Foc ! Foc ! Foc !

— Asta mai lipsea acum !

Moara automată şi fabrica de pîine din apropiere începură să ardă cu flacără, la început mocnită, apoi din ce în ce mai aprigă. Limbi de foc se ridicau şi se prefăceau în suluri de fum negru, înecăcios, ameţitor... Cerul se colorase roşu-vînăt de pălălaie...

— Oameni ! ţipă Straker.

— Ce-ai spus ?

Privea cu ochi strînși incendiul.

— Sînt oameni înăuntru, repetă. Sus !

Și o rupse la fugă, urmat de cei doi. Propti cu umărul ușa și o deschise. Oamenii căzură pe spate cu un urlet de groază. Se repezi în flăcări și apucă de păr o femeie care țipa ca din gură de șarpe... O ridică și o puse în brațele lui Joe.

— Pas !

Acesta o trecu lui McCloud, afară. Apoi încă unul și încă... Pe Straker îl înăbușea fumul. Un fum gros, ca o pastă neagră care i se lipea de ochi, de plămîni, de gură... Se clătină. Joe îl prinse în brațe, îi cîrpi cîteva palme și îl scoase la aer. Apoi înșfăcă pe ultimul dintre cei cinci muncitori surprinși de foc înăuntru și îl tîrî în fața ușii... Începură să urle motoarele cisternelor, ridicînd deasupra clădirii limba uriașă a jeturilor de apă...

— Pompierii !

— Șase ! tuși încet Straker și o rupse la fugă pe sub cisterne...

Nu apucară să audă decît glasul unui militar — mai mare peste ceilalți — care se agita în față strigînd : „Atacați focul ! Oamenii sînt salvați ! Sus ! Sus ! Acolo ! Atacați acolo ! Unde sînt băieții ?“ „Au ieșit ! Sînt afară“, răspunseră glasuri răzlețe...

„Salvatorii“ fugeau mîncînd pămîntul... Săriră gardul unei curți, auziră în urma lor „Hoții !“, începură să țipe și ei „Hoții !“, alungîndu-se unul pe altul și izbutiră să iasă în drum. Își potoliră pașii...

În urmă, cîteva familii se rugau pentru sănătatea lor...

...Dar picioarele li se pironiră în drum... Nu mai vedeau nimic de spaimă. Două mașini ale miliției se apropiau, asurzindu-i cu semnalele sonore care cereau prioritate. Straker zvîcni o clipă capul înapoi și desfăcu brațele, barînd drumul în sens invers. O mașină frînă brusc, gata să-i atingă șoldurile. O inspirație de secundă ! Nici nu apucă șoferul să le zică ceea ce orice bun șofer zice cînd îi sare cineva în față la 80 pe oră, că se și pomeni în brațe cu trei vlăjgani.

— Foc ! țipă Straker. Arde moara de la Ivara. Dă-i drumul !

Nu-i lăsară timp să-şi revină sau să întrebe ceva şi îl siliră să continue drumul.

— Cu suta, îi porunci Straker, privind în urmă.

Omul se execută, năucit.

Făcuseră o greşeală. Cele două maşini ale miliţiei nu-i urmăreau pe ei, ci veneau întins din sens invers spre locul incendiului. Dar, văzînd pe şosea trei indivizi oprind o maşină şi sărind în ea din mers, lucrătorilor de miliţie li se păru suspect şi comunicară prin radio hotărîrea ca una să se ia după „suspecţi", iar cealaltă să se ducă la Ivara. Tocmai primiseră mesajul prin radio difuzat în toată zona de către locotenentul Andone. Pînă să întoarcă însă, autoturismul cîştigase teren. Şi începu nebunia vitezei. Maşina miliţiei ţipa drum liber prin megafonul instalat la bord... Cealaltă cotea brusc, tăind curbele. Urmăritorii cîştigau teren... Urmăriţii luau virajele scurt, scrîşnind din roţi...

— Frînă în curbă, urlă Straker. Te-nghit cu fulgi cu tot şi pe tine şi pe cine ţi-a pus volanul în mînă!

...Depăşiră o căruţă pe dreapta... Ţăranul îşi făcu cruce şi trase calul de hăţuri în lan... („Mai în siguranţă.") Cîinele legat cu sfoară de oiştea căruţei începu să urle prelung, a moarte... Săriră brusc în faţa unui camion, gata să intre în copac.

Omul de la volan conducea ca în somn... Numai din reflexe. Îi paralizase raţiunea.

— La dreapta!

— N-am voie. E o carieră de piatră. Sens interzis.

— Fă ce-ţi spun!

„Ce-o fi o fi", gîndi omul şi coti la dreapta. Intrară în zdruncinături pe un drum de ţară... Maşina miliţiei se avînta în urma lor, micşorînd mereu distanţa... Straker îşi aminti de o „fentă" a lui Kojak prin care reuşise să scape de urmărirea unor mafioţi ce îşi puseseră în cap să-l lichideze.

— Încetineşte!

Omul ridică piciorul de pe accelerator... Venea o curbă lungă, care îi masca de autoturismul din spate. Straker deschise uşa rapid („fenta locotenentului Kojak".)

— Săriţi!

McCloud sări primul, rostogolindu-se în prăpastia carierei.

— Joe !

Joe îl urmă.

— Mărește viteza !

Înainte ca omul să apese din nou pe accelerator, Straker sări și el, aruncîndu-se printre bolovani... Plini de sînge, o rupseră apoi la fugă spre gura galeriei...

Mașina miliției depăși autoturismul și îi tăie calea, oprindu-l forțat. Mai mult mort decît viu, omul începu să istorisească cele întîmplate, dar în acea clipă subofițerul auzi glasul artificierului, care anunța în carieră pușcarea găurilor.

— Dinamită ? ! Se îngrozi. Opriți ! țipă din toate puterile.

Dar nimeni nu-l auzea. Începu să fluiere lung... Artificierul pusese explozivul în găurile pușcate proaspăt...

Cei trei alergau prin galerie. gîfîind, la capătul puterilor...

— Praf îi face !

— Niște derbedei, se descărcă șoferul pentru cele întîmplate.

— Opriți pușcarea ! urla subofițerul către cei din carieră.

Începu apoi să claxoneze prelung... Își sfîșie cămașa de pe el și începu să semnalizeze în dreapta și în stînga. dar nimeni nu-l putea vedea sau auzi. În carieră nu mai rămăsese nimeni... Adăposturile se aflau departe de locul de pușcare și, o dată sosit artificierul, muncitorii se retrăseseră în firidele de calcar. Subofițerul o rupse la fugă, fluierînd...

Straker, Joe și McCloud se așezară în galerie, să-și tragă sufletul.

— Scăpărăm !

— Dă o țigară !

La celălalt capăt al galeriei artificierul aprinse firele de dinamită...

— Aici sîntem în siguranță, oftă ușurat Joe, trăgînd cu poftă din țigară. Straker auzi atunci fluierul subofițerului de miliție.

— Ne urmăresc !

Zvîrliră țigările și o rupseră la fugă. Se cățărară pe bolovani pînă sus, la adăposturi, aruncîndu-se în firide, peste muncitori. Oamenii se pomeniră din senin cu ei în brațe...

— Cine sînteți ?

— Ne odihnim puțin aici, răspunseră speriați. E voie ?

Oamenii le făcură loc.

— ...șapte... șase... cinci... patru... trei... doi... unu...

O bubuitură zgudui pămîntul. Apoi încă una, două, trei... Cei trei se lăsară pe o parte, fără putere...

Miliținanul, rămas gol pînă la brîu, privi alb în gura carierei. Celălalt sosi la cîteva clipe după el.

— S-a terminat, rosti sfîrșit. I-a prins explozia înăuntru. Raportează situația !

Celălalt se întoarse, ca să transmită prin radio cele întîmplate... Subofițerul așteptă să se așeze fumul exploziviului și coborî încet, să constate și să ridice cele trei cadavre...

...Trecură trei zile... Soarele se deschidea în fiecare zi peste mare, ca o rană în apusul nopții, se ridica apoi, flux de metal încins, cu fiecare oră, pînă înnebunea ochii de atîta frumos și lumină... Nimic nu se schimbase în viață și în noi... Man se îngrijea de toate. Aveam ce îmi trebuia, iar el era din ce în ce mai îndrăgostit... Coboram pe plaja pustie din apropierea satului — sezonul nu începuse încă — înotam ziua întreagă, ne bronzasem destul de bine, numai dinții ne rămăseseră albi, noaptea ne iubeam — fiecare noapte mereu alta, neprefăcută și plină, ca trupurile noastre mereu în arc, mereu chemîndu-se, mereu înfometate — și frica mea de acel „trebuie" începuse să piară... O fi fost o simplă vorbă zvîrlită... Sau un gînd oprit într-o vorbă fără rost...

...Marea începuse să se încălzească. (Neobișnuit de cald pentru luna mai !) Ziua aprindea lumini în fiecare val în care ne repezeam cu dinții în joacă și îl mușcam, zvîrlindu-l apoi ca pe un lucru fără preț, peste umerii și brațele noastre... Abia la amiază reveneam pe mal, încinși. Man bea apă de mare în pumnii adunați, ca

sălbaticii, își spăla trupul cu alge, iar eu, cu părul desfăcut din ace și încălzit la soare, i-l uscam... Amîndoi iubeam nespus algele — florile mării. Le culegeam din adînc, le miroseam, le striveam în dinți și le mestecam...

A patra zi mă trezii devreme în patul gol, singură, cu tot soarele răsăritului în brațe...

— Man !

Odaia răsună goală de numele lui. Afară, bătrîna dădea grăunțe păsărilor. Îmi fu rușine să întreb dacă l-a văzut. Mă spălai și ieșii să beau laptele... Credeam că plecase după cumpărături. Dar mașina tatei dispăruse din fața casei. Abia atunci mi-am dat seama că venise clipa de care mă temusem atît. Aceea în care „trebuia". Sîngele mi se goli în artere... Îmi pieri glasul și inima parcă încetă să mai bată.

— O cană cu lapte, maică.

Bătrîna mă îmbia. Mă așezai palidă pe scaunul pe care stătusem mereu în aceste trei zile.

— A plecat, șopti.

...Și îi citii în privire atîta durere cîtă nu încăpea nici în sufletul meu...

— A împins mașina din spate în timp ce dormeai, ca să nu facă zgomot, a tîrît-o așa două străzi, apoi, în fața casei lui Mutu, s-a suit și a pornit...

Înclinai încet capul, ca și cînd știam că lucrurile se vor petrece așa...

— Bea !

Dusei cana la buze, dar nu puteam înghiți.

— Mai tîrziu, mulțumesc.

Mă ridicai oarbă și intrai în camera noastră. Răscolii patul, masa, așternutul, dulapul... Nu scrisese un rînd... Nu lăsase nici o urmă. În afara unui gol adîncit pe perna pe care dormise eternitatea celor trei zile... Un gol. Atît. Părul mi se lăsă moale și lung pe umeri, ca un plîns mut în pumni, ca o deznădejde. Îmi simții obrajii umezi. Plîngeam. Plîngeam și nu-mi dădeam seama. Aerul mi se opri în golul buzelor... Lumina, culoarea explodară în albul ochilor și încremeniră. Timpul întepeni nefiresc la poarta clipelor... Sîngele izbi pentru ultima oară inima, apoi dispăru în ultima bătaie... Cea care gîndise plînsul... Muream. Muream și nu-mi dădeam seama...

Afară, spaima pescărușilor se împrăștia peste marea zvîrcolită...

— ...020-067... 067-091... 091... punctul de joncțiune. Intrăm în normal.

— Ceva așa, ca o carieră ne-ar trebui.

— Ca ce ?

— Ca sediu.

— Americanii ! țipă deodată Straker.

O mașină rula cu farurile duble aprinse. Era un „Mercedes" ce se apropia ca o fiară încinsă. Cei trei îi barară drumul. Autoturismul stopă lîngă genunchii lor. La volan, un tip uscat, cu ochi stinși, îmbrăcat în alb, cu o cască colonială pe cap. Lîngă el, o tînără cu șapcă roșie pe părul strîns și cu ochelari mari. Straker își plimbă mîna în fața pieptului său, apoi al celor doi, proptind-o pe scaunul din spate. Americanul nu înțelese în primul moment ce voia. Straker scotoci atunci în memorie și scoase ca din pușcă cuvîntul. Mai plimbă o dată mîna printre ei, apoi din nou spre american și spuse :

— Together !

Și cu un deget indică direcția mării.

— To Mamaia ?

— Ya, confirmă Straker, care știa că americanii pronunță „ya" „yes"-ul englezesc. Știa mai multe despre ei din filme, dar nu-și epuiza „rezerva" deocamdată.

Fata cu șapcă deschise portiera. Îi măsură mai întîi distant, apoi se lăsă moale pe scaun, culcîndu-și capul pe perna reglată pînă la articulația gîtului.

— Thanks, făcu din vîrful buzelor Straker.

„Mercedes"-ul rula ușor cu 120... Joe era cu ochii pe manete și butoane... Fata împinse un buton, îl scoase din găoacea lui și își aprinse țigara. Fuma cu toate degetele întinse. Avea unghii lungi. Apoi apăsă pe alt buton. Zvîcni afară un capac. Vîrî mîna și scoase o sticlă aburindă de „Coca-Cola". Bău fără sete. Demonstrativ. Sau poate de plictiseală. Joe întinse gîtul spre ea, să și-l rupă, nu alta.

— Nu te mai zgîi așa, Joe, se supără Straker. Nu vezi că face pe nebuna ? Nici sete nu-i e. Crede că sîntem

boşimani. Ce naiba, n-ai mai văzut brichetă ? Sau frigider ?

— Ei, n-am văzut ! Tata are la bordul avionului una mai „şme", se apără Joe. Porţie dublă. Cu fascicule laser.

— Vezi ? ! Admiră mai bine peisajul şi las-o în plata domnului cu frigiderul ei cu tot.

— Coca-Cola ? se întoarse fata spre ei.

Straker răsuci capul plictisit.

— No, thanks !

Apoi îşi adînci privirea în cîmpia întunecată ce se desfăşura de o parte şi de alta a drumului spre litoral...

— Where are you going ?[1] întrebă într-un tîrziu americanul, mestecînd cuvintele şi „chewing-gum"-ul.

Straker calculă în minte rapid. „Încă zece kilometri pînă la punctul de joncţiune... Americanul şi-a făcut datoria. Americanul poate să plece."

— Stop, please !... Studenţi !... „Gaudeamus igitur"...

— O.K., făcu omul de la volan. Şi apăsă zîmbind pedala de frînă.

— Many thanks,[2] se înclină Straker şi coborîră.

Traseră aer adînc în piept. Marea era aproape... Punctul de joncţiune, la mică distanţă. Iar ei, în afară de pericol...

...Plînsul îmi limpezise faţa. Şi gîndurile. Mă sculai de pe scaunul pe care căzusem. Ieşii afară la soare.

— N-a spus unde pleacă ?

— Nu. A achitat pînă mîine.

— Mulţumesc.

Îmi strînsei lucrurile. Trupul purta încă urma patimii lui. Îl tîram parcă după mine, cu fiecare gest, cu fiecare mişcare. Şi pentru asta îl uram. Nu atît pentru că plecase. Ci pentru că rămăsese atît de mult în mine... („Eşti numai flăcări, Ina. N-am întîlnit încă o fată ca tine !").

— Taci ! urlai.

...Nu vorbise nimeni. Liniştea amuţea în colţurile singurătăţii din odaie...

„Ce fac ?"

---

[1] Unde mergeţi ?

[2] **Multe mulţumiri.**

...Mă trezii singură pe plajă... Urma trupurilor ne era încă proaspătă în nisip. Una lîngă alta. Şi a paşilor, la fel.

„Ce fac ?"

Stropii săreau în bătaia valului...

„Ce fac" ?

Aerul vibra mut peste întinderea de nisip şi piatră... Ziua murea încet, fără agonie, topindu-se în lumina liniştită a răsăritului de noapte...

„Dacă pălmuieşti un om, legea te pedepseşte în baza unui text. Dar dacă îl mutilezi sufleteşte nu poţi fi pedepsit. Legea nu prevede infracţiunea. Crima e oare mai puţin odioasă decît o simplă lovire ?..."

...Plecase şi mă lăsase singură aici, în această lume de coşmar, cu copaci răsuciţi vrăjitoreşte în nopţile cînd dansul ielelor poate fi văzut şi de ochi omenesc. Îi spusesem odată că nu mă tem de iele. Ci de oameni...

„...Ce fac ?"

Ajunsesem la capătul ţărmului, unde mă ascunsesem în el ca într-un cuib, înecîndu-mă în ţipătul lui de dragoste... „Ce fac ?"

„Ce fac ? Ce fac ? Ce fac ? Ce fac ?..."

...Eram toată numai ţipăt şi înfrigurare. „Poate se va întoarce... Nu ! Ba da ! Ba nu ! Şi dacă totuşi... ? N-ar fi luat maşina. Ar fi lăsat o vorbă măcar... Sau... Întreba parcă de hotelul Topaz. Da ! Mamaia ! Acolo trebuie să fie !"

— Drumul spre Mamaia ?

— La dreapta, apoi drept înainte. Dar aveţi mult de mers.

— Mulţumesc.

Era întuneric. Şi frig. Bătrînei nu-i spusesem nimic. Nu-i puteam privi ochii. Mă durea inima şi trebuia să merg. Să-mi simt muşchii destinzîndu-se. Mă dureau. Era durerea spaimei. Durerea durerii. Cu dinţii strînşi şi pumnii adunaţi, pornii... Oamenii şopteau pe după garduri. Aflaseră, cu siguranţă, de la bătrînă ce mi se întîmplase. „Nu mă voi mai întoarce niciodată aici !"

Străduţele erau întunecoase, strîmte şi plînse... Nu ştiam cum să ajung la şoseaua naţională. O luai la întîmplare pe prima uliţă în jos... Apoi cotii... Încă o străduţă. Se înfunda. Înapoi. Iar drept, iar la dreapta, şoseaua...

...Mergeam ca în somn. Bezmetic. Halucinant. Şi singură. Ca în vis. Visul ? Mă striga cineva pe dinăuntru şi nu puteam răspunde. „Dar dacă visez ? Îmi muşcam buzele pînă la sînge şi răceala lui îmi spunea că totul e adevărat.

...Nu mai plîngeam acum. Îmi lipsea puterea să mai plîng. Durerea mă lihnise.

— Mamaia ? Drept înainte daţi de primele hoteluri. Ce hotel căutaţi ?

— Pe toate !

Un pescăruş căzu ca împuşcat... „Oare păsările pot muri de spaimă ? Sau de durere ?"

O maşină îmi fulgeră privirea... El ! Nu ! Avea număr străin. Poate îl găsesc totuşi... „Umilinţă ? Nu. Am fost egali în plăcere. Ură ? Doamne fereşte ! Durere ?..."

...Marea era aproape. Nu întorsei capul. N-o puteam privi singură. Marea trebuie adorată în genunchi, ziua, pe sînii ei de nisip încins. Sau noaptea, păşind-o uşor, cu tălpile goale, ca pe lespezile zeilor păgîni...

...Mergeam... Trebuia să răsară luna şi nu răsărea... Se apropia clipa somnului, a culcuşului cald şi a trupului înfometat...

...Mergeam... Mergeam... Mergeam... Beznă. Cîte un autoturism. Nu, Man, nu. În fine, luna ! Un geamăt. Cine geme ? Noaptea geme. Sau ziua. Care piere. Singură... Cine e singură ? Noaptea e singură. Fiindcă n-are lumini. Unu'... doi... trei... patru... cinci... şase... şapte... opt... nouă... zece... O să înnebunesc !

— Mai e mult pînă la Mamaia ?

— Primele lumini.

— Şi primele lumini ?

Priveam halucinată întunericul şi nu zăream nimic. Mă împiedicai şi căzui. Se refăcea şoseaua. Scormoniseră asfaltul şi lăsaseră bolovanii în mijlocul drumului. Rămăsei o clipă locului de durere. Apoi mă ridicai. Genunchii mă dureau. Şi mîinile. Nici nu le priveam. Durerile mari nu sîngeră. Pornii mai departe, căutînd cu ochii un vîrf de lumină. Dar nu se vedea nimic şi eu mă înecam de atîta noapte... Drum. Copaci. Maşini. Cîmpie. Stele. Lună. Şi iar drum. Un drum lung, ca un continent. Nu mai

puteam. Mă sfîrșisem de atîta mers... O stea. Se spune că atunci cînd cade o stea e bine să-ți pui ceva în gînd. NU ! Mă trezii țipînd : „Nu vreau ! Nu trebuie !“

...Vibra aerul pe lîngă urechile mele. Se pornise un vînt aspru. Tremuram de frig... Îmi strînsei puloverul împrejurul șoldurilor. „Puloverul lui !“ Îl dezbrăcai cu mișcări lente și îl lăsai să cadă în drum...

Prima lumină !... Îmi privii mîinile înghețate. Erau albastre în lumina lunii. Picioarele, roșii. „Doamne, cum trebuie să arăt !“ Îmi curgea sînge din genunchi, dar nu mă aplecai să-l șterg.

Mergeam... „Dacă l-aș întîlni... Ce-aș face dacă l-aș întîlni ? Nu știu“. O altă mașină îmi flutură rochia pe lîngă corp... Încep să vină străinii pe litoral. Va fi frumos. Pentru străini... „Ce-aș face ? Nu știu...“

Șoseaua cotea mut. „Dacă m-aș duce la miliție ?“ Începură să se audă valurile. Să se zărească luminile... „Nu, nu mă duc.“ Drumul se popula cu oameni care se întorceau acasă... Sacoșe pline. Troleibuze supraîncărcate. Vorbe. Strigăte. „Cît o fi ceasul ?“

— Cît e ceasul ?

— Opt.

„Devreme“, gîndii. Un afiș. Pălii. La Constanța se juca „Femeia mării“. Distribuția... În rolul Ellidei, mama. Eram salvată. Făcui un semn cu mîna. Autocamionul opri puțin mai departe. Alergai și mă așezai lîngă șofer.

— Ce-ați pățit ?

— Un mic accident. Am căzut. Nu mă doare. Să mergem ! Mă grăbesc.

— Vai de mine !

Omul deschise trusa medicală, scoase sticluța cu apă oxigenată, îmi tamponă genunchii, mîinile, schimbă vata, iar apă oxigenată, apoi mă legă strîns cu tifonul. („Avea copii, cu siguranță.“) Prinsei curaj.

— Dar să știți că n-am bani.

— Cum așa ?

— Așa.

N-aveam chef de vorbă.

— Trebuie să ajung în douăzeci de minute la Constanța.

Demară în viteză. Drumul era la fel de monoton, cu lumini puține. Ajunserăm. Coborîi și fugii spre teatru.

— Caut pe cineva, explicai unei doamne din fața ușii și profitînd de o clipă de neatenție dădui buzna în sală... Mama ! O vedeam ca prin ceață... Juca trist, mișcîndu-se alb, ca o moartă în vis...

„...Oamenii de pe țărmurile oceanului formează o specie, o rasă aparte. Viața lor e însăși viața mării... Ea trăiește parcă în ei", spunea mama.

„Dacă m-aș duce la miliție ? gîndeam eu... Nu ! Mă voi duce la mama, îi voi mărturisi totul, apoi... ne vom întoarce amîndouă acasă..."

„...Sînt urcări și căderi de valuri — fluxuri și refluxuri în gîndirea și-n simțurile lor..."

...Era cald ... Era bine... Dar eu nu mai eram. Îmi era foame. Îmi era sete. Eram frîntă... Eram... Mă trezii afară, stropită cu apă...

— De unde vii ? mă întrebă un domn între două vîrste, cu păr grizonat la tîmple.

— N-am nimic, răspunsei amețită. S-a terminat ?

— Ce ?

— Spectacolul.

— Nu. Stai liniștită. Ai fost obosită pesemne. Tocmai atunci auzii din sală aplauzele de sfîrșit. Mă ridicai greu. Afară aștepta autobuzul în care călătoreau actorii în turneu. Cel care transporta decorurile era tras mai în spate. Oamenii încărcau repede, trecîndu-și practicabilele din mînă în mînă... Nu venea. Fierbeam. Actorii trebuie mai întîi să se demachieze, apoi...

„Mama !"

...Era în brațele lui Wangel (nu-i cunosc numele de actor). Nu o ținea *de* braț, ci *în* brațe, o îmbrățișare continuă, în mers... De față cu toți. Și nimeni nu se sinchisea... Înnebunii. Sîngele mi se opri undeva, în drumul spre inimă... Și n-o lăsă să mai bată...

Nu mai aveam putere. Cineva mă susținu de umeri. O mai zării pe mama urcînd în autobuz veselă, făcînd chiar o glumă cu bărbatul lîngă care rămăsese pe scenă și în viață, părăsindu-ne pentru totdeauna pe tata și pe mine... Mama ! Mama ! Mama !... „Nu se poate", răcnii. Apoi hohot. „Nuuuu !"

— Taxi ! Taxi ! Taxiii ! țipa cineva în apropiere.

Apoi nu mai auzii nimic... Mă trezii într-un apartament frumos mobilat, cu domnul cu păr grizonat la căpătîiul meu.

— Sînt medic, explică.

— Unde sînt ?

— La mine acasă.

Îmi ridică mîna și îmi controlă pulsul. Apoi îmi luă tensiunea.

— Acum e bine, spuse cu ton coborît. Cîți ani ai ?

Închisei ochii, ca să mă lase în pace. El dispăru și reveni cu sandvișuri și băutură.

— Whisky ?

— Nu-mi place. Nu beau. N-am băut niciodată.

— Încearcă ! Îți ridică tensiunea.

Sorbii. Lichidul îmi fripse pieptul, apoi își coborî dogoarea pînă în inimă... Pluteam... Era cald. Mă ridicai. Părul îmi căzu pe umeri. Era bine... Întinsei încă o dată paharul. Bărbatul mi-l umplu, privindu-mă încordat, fără un cuvînt. Îmi proptii capul în mîini. Mă durea cumplit. Mă lovisem ? Nu-mi aminteam nimic. Mă lăsai din nou moale în perne...

...Simții în somn că Man mă duce de mînă spre plajă — plaja noastră —, că înotăm, că ne bucurăm unul de celălalt, cu aceeași desperare, parcă mai mare, sporită de bucuria reîntoarcerii. „Știam sigur că vei reveni", îi spuneam cu șoapta visului... Rîdea. Rîdeam... Și ne jucam ca doi copii pe țărmul pustiu... El se spăla ca un sălbatic cu alge, simțeam în nări mirosul aspru de algă sărată, iar eu îl așteptam, cu părul lung desfăcut din ace și încins la soare, să-i usuc trupul umed... Și culegeam alge din adînc, florile mării, pe care le miroseam, le striveam în dinți, le mestecam și apoi ne sărutam ca nebunii...

...Deschisei ochii. Era ziuă. Necunoscutul mă mîngîia lung.

— Cine ești ?

...Îi smulsei speriată părul dintre degete, cu rădăcină cu tot... Mă privea în extaz, cu ochi pierduți, pe jumătate gol lîngă mine.

— Ce fierbinte ești !

...Abia atunci înţelesei ce se întîmplase...

— Pleacă !

Mă cuprinse de umeri, dar îl îndepărtai cu atîta forţă, încît se rostogoli pînă la marginea patului. Reveni cu furie în ochi.

— Pleacă !

Îşi aprinse o ţigară.

— Ce vrei în fond ? Bani ? Am. Sînt medic.

Se ridică în picioare. Era înalt. Bine făcut.

— Rămîi !

...Acum se ruga. Nu era urît. Nici bătrîn.

— Rămîi !

...Mă scosese din impas. Mă îngrijise...

— Rămîi !

...Mîinile albe, lungi (ca ale chirurgilor sau poeţilor), păreau de sidef...

— Rămîi ?

...Mîngîierile lui nu aveau nimic posesiv (ce aspru şi sălbatic fusese Man !). Erau lungi, mătăsoase şi adînci. De om desperat.

— Rămîi !

...Aprinse ţigara de-a-ndoaselea... Filtrul nu lua foc. Fuma „Kent". Mîna îi tremura.

— Rămîi ?

...Nimeni nu mă îngrijise vreodată aşa... Nici chiar tata...

— Rămîi !

...Vorba îi era egală, caldă, uşoară, vorba cu care ademeneşti veveriţa. De teamă să n-o alungi...

— Rămîi ?

...Mă privea intens. Nimeni nu mă privise vreodată aşa. Degetele ridicau ţigara des (nici acum nu-şi dădea seama că o aprinsese la celălalt capăt). Avea un soi de zîmbet fierbinte, care aprinde... Se apropie apoi încet, păşind uşor, cum te apropii de ochii ciutelor... Să nu le alungi... Nu m-a alungat. M-a reţinut la el... Cîte zile oare ?

— Epocal !

— Ca în „Banditii din White Hill".

...Şi se aşezară istoviţi pe stînca ce străjuia intrarea în grotă. Dar, spre deosebire de cea din „White Hill",

grota de aici nu avea nimic deosebit care să atragă atenţia. Arăta ca o deschizătură de tunel în stînca de pe malul mării, foarte aproape de apă, cu un gît care se îngusta înăuntru, ca apoi să se lărgească — cît o încăpere — acolo unde nu mai putea fi privită din afară. Era de fapt un castru roman, ale cărei multiple intrări fuseseră acoperite cu timpul de dărîmături. Cinci ore munciră să desfunde intrarea principală (Joe îi zicea „princiară") şi acum subterana li se deschidea în faţă mîndră, adevărată fortificaţie de luptă ascunsă ochiului din afară, apărată înăuntru. Cărînd pietrele care astupaseră a doua ieşire dădură peste un alt tunel, la fel de lung, ce răzbătea departe, spre mare. Socotiră că acesta putea servi la evacuare, în caz de pericol, un fel de ieşire de rezervă.

— Epocal ! De milioane ! repeta în friguri Joe.

— Sapă, Joe, îl tempera Straker. Vine noaptea şi n-avem adăpost !

— Sfinte !

Joe scăpă din mînă tîrnăcopul.

— Aur !

Straker se apropie de el cutremurat. Joe ţinea între degete o monedă gălbuie, plină de pămînt.

— Aur ! Am găsit aur. Sîntem bogaţi !

Răsuciră moneda pe toate feţele.

— Ce figură ! făcu Joe rîzînd... A împăratului de pe vremea aceea, pesemne.

— Ştii cine e ?

— Leit profesorul de matematică.

— Hai, că eşti prost. Dar tu îl recunoşti, McCloud ?

— Nici ce scrie nu înţeleg !

— Măi, să fie ! Ce facem ?

— S-o vindem ! Străinii se dau în vînt după chestii din astea fistichii. Tratăm, luăm banii şi...

— Ce vindem ? îl întrerupse Straker furios. Capul profesorului de matematică, dacă nu ştim nici pe cine am descoperit, nici din ce epocă face parte şi nici cîte parale face ? Săpaţi mai departe ! hotărî apoi. Poate dăm de figuri mai cunoscute.

— Pe mine să nu contaţi, că în afară de Traian şi Decebal n-am alte cunoştinţe, spuse Joe.

Începură să sape în jurul ruinei, descoperind încă o căţuie şi un cap mic de femeie, din care rămăseseră numai părul, ce se bănuia bogat, şi o bucată din faţă.

— Dedesubt trebuie să fie un oraş, îşi dădu cu părerea Straker, după o matură chibzuinţă.

— Oraş ! ? Ce-ţi veni ?

— Capul înseamnă statuie, deci zeitatea la care se închinau ei...

— Care... „ei" ?

— Ăia de demult... care or fi trăit pe vremea aia pe aici. Moneda înseamnă rege sau împărat, că nu trăia nimeni de capul lui... Deci capul înseamnă statuie, statuia, zeitate, zeitatea, templul în care se închinau, templul înseamnă oraş... Mai departe, moneda înseamnă împărat, împăratul, castel, castelul înseamnă oraş. Deci — concluzie — dedesubt trebuie să fie un oraş. Săpaţi !

— Cu străzi şi case ? se interesă Joe.

— Ce s-or mai fi păstrat...

— Îţi dai seama ce bogaţi sîntem, boss ? Cît căutătorii de aur din Anzi.

— Staţi ! îi potoli „boss"-ul. Trebuie lucrat curat. Fără vărsări de sînge.

— Cine vrea să verse sînge ? se înspăimîntă Joe.

— Asta e fortificaţie de luptă, boys, nu uitaţi ! Dacă trebuie să luptăm, luptăm, dar să nu vărsăm sînge, şi nu vom pune mîna pe arme decît dacă sîntem atacaţi.

— O.K., confirmară cei doi.

— Mai sînt şapte ore pînă la întîlnirea cu Mannix. El e mai mare şi ştie mai multe. Poate recunoaşte ale cui sînt rămăşiţele şi va hotărî ce facem cu ele...

— Cum ce facem ? sări Joe. Le păstrăm. Ne instalăm pentru totdeauna în grotă.

— Ce-ar fi să construim aici o rampă de lansare ca în „Ufo" ? veni cu ideea Straker. Amplasament secret sub grota arheologică... vedem noi cum îi spunem, după numele poporului care a trăit aici.

— Uraaa ! săriră cei doi. Asta idee !

— Rampa de lansare „Venus I" ! Zburăm de aici spre Venus mai întîi, apoi spre Soare, apoi...

— Bună idee ! Dar cu ce bani construim rampa ?

— Poate descoperim un mormînt celtic.

— Un ce ?

— Un mormînt celtic, n-ai auzit ? Patru sute de mii de dolari plătesc americanii pentru un mormînt celtic. Patru sute de mii !

— Celții au trăit în România ?

— Habar n-am, dar îți dai seama ce de bănet ?

— Lasă banii, mă, că, dacă noi săpăm aici și ei au trăit în altă parte, pierdem timpul. Mai bine facem rost de bani cu metodele cunoscute... „Mîngîiem" o poșetuță, „subtilizăm" un portofelaș, mai împăiem vreo păsărică, „uscăm" buzunărașe, și gata bănuții !

— Dar cu bani puțini nu putem construi o rampă de lansare.

— Perfect ! Săpăm, descoperim și vindem întreg orașul. Cu străzi, monede și toate templele din el...

— Cui ?

— Găsim noi un „partener de afaceri" printre străinii care vin vara pe litoral. Uite, dacă știam, „tratam" cu americanul, spuse Straker.

— Nu vreau să dăm orașul ! se împotrivi Joe. *Eu* l-am descoperit și fac ce vreau cu el. Puteam, la urma urmei, să nu vă spun nimic, să sap, să-l vînd, iar pe voi să vă lichidez ca să rămîn singur cu dolarii...

— Care dolari ?

— Pe care i-aș fi primit din vînzarea orașului.

— Aha ! vrei numai pentru tine dolarii ? țipă iritat Straker. Iar ai uitat „declarația-program" a echipajului nostru ? McCloud, chemă apoi, consultîndu-l pe celălalt din priviri. Acesta înclină capul, în semn de aprobare. Te supui majorității ! *Vindem orașul !* Am zis ! tună apoi hotărît.

— Da ?

— Da.

— Te respect, boss — lui Joe îi tremura vocea de mînie —, respect „declarația-program" a echipajului nostru, dar te usuc dacă vinzi orașul străinilor !

— Asta înseamnă răzvrătire ! conchise Straker și îi și puse bratul de-a curmezisul gîtului.

— Nu știu cum îi zice, dar te răcesc, boss, dacă îmi vinzi orașul.

Și cu palma îi depărtă mîna, apucîndu-l de gît. O figură rapidă de karate — depărtarea ambelor mîini făcute cerc în jurul gîtului cu lovirea în latul palmei a carotidei — și Joe era la pămînt.

— Să-ți mai povestec cine e bossul, Joe ? întrebă cu piciorul în pieptul lui.

— Orașul e al meu, fiindcă eu l-am descoperit, strigă Joe înăbușit de sub piciorul lui Straker.

Zvîcni apoi mînios de sub talpa șefului și, plecînd capul, i-l înfipse cu putere în abdomen, aruncîndu-l peste spate. Săritură elastică, pe care Straker o execută rapid, dar se întoarse și îl zvîrli pe Joe, din omoplați, înapoi la pămînt. Trupul îi bubui înfundat. Se ridică și vru să se repeadă. McCloud sări însă în apărarea „boss"-ului. O nouă figură de karate și Joe îl întoarse din umăr pe Straker...

— Îți dau drumul la sînge dacă nu-mi lași orașul ! țipă înnebunit.

— Oprește-te ! îl domoli șeful. Ne batem... pentru ceva ce nu există. Ce n-am descoperit încă !

— Mă bat pentru „principiu" ! rosti cu importanță Joe. Nu dau orașul nici pentru...

— Care oraș ? îl întrerupse Straker.

— Pe care îl vom descoperi.

— Să-l descoperim întîi și apoi să ne batem, hotărî Straker. Poate că nici nu există și ne certăm degeaba.

...Erau istoviți. Lihniți. N-aveau nimic de mîncare și se lăsase frig...

— Ce facem de bani, boss ? suspină Joe înfometat.

— Vezi ? Trebuie păstrată ierarhia. Te iert de data asta. O.K. !... Rămîi, McCloud, și păzești grota ! Joe, vii cu mine ! E o casă de bani în apropiere.

Joe își urmă supus șeful. Se îndreptară spre șoseaua națională, săriră într-un camion, apoi într-o dubă, pînă la primul sat. Se postară în fața magazinului alimentar. La ora aceea oamenii erau strînși pe la casele lor.

După ce se asigură că nu îi vede nimeni, Straker îi arătă lui Joe, cu o mișcare scurtă a gîtului, telefonul public din apropiere. Joe își puse mănușile.

— Cît îți trebuie ?

— Dacă mă grăbesc, cincizeci de secunde.

— Atacă !

— Eu țin de șase... Stai ! „Șase" !...

...O mașină frînă brusc și cei doi o rupseră la fugă. „Iar sărim peste masa de seară", gîndi supărat Joe...

Locotenentul Andone se reîntorsese între timp la centru, dar fusese rechemat, pentru ca, împreună cu milițienii care efectuaseră urmărirea la cariera de piatră, să ia măsuri pentru continuarea cercetărilor. În scurt timp stabiliră exact și zona în care s-ar găsi fugarii...

...După despărțirea de Zarnea, Pantera * cutreierase prin locuri pustii, pe lîngă gardurile cimitirelor, scormonise prin gunoaie, dar nu se gîndise o clipă să se reîntoarcă la penitenciar. Scăpase de vreo două ori de urmărire, dar acum obosise. Pașii măsurau încet drumul, se poticneau, apoi rămîneau pe lîngă vreun șanț. Trecea o mașină, se depărta... Un om, îl evita... Se scurseseră cîteva săptămîni de la evadare și drumurile îl depărtau tot mai mult de închisoare. Să se întoarcă ? Nici gînd ! „Un răspopit, Zarnea", spunea scuipînd în silă. Un „reeducat" cu salariu și pensie... El n-ar fi făcut asta nici dacă l-ar fi numit supraveghetor peste deținuții cu regim de „liber"... Dar împlinise o vîrstă și pumnul nu mai ținea la greu. Piciorul rănit se urnea din ce în ce mai anevoie... „Să mergi întruna fără țintă... ! Fără o pîine... ! Nici la «ferește-mă, doamne» nu-i rai, dar nici așa !..."

Trecuse de amiază... Drumul cotea spre oraș. O potecuță îi ducea ochii spre o alee cu mărăcini și tufiș sălbatic ce își întindea ghearele să-ți jupoaie genunchii, să-ți sfîșie hainele... Cărările astea erau pentru el ! Cele pustii. Ferite de pas omenesc.

---

* Unul dintre personajele romanului „Gura de lup", de aceeași autoare, apărut în Editura Militară, 1971.

...Păşi cu greutate. Dăduse „lovitura" cu o zi înainte şi avea în traistă de ale gurii, bani şi un strop de „tărie". Îi trebuiau numai un culcuş şi linişte... Zări un fum subţire, ca o linie cenuşie. „Aşezare de om !" Gîndi s-o ocolească. „Nu, nu ! Nişte stînci din care iese fum... Ce o fi acolo ?" Se apropie... Intră cu grijă, strîngînd pumnii... Stînca se deschidea înăuntru, ca o încăpere, cu trei ieşiri spre mare...

— Liberă ?
— Toţi sîntem liberi.
— Un Campari ?
— Whisky !
— Whisky !

Barul era aproape. Îmi plac scaunele înalte, care lasă să ţi se vadă picioarele întinse lung pînă la podea. De la Man aflasem că am glezne şi coapse frumoase...

— Încă unu' ?
— Da. Tot „White Horse".

Băutura ardea şi îmi plăcea arsura ei care te face scrum. Te topeşte în tine. Îţi mestecă gîndurile, de nu-ţi mai aduci aminte de nimic. Nu-ţi mai aparţii. De fapt, nu băutura în sine îmi plăcea, ci starea de *după*. Cînd uiţi ce eşti. Şi eşti ce-ai vrea să fii...

— Ţi-e foame ?

...Vorbise cel cu care eram. Mi-era. Dar altfel de foame. Ţipa *sufletul* în mine, flămînd. Şi mi-era frig. Înăuntru. Iar de acel gol îngheţat din mine, nici o treanţă nu mă putea feri. Mă schimbasem oare într-adevăr, încît să nu-mi mai pese de nimeni şi nimic ?

— Ţi-e foame ? repetă cel de lîngă mine.

...Nici cum arăta nu ştiam. Dar îmi era absolut egal. Îmbătrînisem ? Nu ştiu. Dar începuseră să-mi crească fire albe pe inimă...

— Nu, răspunsei moale.
— Mergem ?

Băusem mult.

— Acum, da.

...Nu ştiam nici cine e şi nici unde mergem... Era a... cîta zi după plecarea lui Man ?

— Stai așa ! Nu mișca !

Banditul se întoarse speriat, dar se liniști cînd văzu cu cine are de-a face.

— Nu pot, că trebuie să mestec, răspunse cu gura plină.

— Lasă mîncarea, urlă Straker. Ce cauți aici ?

— Liniște și hrană !

— Cine ești ?

Și „boss"-ul îi plesni una peste degete, scuturîndu-i îmbucătura. Apoi chemă scurt, cu un șuierat. La comandă, cei doi îi săriră în spate. Îl imobilizară și începură să-i pipăie buzunarele de sus în jos. Apoi de jos în sus.

— E curat, boss, rostiră după ce îl palpară peste tot, să n-aibă armă. Se depărtară, încercuindu-l.

— Cine ești și ce cauți aici ?

— Sînt un... evadat, rosti răgușit Marele bandit. Voi, tot cam așa ceva, nu ? Bun culcuș, îmi convine... putem colabora...

— Cheamă-l pe Mannix, șuieră Straker.

...Cu două ore înainte avusese loc „joncțiunea", în coordonatele stabilite, la hotelul „Topaz", și Mannix era plecat să ascundă autoturismul, în mărăcinii și tufișurile mai înalte din împrejurimi. Nici vorbă să mai continue drumul ca în proiectul inițial de „evadare", fiindcă echipajul refuzase în unanimitate să se mai urnească din grotă. Descoperirea orașului devenise pentru cei trei obsesie, „marea aventură" la care nu voiau să renunțe în ruptul capului. Mannix regreta acum că furase mașina pe care trebuia să o ascundă fără întîrziere, pentru a nu da de bănuit.

McCloud sosi în goană și-i spuse istoria „intrusului". Se reîntoarseră într-un suflet la „sediu".

— Sînt un evadat, repetă Pantera.

— Ce cauți aici ? se interesă Mannix.

— O... colaborare.

— S-auzim !

— Ești tare, șefu'. Îmi placi. „Afaceri umede ?" întrebă apoi cu ochii roată în încăperea grotei.

— Nu te privește, spuse aspru Mannix. Răspunde ! Și i se propti în față, provocator. Vorbește, o dată ! urlă de făcu să răsune grota pînă în mare.

Banditului i se făcu frică. Avea pumnii încă tari, dar ei erau patru. Şi el, singur. Iar şeful bandei părea hotărît. Schimbă tactica.

— Mă aveţi la mînă, începu cu glas mieros. Vă am la mînă. Interesul comun este acum să colaborăm. Să fim cinstiţi, să nu ne ciuruim unii pe alţii şi să avem încredere... Aveţi multe de învăţat de la mine, adăugă, fiindcă eu la viaţa mea şi părul de pe broască l-am tuns...

— Concret ! Ai bani ? rezumă liderul.

— Ceva.

— De unde ?

— Dintr-o... conversaţie.

— Lasă gluma !

Mannix era nervos.

— Nu-i glumă. Doi oameni vorbeau aşa : „Nu mai încuia uşa, Zamfiro, că cine să ne fure pe noi ? Alde ai lui Nică sînt duşi la oraş iar finul... Vecinii ăilalţi, oameni cinstiţi". Nu puteam pierde ocazia... Eram în butoiul de lîngă casă.

— Cît ?

— Numai o mie douăzeci şi nouă de lei, nemernica ! Atîta economisise. Îi scoase şi îi puse în palma lui Mannix. Dacă aţi şti cît i-am mai scotocit prin casă. Şi în horn am căutat. Unde credeţi că ţinea banii ? În frigider. Numai acolo nu mă gîndisem...

— Gura !

Mannix numără banii cu suspiciune.

— Straker ! McCloud ! Joe !

Băieţi dresaţi, nu glumă ! La semnal se ridicau şi ştiau ce au de făcut. Se repeziră la bandit şi începură să-i sfîşie căptuşeala hainei zdrenţăroase, îi întoarseră manşetele şi îi desfăcură umerii de vată...

...În umeri şi manşete mai avea cîteva sute.

— Aşa ne lăudăm, tăticu' ? „Să avem încredere, să fim cinstiţi..."

— Ei, aşa ca la început, se scuză banditul. Dar aş da bucuros patru hoţi cinstiţi ca voi pentru un singur complice.

— Ai să ai patru complici „cinstiţi" dacă te porţi lord, făcu Mannix. Apoi îl trase de guler aproape şi îl

privi țintă în ochi. Îți dai seama cîtă porție mai iei dacă se află că ai operat cu noi ?

— Cu voi ? N-am operat încă, iezilor !

— Ba da !

— Io ?

— Sîntem *patru*, rosti apăsat Mannix. Vom spune că ai fost cu noi cînd am dat loviturile. Și au fost destule pînă acum, să știi... îl sperie el. Ei trei sînt minori. Tu, evadat, major, recidivist și... dumnezeu știe ce mai ai la activul tău. Poți dovedi contrariul ? Stai prost cu viața, tăticu', dacă n-asculți de noi... E clar ?

Pantera chibzui că e mai bine — vechiul lui principiu „frate cu dracu' pînă treci puntea" — să „colaboreze" cu puștii. Erau mai tineri, puseseră mîna pe un „culcuș" de milioane — cum naiba dăduseră peste el ? —, pe deasupra, stăteau bine și cu aprovizionarea, n-avea ce face, depindea acum de ei, așa că...

— Sînteți dați în urmărire ?

— Nu pune întrebări ! i-o scurtă Mannix. Nici o întrebare de azi înainte, înțeles ? Ne strigi pe numele pe care le-ai auzit, și indică cu mîna : el e Straker, el, Joe, McCloud, iar eu Mannix. Semăn, nu ? Surîse apoi în colțul gurii cu farmecul lui Mike Connors.

— N-avem nici noi ce face, fiindcă ne-ai descoperit, adăugă. Mai cu seamă că avem și nevoie de mașina ta...

— Care mașină ?

— Cea ascunsă în tufele de acolo... „Fiatul 1100"... Nu cu ea ai venit pînă aici ?

...Numai la una ca asta nu se aștepta !... Își subestimase adversarii. Cei patru îl priveau într-un anume fel ciudat, strîngînd cercul în jurul lui... Se îngrozi.

— De ce ai strigat ?

„Strigasem" ?

...Un om se apropia de mine... Ca o umbră... Mi se făcu frică...

— Ce faci aici singură pe malul mării ?

...Era acum lîngă mine.

— Ai strigat : „Dați-mi ceva în loc ! Dați-mi ceva în care să cred !" Și ai mai spus cuvinte multe și fără rost. Nu ți-e frică în pustiul ăsta ?

Mă luă de braţ. Mă lăsai dusă. Mă urcă la el în maşină. Nu-mi păsa. Chipul îi era calm, sigur. Avea buze care înnebuneau. Semănau cu cele ale lui Marlon Brando. Poate că de aceea am plecat cu el.

— Unde mă duci ?

Dar nu mă interesa răspunsul. Puţin îmi păsa unde. Oriunde. Numai să nu fiu singură cu gîndurile. Conducea la fel ca Man. Cu dinţii strînşi, bărbăteşte şi foarte stăpîn pe mişcări.

— ...Îl cunoşti ? mă întrebă într-un tîrziu.

— Pe cine ?

— Pe cel cu care te-ai întîlnit înainte.

— Înainte ?

Nu-mi aminteam. Băusem mult, pesemne.

— De ce nu te-ai dus cu el ?

— Ah, da ! îmi reamintii vag. Fiindcă avea gulerul murdar şi manşetele pătate...

— Numai pentru atît ?

— Nu e important ? Îmi plac oamenii curaţi.

— Ţi-a dat bani ?

— Bani ?

— Mă rog, ţi-a promis bani ?

— Cine ?

— Nu pune întrebări ! Răspunde direct. N-ai băut atît, încît să nu-ţi aminteşti. Cel dinainte.

— Care ?

— „Escrocul", unul din cei mai periculoşi infractori din ţară.

...Cerul mi se lăsă greu pe umeri. Sîngele îmi fugi din obraz. Omul de lîngă mine îmi citise însă gîndurile. Ştia pe cine are alături. Apăsă pedala de frînă scurt, nervos, răzbunîndu-se parcă pe tinereţea mea nebună...

— Nici nu ştiţi cu cine staţi de vorbă, proastelor ! spuse răbufnit. Coboară !

Întinse pasul scurt, călcînd apăsat... Intrarăm într-o vilă cu tufănele în grădină şi vedere spre mare...

— Să trăiţi, tovarăşe locotenent ! rosti o voce din umbră.

...Abia atunci îmi dădui seama că mă aflam la circa de miliţie.

— Nu-i nimic, aştept. Daţi-mi, vă rog, fulger ! Alo ? Locotenentul Andone. Tovarăşe director, permiteţi să raportez. A fost reţinută o fată de către organele locale de miliţie din Mamaia. Nu pare să aibă legătură cu banda, cu toate că îl cunoaşte pe lider. Ordonaţi ? Manole Pleşa, zis Mannix. Datele corespund. E frate cu Norocel Pleşa, zis Straker, de la noi. Da, da. Am primit dosarele. Mă orientez. Fata a declarat tot. Ea a sustras autoturismul, împreună cu Pleşa. Altceva nimic. A dat o declaraţie la circa de miliţie din Mamaia. Nu, nu. Nimic. Împreună cu miliţia din Mamaia continuăm urmărirea în zona stabilită, unde se presupune că aceştia s-ar putea ascunde. Terminat. Să trăiţi !

A fost greu să le dea de urmă. Ieşeau numai noaptea şi nu în grup. Marele bandit simţea că revin timpurile bune de altădată, cînd era tînăr şi dădea „lovituri tari". Nu se putea mîndri acum cu nimic, dar îi plăcea „să-şi facă din nou mîna" cu noii lui „ciraci", ca să nu-şi uite meseria. Cei patru nu îi împărtăşiră însă taina descoperirii lor. Ascunseseră monezile, căţuia şi statuia într-o firidă pe care o zidiseră în grotă şi săpau în continuare pe ascuns, în spatele castrului.

Într-o noapte însă, în timp ce făcea de pază, McCloud zări o umbră tupilată după zidul spre mare. Se puse la pîndă... Umbra înainta... Un pas... doi... încă unul, îl ajunse şi îi înfipse mîna în beregată. Încă buimac de iuţeala atacului, McCloud reuşi totuşi să-i depărteze cu toată forţa braţul şi îi vîrî lampa de veghe în ochi. Înlemni. Ochii îi sticleau ca lupilor iarna.

— Pantera !

Se dădu un pas îndărăt. Banditul vru să-l lovească din nou, dar McCloud pară lovitura, doborîndu-l cu un pumn zdravăn. Fierbea de mînie. Nu se aşteptase la o figură ca asta tocmai de la Marele bandit, „decanul" lor.

— Puteam să te fac nisip, şefule, îi spuse spumegînd. Noi ăştia din Miruna avem pumnul greu, că săpăm de mici numai piatră de munte.

Banditul rămase la pămînt, cu gura întredeschisă.

— Din Miruna, ai zis ?

— Da. Fereşte-te, moşule, de oamenii de la munte.

Greu îi birui. Că sînt tari ca stînca. Continuă, apoi cu silă : Tocmai tu. Şi noi care credeam...

— Cum îi zice mamei tale ? întrebă moale banditul.

— Voichiţa lui Enculea. Dar a murit. Tată n-am.

Pantera se ridică. Faţa îi era palidă şi trasă.

— Voichiţa ?

— De ce întrebi ?

Se ţinea greu să nu cadă. Îl privea îndobitocit. Băiatul nu pricepea.

— Ioane ! strigă înăbuşit.

— De unde-mi ştii numele ? întrebă McCloud speriat, fiindcă ei nu-i spuseseră decît poreclele conspirative.

— Ţi-au dat numele după al meu. Tot Ion. Şi tot Enculea. Pantera e poreclă. Lăsă apoi capul abătut. Zi, a murit Voichiţa !

Băiatul îl privi neîncrezător, aşteptîndu-se la o nouă „figură" din partea evadatului.

— ...Şi ce-i cu asta ? Ce vrei să spui ?

Pantera clătină încet capul.

— Dă-mi ţigara ta, Ioane ! Eu sînt din Miruna. Voichiţa era fata mea. Un timp am ştiut de ea. Că îmi trimitea pachete unde mă tot mutau din închisoare în închisoare. Pe urmă n-a mai trimis... Am fugit şi am venit noaptea acasă... Tu erai mic. Dormeai în şură, în fîn, că în casă era cald... Am venit să te văd. Numai în somn te-am văzut, că după aia am dispărut... Dimineaţa m-au prins.

— Ştiu, şopti băiatul mai mult pentru el. Eram mic, dormeam în şură, în fîn, că în casă era cald. Cînd m-am sculat dimineaţa, tot satul era adunat la noi. Femeile ţipau, venise miliţia şi mama plîngea.

— Plîngea ?

— Furaseşi tot din casă. Nu ne lăsaseşi nici cana de lut din care beam apă... Din cauza aia, la cîteva săptămîni, a murit de inimă rea. Pe mine m-a luat atunci o babă surdă de la marginea satului şi m-a pus să cerşesc. Am stat un timp la ea, că n-aveam ce mînca, apoi am fugit în munţi şi m-am tocmit la un cioban. Îi ridică lampa în dreptul ochilor tulburi. Cum ai putut, tataie ?

— Eram fugit, Ioane. Şi îmi era foame.

Ochii băiatului se umeziră și glasul îi era pustiit de amărăciunea copilăriei fără copilărie.

— Mama spunea că îți dăduse mîncare și de băut. De ce a trebuit să ne mai și furi ?

— Îmi trebuiau merinde de drum, ca să fug. Eram urmărit în toată țara și nu puteam sta mult acasă. Ai văzut doar că a doua zi au și venit caralii la Voichița. Știi tu ce-i aia închisoare, Ioane ? Ai fost vreodată cu cătușe la mîini ? ?

Băiatul oftă stins.

— Sînt de patru luni la centrul de reeducare din „Lunca Albă".

— La „Lunca Albă" ?... repetă Pantera.

— Acolo ne-a repartizat, că am furat împreună cu ei. Tot cu ei am fugit. Sîntem urmăriți, rosti înfricat. Se uită atent în jur, apoi se apropie de Marele bandit. Mai bine pleacă acum, tataie, că dacă spun băieților că ai vrut să mă omori, îți opresc ceasul. Sînt al dracului de tari.

Pantera îl privi lung... Ce mult îi semăna Voichiței ! Ce mult îi semăna și lui, cum era la vremea tinereții. Oftă adînc. Se depărtă apoi încet și părăsi grota fără să privească înapoi.

— Stai !

Straker răsărise ca din pămînt.

— Ce faci, mă ? Stai de Gheorghe ? Cheamă-l pe Mannix, Joe, strigă spre grotă și o rupse la fugă după Marele bandit.

La scurt timp se reîntoarse gîfîind, aducîndu-l pe Pantera supus, doborît.

— De ce nu l-ai oprit, McCloud ? întrebă Mannix sever.

— A spus că se întoarce, minți acesta, cu ochii în pămînt.

— Crezi că noi n-am văzut nimic dinăuntru, hai ? îl certă iar „boss"ul.

— Lăsați-l, se rugă pentru McCloud Marele bandit, că eu... o să mor. Și începu să respire greu. Nu v-ar fi de folos un cadavru aici.

— Lasă portițele ! i-o curmă Mannix.

— Crede-mă, nu mai am mult... dar nu vreau să-mi dau duhul aici ca să vă fac rău... mai ales acum... după ce mi-am văzut nepotul...

Băieții schimbară priviri între ei...

— Mi-e inima slabă... O simt... N-o să mai bată mult... Că a trecut prin atîtea... Lăsați-mă să plec, horcăi surd. Poate mor undeva pe drum și nu mai cădeți în bănuială.

Mannix îl privi neîncrezător pe McCloud. Pantera observă.

— E băiatul fetei mele, Voichița lui Enculea din Valea Mirunei. Întreabă-l ! Dați de bucluc dacă rămîn aici, mai ales că mi-e nepot și l-am prădat cînd era mic...

— Du-te ! rosti scurt Mannix. Dar ia seama, îl amenință. Dacă ne denunți, vom spune că ai operat cu noi. Chiar și înainte de a veni aici. Patru martori mincinoși îți ajung, nu ? Și știi doar ce porție iei pentru participare cu minori. Valea ! Îi întoarse apoi spatele nepăsător...

...Era trecut de miezul nopții. Pantera se urni anevoie. Rana de la picior căpătată în anii tinereții îl durea cumplit. Porni pe cărăruie, fără să se mai uite înapoi... Tufele îi împiedicau drumul. Erau arțăgoase, îl zgîriiau, el trecea printre ele apăsat, cu o piatră grea pe suflet... „Nepotul lui ! Ion al Voichiței ! Sînge din sîngele lui ! Ce frumos flăcău ! Cum naiba s-o fi lăsat „internat" cu pumni ca ai lui ?... Viață..."

...Inima începu să-i bată tare, cu bubuituri repezi, fără pauze... Se așeză. Apoi se ridică. Înainta greu. Era sleit... „Pînă la șosea măcar, că de acolo miliția e la doi pași..." Chibzuise în sinea lui și nu mai avu nici o îndoială că asta trebuie să facă acum... Căzu pe partea dreaptă, apoi pe spate. Încercă să se ridice, dar se prăbuși din nou, fără putere. „Pînă la șosea, măcar...", se tocmea cu inima. Se ridică într-un genunchi și se tîrî cîțiva pași. „Încă puțin..." Sîngele i se adunase în cap, surzindu-l. Trase de un mărăcine cu rădăcină tare și se ridică... Răul trecuse. Acum mergea. Încet. Dar fără să-și mai simtă creierul împușcat de clocotul sîngelui... „Adică de ce ȘI ION ?"

I se făcu din nou rău... Se tîra. Își trăgea piciorul ca pe un butuc și după el, trupul greoi. „Mai e puțin... încă puțin..." Nu știa ce e acela centru de reeducare (pe vremea lui exista oare așa ceva, că nu auzise ?) El intrase direct la „ferește-mă doamne" ! și după aia așa o ținuse tot timpul. Din una în alta. Îi cunoștea pe toți comandanții, pe toți educatorii, toate pedepsele, știa pe de rost Codul penal, toate „portițele", toate penitenciarele, pe toți „donițașii"... Viață ? De ce și Ion ?

Începuse să se împleticească... Dar nu ! Nu trebuia să cadă. Trebuia să ajungă *ACOLO*.

Inima i se zbătea în cușca pieptului ca un liliac orb izbit cu capul de pereți... Aerul îi oprea respirația, glodul îi atîrna de tălpi, îngropîndu-i pașii. Trebuia să ajungă. Și nu putea... Cineva gemea în tufiș. „Cine geme ? Vîntul geme." Vîntul îi plesnea fața, vîntul cel rău care se stîrnește noaptea dinspre mare... Căzu. Se zvîrcoli în noroi. Aici va muri !...

„NU ! NU ! NU ! NU !"

...El, care ridicase viață de om fără să clipească, să nu poată să facă *ACUM* ceea ce mai avea de împlinit pentru viața lui ? Nu ! Nu ! Nu ! Nu !

...Se ridică. Hainele i se udaseră, dar picioarele porniră din nou. Putea merge iar pe fîșia băltită de ape și noroi a potecii. Nu-și mai simțea trupul. Nici capul. Nici picioarele. Înghețase și mergea ca în somn, mînat de o singură, și fără pereche chemare : să ajungă ACOLO ! Acum, în ceasul în care simțea că nu mai are mult și... O să moară în drum. Ca șerpii. Așa mor șerpii. În drum. Unde mor șerpii ? În drum... Se vede parcă șoseaua. Sau e numai părere ?

Îi zvîcnea genunchiul rănit de glonte. „De ce se răzvrătește oare trupul tocmai atunci cînd sufletul are mai multă nevoie de el ? „Și ce dacă îl doare ? Cîte nu îndurase în viața lui ? Îl tîra durîndu-l, însîngerîndu-l, chinuindu-l. Nimic nu mai avea importanță acum. Zdreanța de trup — sau ceea ce mai rămăsese din ea — trebuia să ajungă ACOLO. Își înfipse degetele noduroase cu unghiile crescute ca niște gheare în rana piciorului, îngenunche de durere, o strînse pînă începu să urle, dar

își împinse piciorul înainte și începu să meargă iar... Un pas... Încă unul... Strînsese în el atîta voință, încît chiar dacă i s-ar fi crăpat capul tot s-ar fi tîrît așa zvîrcolit fără creier, ca o găină tăiată... *Numai să ajungă.* Urlă. Îi răspunse un urlet din altă parte. Al vreunei sălbăticiuni din apropiere, pesemne. Cînd urla, durerea îi era mai mică... O să urle tot drumul așa, numai să poată merge. Cine știe ? Poate îl găsește careva și atunci, cu ultima suflare, va spune ceea ce mai avea de spus, va face ceea ce mai avea de făcut. CE TREBUIA SĂ FACĂ... Mergea gemînd din ce în ce mai tare, își dădu seama că ajunsese să grohăie surd, apoi că nici să suspine nu mai avea putere... Obrajii i se încălziseră de o apă caldă, bună. Plîngea... Durerea îi lihnise inima. El care nu plînsese în viața lui...

...Luminile șoselei începură să se întrezărească sau erau iar închipuire ? Inima !... Bătea acum din ce în ce mai rar... Se opri. „Bate odată !" răcni în el ca un nebun. Și nu bătea. „Bate, fir-ar sîngele mamii..." Și nu bătea. Îl sufoca, spărgîndu-i-se în piept, apăsîndu-l, la fiecare pas, strîngîndu-l, sugrumîndu-l, înșurubată adînc în el ca un sfredel. Dar tot va ajunge ! Așa sufocat. Fără inimă. Chiar fără ea. Fiindcă dacă ar înceta să mai bată, el tot ar merge, într-atît îi era de mare dorința să ajungă ACOLO. Și fără picioare ar fi mers. S-ar fi tîrît. Și fără trup ar fi ajuns înaintea morții, pentru a mai salva ce se mai putea DIN EL, din ce rămînea DUPĂ EL, PRIN EL, ÎN ION... ION... ION...

...Încă puțin ! Șanțul... asfaltul... șoseaua... Și se prăbuși fără putere, încercînd să-și mai asculte o dată bătaia inimii. Dar ea se oprise. N-o mai găsea nicăieri în el. O auzea înfundat în urechi, în creier, în dinți... Limba i se uscase sub cerul gurii, ca într-o cutie veche în care n-ai umblat de mult... Gîtlejul îi era fără sunet. Ce ușor se simțea acum ! Nici capul nu-l mai durea. Nici ochii... Nici piciorul...

...Toate încremeniră în liniște. Căzu în gol... Un gol mai adînc decît cerul...

...Ceva din el, ca un abur, se desprinse și zbură ca o pală de vînt... Apoi, nimic... „Oare asta o fi moartea ?"

— Circa de miliție Mamaia. Circa Mamaia.

— Da ! Plutonier-major Cănuț.

— Aici stația de salvare. A fost găsit un om la marginea șoselei. N-are acte. Nu știm cine e. Trimiteți urgent pe cineva ! Are de făcut o declarație. E grav. Veniți repede !

— Vin imediat.

Plutonierul-major Cănuț își luă chipiul și se urcă în prima mașină oprită pe șosea.

— Alo, Miridinul ! Miridinule !

— Da. Penitenciarul Miridin. La aparat, ofițerul de permanență, locotenentul Bogdan.

— Să trăiți. Circa de miliție Mamaia. Plutonier-major Cănuț Constantin. Permiteți să raportez. Deținutul Enculea Ion, porecla „Pantera", evadat din penitenciarul Mirîdin, dat în urmărire republicană, a decedat ieri la orele 0,25 la spitalul de urgență din Mamaia. A făcut o declarație în fața noastră.

— De ce a murit ? se interesă ofițerul.

— De inimă, răspunse Cănuț. Permiteți să raportez, procesul-verbal...

— Ce fel de proces ?

— A dat o declarație înainte de a muri. Am înregistrat-o pe bandă, fiindcă vorbea greu, nedeslușit, se pierdea și spunea lucruri importante. După aceea am încheiat proces-verbal.

— Trimiteți-ne și procesul-verbal și banda de magnetofon. Înregistrarea pe care ați făcut-o...

— Am înțeles, să trăiți ! O copie de pe bandă a fost cerută și de centrul de reeducare din „Lunca Albă".

— Centrul de reeducare ? se miră locotenentul. Ce legătură are centrul cu decesul evadatului nostru ?

— Face declarații în legătură cu trei infractori minori fugiți din centrul de reeducare pe care îi avem ca și prinși. Evadatul apelează la noi să-i ajutăm.

— Cine e de la centrul de reeducare acolo ?

— Tovarășul locotenent Andone...

— Andone, ai spus ? Radu Andone ? E acolo ? îl întrerupse ofițerul.

— Da, să trăiți. Doriți să-i vorbiți ?

— Dă-mi-l la telefon !

— Îl chem imediat. Este în „camera rece", la autopsie, cu medicul legist. Vă rog să așteptați puțin. Să trăiți !

Locotenentul Bogdan își aprinse o țigară, așteptînd emoționat să audă vocea prietenului său din copilărie. Colegi de bancă, apoi de facultate, băiatul ăsta bun și entuziast se apucase să facă și filozofia, secția de psihologie. Din pasiune. Amîndoi evoluaseră apoi în viață în pas egal, cadențat, ca de defilare. El fusese trimis la penitenciarul Miridin, adjunctul maiorului Șerban Caragea, venit comandant în locul locotenent-colonelului Andronic, avansat la eșalonul superior, iar celălalt, Radu Andone, specialist psihopedagog, fusese trimis la centrul de reeducare „Lunca Albă", ca director-adjunct.

— Alo !

(Ton grav, sumbru, ca după o „disecție" zdravănă, pînă la os.)

— Ura, băiatule !

Vocea rămase mută la capătul firului.

— Nu se aude ? întrebă Bogdan nedumerit.

— Cine e la telefon ? se interesă sec Andone.

Bogdan își luă atunci un ton oficial, ațos.

— Permiteți să mă prezint, locotenentul Dinu Bogdan, locțiitorul comandantului de la...

— Ura, Dinule, explodă și celălalt. Ce faci ?

— Bine. Foarte bine chiar. Dar ce cauți tu la Mamaia acum ? Nici sezon, nici...

— Muncă de reeducare, ce-ți pasă ? La voi „instituție" serioasă, nu puștime țunțurlie ca la noi.

— Cine te-a pus, băiete ? Eu ți-am spus că...

— Lasă fleacurile, că-mi place munca, dar acum sînt peste... Ia spune, schimbă vorba, cum ai dat de mine ?

— Mi-a telefonat plutonierul-major de la circa Mamaia, în legătură cu condamnatul evadat de la noi, decedat...

— A, Enculea, făcu Andone. Acum vin de la autopsie. Infarct miocardic. Dar interesantă este declarația sa — ca un apel lung și dureros — în legătură cu viața lui și a nepotului. E imprimată pe bandă de băiatul ăsta isteț de la Mamaia, Cănuț. O să ne folosească și nouă și vouă.

— Știu. Am cerut o copie.

— Ți-o trimit chiar mîine.

— Cît mai stai ?

— Nu știu. În orice caz nu prea mult, fiindcă am și treburi la centru. Trebuie să-i prind pe cei trei minori fugiți de la noi.

— Vin și eu.

— Tu ? Stai în postul tău ! Că aici e muncă nu plajă.

— Ei, parcă de asta e vorba. Te ajut. Eu de mîine sînt în concediu și nu eram decis încotro s-o iau. Acum, dacă am dat de tine, și băieții tăi sînt cazuri interesante...

— Foarte !...

— ...Și dacă și timpul este bun, poate ne distrăm niței. Marea e frumoasă ?

— Cine ?

— Marea.

— Marea ?

— Da, mă, *ma-rea* ! Marea Neagră ! E frumoasă ?

— Marea ? Ah, da. O fi frumoasă, eu știu ?

— Cum nu știi ? Nu ești pe litoral ?

— Sînt, dar cine o vede ? Crezi că-i stau în brațe, pe mal, ca s-o văd cum e ? Nici n-am tip s-o zăresc.

— Dar fete ?

— Fete ?

— Da, mă, fete frumoase, coapte în soarele ăsta de primăvară...

— Hai că ești neserios !

— Hai că ești fraier, salut !

— Mă găsești la procuratură !

— Unde ?

— La procuratură, că eu acolo lucrez. Ce, nu știi că avem procurori specializați în probleme de minori ? Al dracului să fiu dacă nu te pun la treabă ! Vezi tu concediu ! Salut !

— Bine, bine, o lăsă mai moale locotenentul Bogdan. Și așeză strîmb telefonul în furcă, cu gîndurile aiurea. „Fete, ioc, mare, hm, procurătura... procuratură... cine naiba-l puse ?“

...Pe locotenentul Andone îl frămînta însă ideea prinderii celor trei fugari într-un asemenea mod, încît să le cîştige prietenia şi încrederea, ceea ce îi va fi de mare ajutor după aducerea lor înapoi la centrul de reeducare.

...Din boxă, instanţa de judecată pare o mică scenă. Şi atunci cînd te afli acolo, ca-n fosa unei loje de teatru (dar cu escorta la spate), te transformi fără să vrei în spectator înfrigurat, asistînd la propria-ţi dramă, care ţi se consumă sub ochi, cu fiecare mişcare a celor de pe scena-tribună a judecătorilor.

Ţie ţi-am făgăduit să nu-ţi ascund nimic din toate cîte s-au petrecut în viaţa mea pînă la tine, nici gîndurile cele mai ascunse (chiar dacă n-au fost frumoase sau drepte) mai ales cele despre judecătoarea aceea scundă, grasă, cu ochi sticloşi şi reci, a căror pupilă fixă mă privea cu insistenţă aparte. Ce putea pricepe ea din toate cîte mi se întîmplaseră mie ? În timp ce punea întrebări martorilor, nu-i puteam urmări decît capul, care mi se părea că stă înfipt direct în omoplaţi. Cînd vorbea procurorul, îi potriveam umerii mai jos şi îi înălţam bărbia, corectîndu-i în închipuire, grava eroare a naturii.

— Părinţii ? întreabă judecătoarea. Dumneata nu auzi ?

...Atunci mă trezii. O priveam şi nu ştiam ce vrea. La interogator nu răspunsesem nimic. Tăcusem tot timpul, obsedată de ochii aceia verzi-cenuşii-vineţi de culoarea lacului toamna.

În faţa organelor de miliţie recunoscusem totul şi avocatei îi spusesem adevărul. Acolo am putut să-mi desfac sufletul. Avocata înţelesese drama vieţii mele, de unde pornise rău, *de ce,* din cauza cui, cum de ajunsesem pe banca acuzaţilor...

„Neînţelegerea, mai gravă decît infracţiunea însăşi şi mai grea decît păcatul. Foamea, da, foamea, dar nu pentru bucate, ci pentru dragostea de neînlocuit a părinţilor...", spusese în pledoaria ei apărătoarea. Atunci intervenise judecătoarea.

— Părinţii ?

— N-am.

— Cum n-ai ? se miră judecătoarea.

— N-are decît mamă, răspunse calm avocata, prezentînd instanței un act.

Tresării și inima mi se opri într-o bătaie sugrumată.

— Certificatul de deces al tatălui !

„Nu e cu putință !“ mă răzvrătii în gînd. Nu se poate !... Nu-i adevărat !“

— Ai văzut ce-ai făcut ? îmi strigă judecătoarea.

— Suferea de cord și moartea..., încercă avocata.

— Dar din cauza *ei*, se încăpățînă cea de la tribună.

— N-apucase să afle de fuga fetei, se împotrivi iar avocata. Și se propti cu îndrăzneală în fața instanței... Urmăriți, vă rog, data și ora decesului, *anterioare* plecării minorei de acasă...

— Lăsați, tovarășă avocată, o opri judecătoarea.

— Este important pentru minoră, ridică tonul apărătoarea.

— Nu ne învățați pe noi ceea ce este și ce nu este important.

— La nevoie, o facem, răspunse ferm apărătoarea. Pentru că DIN ACEST MOMENT ÎNCEPE DE FAPT MUNCA *NOASTRĂ* EDUCATIVĂ. De ce să-i mai creăm traume în plus ? N-a suferit oare destul pînă acum ?

...Ridicase tonul și domina instanța cu siguranța cu care vorbea.

— Ajunge !

O înfruntase o altă femeie și asta nu suporta.

Asesorii șușotiră ceva.

— Suspendăm pentru zece minute.

Mă prăbușii pe scaun în boxă.

„A murit !... A murit tata !...“ Chipul lui... Calmul cu care își fuma țigara singur seara... Liniștea tatei... Liniște ? Poate că tocmai atunci cînd liniștea este mai adîncă și mai intensă crapă inima înăuntru...“

...Trebuia evacuată sala de ședințe. Pe noi, adică pe mine și pe încă două inculpate, ne lăsară în sală pe scaune, cu spatele spre public.

„Așadar, în seara aceea nu apucase să știe de furtul mașinii... Murise la spital... Dacă ar mai fi aflat și de

fapta mea după ce fusese părăsit cu luni înainte de mama, poate că... Da, da... Aş fi murit şi eu, cu siguranţă, dacă din vina mea el..."

— Afară ! Toată lumea părăseşte sala !

Şedinţa fusese secretă, aşa că cele cîteva persoane, rudele sau părinţii celor din boxă, ieşiră, privind lung spre noi...

„...Nu, nu ! Nu, eu !... Inima, pe care i-o văzusem secţionată pe planşa peretelui din birou... Inima ! N-a mai vrut să bată ! Şi a murit singur... Singur !..."

...Colţul ochilor începu să-mi zvîcnească şi să se umfle într-un strop sărat care se ridica pe marginea pleoapei dinăuntru, crescînd mereu, nevrînd să plece din lăcaşul alb al globului, pînă se rupse şi căzu pe obraz încet, fierbinte, rostogolindu-se pe cărarea ce duce spre buze... Atunci îi simţii gustul şi fierbinţeala cu vîrful limbii... Lacrima !

— Mama ?

...O voce mă smulse de păr. Vorbea din nou judecătoarea. Fusese reluată şedinţa.

— Mama ? repetă.

— Prezent ! auzii o voce îndărătul meu.

Nu mă întorsei. Nici pînă atunci nu mă uitasem în sală. Răspunsei scurt, fără să privesc înapoi :

— N-am mamă !

— Cum n-ai mamă ?

— N-am, urlai la capătul puterilor.

— Prezent ! insista o voce din sală.

...Şi auzii paşi apropiindu-se de mine.

— N-ai mamă ? Răspunde, inculpată !

Tăceam, privind lipitura capului de umăr, acolo unde o natură mai dibace i-ar fi putut croi un gît — cît de mic — pentru legătură.

— Eşti mama minorei ? se adresă preşedinta vocii care spusese „prezent" în spatele meu.

— Da.

— Unde erai cînd fiica dumitale săvîrşea toate aceste infracţiuni ?

„Aha ! Începea rechizitoriul mamei. Aşa da, tovarăşă preşedintă ! N-ar fi mai firesc să schimbăm locurile ? *Eu* în sală şi ea aici ?"

— ...Cine ar trebui să stea pe banca acuzaților atunci cînd un minor este trimis în judecată ?

Vorbise avocata. Îmi ghicise parcă gîndurile...

...Sala tăcea. Auzeam surd suspinele mamei. Stăteam dreaptă în picioare, turnată parcă în piatră pe soclul pardoselii, fără să întorc capul nici măcar o secundă. Mă întrebam numai dacă este în doliu. Și mă miram că venise. Nu știu cum se procedează, dar fusese obligată, probabil, să se prezinte, altfel...

Ochii președintei deveniseră mai înțelegători. Începuse să priceapă cu cine trebuia să împart vina.

— Nu vrei să-ți vezi mama ? mă întrebă.

— Care mamă ?

— Mama dumitale, ridică tonul.

— N-am mamă, repetai cu același calm, fără să clipesc, urmărindu-i cu interes numai linia lipsită de armonie care pornea din creștet și se oprea direct pe claviculă. Aceasta se întoarse spre avocată și făcu un gest care însemna : „nu mai e nimic de făcut din moment ce își neagă propria mamă".

— Ina !

...Din sală mă chema un glas stins. Nu mă întorsei. Rămăsesem stană nemișcată. Ca să am și altă preocupare, îmi mutai privirea către ceilalți asesori. Întîlnii ochii umezi ai unei femei bune, calde, cu față rotundă și gît normal, ca toți oamenii, așezată în dreapta judecătoarei. Purta un jabou mov (judecătorii îl au alb), proaspăt apretat. Mă chema cu privirea spre ea. Mă dusei. Liniștea privirii ei îmi potoli zvîrcolirile... Ce bine comunicam cu ea ! Sînt sigură că avea copii, că nu îi părăsea decît pentru a se duce la slujbă, că iubea oamenii, iar pe mine m-ar fi înțeles mai bine decît...

— Următorul !

...O priveam. Asesoarea mă privea și ea. Fix. Atent. Neîntrerupt. Ca un curent continuu. Nu-i puteam părăsi lumina și căldura de care aveam atîta nevoie. Dar cineva mă împinse de la spate și înaintai hipnotizată spre ușă. Îmi izbi auzul rumoarea sălii care voia să mă vadă cum arăt... Dar părăsii tribunalul cu privirea înșurubată în clanța ușii masive, întorcînd spatele tuturor... Nu mai aveam nevoie de nimeni. Bine că se terminase !

La arest cele două „colege" începură cu întrebările şi comentariile. N-aveam voie să vorbim. Tăceam. Subofiţerul le făcu observaţie şi ele încetară discuţiile.

Îmi desfăcui basmaua ieftină, care făcea şi ea parte din „echipamentul" cenuşiu şi vărgat al penitenciarului şi lăsai să-mi cadă pe umeri părul bogat, scuturînd capul de cîteva ori în dreapta şi în stînga.

— E... adevărat ? întrebă una din delincvente, trăgîndu-mă tare de o şuviţă, ca să se convingă.

— Nu, e din „recuzita" penitenciarului, răspunsei sătulă şi de ele.

Atunci escorta ne separă în camere deosebite. Asta şi voiam...

— Te-ai cam îngrăşat, Joe, şi nu-mi convine.

— Nu poate avea oricine talia lui Liz Taylor.

— Eşti obraznic. Nu ţi-am cerut talie, ci muşchi. Muşchi zdraveni de cosmonaut. Cu ce vrei să zbori în Venus ? Nu ştiu ce naiba faci în fiecare zi, că tu în loc să te întăreşti, pui grăsime.

— Da' ce, nu fac antrenament două ore pe zi ?

— Faci, dar în loc să înoţi în draci ca noi, stai agăţat de bolovanul ăla — cum naiba l-ai ochit, că bine e ascuns după Stînca Dracului — şi te odihneşti. Nu mişti un deget. Stai de Gheorghe în apă, ca peştii. Ăia măcar se mişcă, înoată, dar tu ? Gimnastică, ioc, greutăţi, ioc — cărăm noi şi pentru tine, — la tîrnăcop tot noi, săpăturile, noi şi tu...

— Foarte bine, zici că stau de Gheorghe. Dar banii ?

— Care bani ?

— Banii pentru sediu cine îi aduce ? Două sute de lei aţi luat alaltăieri pe zburătoarea aia împăiată de mine. Pentru plasarea mărfii am condiţie fizică, nu ? Dar cînd e vorba de disecţie, nici măcar nu vreţi să vă uitaţi. Bietul Joe scoate măruntaiele animalului sau ale păsării, Joe le tratează pielea cu conservant şi le pune scheletul pe sîrmă. Ce-i drept, McCloud ne-a învăţat să cîştigăm bani cu împăiatul păsărilor, dar acum s-a boierit şi el, că munceşte Joe. Care dintre voi se pricepe cît de cît la tehnică ? Ştie vreunul să facă scheletul metalic *exact* pe lungimea păsării sau a animalului ? Şi cine a

inventat suportul cu muzicuță, mărind prețul de vînzare ? Pune vreunul mîna pe foarfece sau bisturiu ? McCloud vînează materia primă, dar mi-o trînteşte pe stînca de disecție şi dispare. Şi ideea cu şobolanii a cui a fost ?

— A lui McCloud. Ca să ieftinim materia primă.

— Dar cine a vînat animalul, pîndind ore întregi la gura canalului, şi cine a venit cu propunerea să-l vindem drept „cincilii" de import ? Cred şi eu că vouă vă convine să înotați sub clar de lună, ca să faceți mușchi, dacă Joe proletarul trage cu negrul de McCloud să vă sporească veniturile. Exploatatorilor !

— Ei ?

— N-au venit țărani în piață.

— Dăm faliment cu şobolanii tăi, Joe. Trebuie să vorbim cu „Marele boss" şi să găsim altceva. Ai vreo idee ?

Lui Joe îi plăcea să i se ceară „idei". Mai cu seamă dacă era vorba de tehnică. Dar îi convenea să şi le expună în fața „Marelui boss", pe care îl admira şi din care îşi făcuse un adevărat idol.

— Hm, da, aprobă Joe. Ai dreptate, Straker, trebuie să ne schimbăm sursa de trai. Împăiatul nu mai ține. Să ne consultăm şi cu şefu'... Unde e Mannix ?

— Are program de întărire fizică.

— Noaptea ?

— Aşa se antrenează şi cosmonauții la Cape-Kennedy. Eu n-am înotat ieri noapte două ore ? Mîine e rîndul tău.

— Aoleu, noaptea ? E frig !

— Crezi că pe Venus sînt sobe de teracotă ? Mă rog, dacă nu vrei, rămîi fără noi pe Terra... Şi îi întoarse spatele.

Lui Joe îi venea să plîngă de ciudă. Straker profita că e fratele „Marelui boss" şi începuse să-l cam ia peste picior, mai cu seamă de cînd îi împărtăşise marea admirație pe care o avea pentru şef. Şi el îşi prețuia fratele, mai cu seamă atunci cînd conducea cu atîta sînge rece „loviturile tari" şi îi reuşeau. „E rău să fii pusti", suspină Joe de unul singur şi vru să iasă după Straker.

— Man !

Idolul îi apăruse pe neașteptate în spate.

— Ce-ai spus ?

— Te-am strigat, boss !

— De ce cu numele ăsta ?

— Așa mi-a venit. De la Mannix. E mai scurt.

— Să nu mă mai chemi niciodată așa, auzi ?

— Iartă-mă, boss, spuse umil. Îmi pare rău. Dar ce ai ? Te-am supărat ?

— Mi-ai făcut un rău, Joe. Un mare rău. Îți interzic să-mi mai spui vreodată așa. Sînt boss-ul vostru, Mannix, sînt cum vreți să-mi mai spuneți, dar niciodată Man. Clar ?

Joe îl privea uluit. Nu-l văzuse niciodată atît de tulburat. El care n-ar fi clipit nici dacă ar fi fost în fața plutonului de execuție așteptînd să se ordone : „Foc !" Și glasul i se schimbase în geamăt parcă. În ultima vreme stătea mai tot timpul retras, era trist, nu mai semăna cu cel dinainte. Greșise oare chiar atît de mult scurtîndu-i numele într-o chemare de alint ? „Man" ! Ce avea numele ăsta ? Tot Joe face gafe, Joe îl supără pe boss, Joe își îndepărtează idolul, Joe se îngrașă și nu mai este pe placul „șefilor" (că, vezi doamne, Straker se ținea de adjunct). Se săturase ! Nu-i mai convenea regimul. O să aștepte să-i vină rîndul de caraulă lui McCloud, ca să pună la cale o mică răscoală împotriva acestor burghezi ca Mannix și Straker, care le cereau mereu mai mult, ca să profite de pe urma muncii și priceperii lor, adică a „maselor".

— Să vă fie de bine !

— Mulțumesc. Poftim și ție.

— Ierburi ?

— Salată. Din întreprinderea agricolă de stat Murfatlar.

— Prefer un vin de unde ziseși.

— Alcoolul îngrașă.

— Pe voi nu vă îngrașă ?

— Noi avem condiție fizică. Iar tu, în loc de mușchi, ai stomac. Cosmonauții din Hinderville Town mănîncă joia numai ierburi.

— Pasc.

— Mănînc㠖.

— Pasc, mugi Joe, mestecînd acru salata, numai frunză şi iarbă, fără pic de grăsime. Am ajuns ierbivor. Vreau la centru !

— Joe !

— Vorbesc serios. Acolo mîncarea e ca lumea, de trei ori pe zi, plus pachete şi suplimente, iar educaţia fizică cu ora, nu cu toptanul...

Straker trînti furios cana de lut, făcînd-o ţăndări.

— Ascultă, Joe. Vrei sau nu vrei să vii cu noi ?

— Vreau !

— Tu ştii cum trebuie să arăţi ca să rezişti în condiţii de imponderabilitate ?

Joe îl privi pe McCloud.

— Nu te uita la ăla, că e suplu. Are kilogramele lui Neil Armstrong.

— Pînă construim noi baza venusiană cresc, mai slăbesc şi...

— Şi pînă slăbeşti strîngi masa ! Să-ţi fie de bine ! Şi îi rase blidul cu salată din faţă. Spală vasele !

— Tot eu ? scînci Joe. E rîndul lui McCloud.

— Ar fi fost, ripostă bucuros Straker, dacă n-ai fi pierdut ieri la poker potul ăla gras cu spălatul vaselor trei seri la rînd.

— A !

Joe îşi aminti şi oftă. Ba îşi mai aduse aminte că pierduse şi un spălat de cămăşi, pentru o nenorocită de „întîlnire“ între el — ful de aşi — şi McCloud — caré de popi. („Cămaşa lui McCloud ! Să înnebuneşti, nu alta !“) Aşa că puse nisip în blide, le frecă cu iarbă de mare, le clăti şi le rîndui într-o firidă.

— Să stăm puţin de vorbă, acum ! Sîntem toţi ? întrebă Straker rotindu-şi capul prin încăperea grotei, numai aşa de-al naibii — întotdeauna îşi dădea aere cît era locţiitor, în lipsa fratelui —, că nu îi era greu să numere pînă la trei.

Se aşezară unul lîngă altul.

— Dă-i drumul !

Straker îl privi chiorîş pe Joe. McCloud îi trase un cot, ca să i atragă atenţia să nu tulbure „şedinţa“.

— Am cules informații la Constanța despre capul de statuie, începu cu importanță Straker. După inscripție e un Venus. „Marele boss" e plecat acum să prețuiască cele trei piese descoperite de noi. Venus este o zeiță...

— ...greacă, sări din cuibul lui Joe.

— ...romană, îl corectă Straker. La greci era Afrodita. Vezi că nici cultură elementară n-ai, Joe, și mai vrei să zbori cu noi în Venus, își descărcă năduful Straker.

— Da' ce, crezi că extratereștrii te supun vreunui examen de cum treci granița ? se supără și Joe.

— Gura ! Pentru toată seara îți iau cuvîntul.

— Chiar așa, Joe, interveni și McCloud. Nu știu ce ai azi. Trebuie să luăm hotărîri importante și tu ne întrerupi mereu.

— Venus era zeița dragostei și a frumuseții, reluă Straker. De bună seamă că și templul ei se află... dedesubt, șopti înfiorat. „Marele boss" a dat dispoziție să săpăm în continuare, ca să mai descoperim și alte piese. Antrenamentele pentru zborul cosmic le facem ziua, nu lăsa buza-n jos, Joe, că hotărîrea este colectivă. Noaptea săpăm...

— Dacă ziua facem antrenamente și noaptea săpăm, cînd mai dormim ? nu se putu reține Joe din colțul lui.

— Avem și program de somn, spuse ridicînd o hîrtie. Program fix, cu ore precise, stabilite de Marele boss.

— Dacă și aici totul se face cu program, la ore fixe, la ce a mai trebuit să „evadăm" de la centru ? întrebă din nou cu logică Joe. Nu de asta am fugit noi ? De muncă, disciplină și program ? Acolo nu se sărea peste o masă, dar aici...

Straker făcu o pauză, lăsîndu-l să-și verse focul, apoi, cu un gest spre McCloud : „în plata domnului", continuă :

— ...după ce descoperim orașul îl vindem pe dolari. Cu banii construim „Venus I", amplasament secret sub grota arheologică „Venus". Sau putem trata și direct. Schimb în natură...

— Tronc ! sări iar Joe.

— Troc, sublinie Straker, fără a-l mai lua în seamă. Oraș subteran contra rampă de lansare. Americanii dau bani grei pentru ruine.

— Dar cum îi dibuim pe amatori ? se interesă McCloud.

— Să înființăm un serviciu de spionaj, veni cu părerea Joe. Mie mi-ar plăcea așa ceva.

— Tu ? se miră Straker. Tu nu ești bun pentru misiuni, baby. Vorbești mult, ești repezit, n-ai condiție fizică...

— Tot ce am eu e rău și ce-mi trebuie n-am. Afurisită natură !

Și se mînie, ridicîndu-se în picioare.

— Ce se întîmplă aici ?

În spatele lui răsărise „Marele boss". Se întorsese pe neașteptate și ascultase din umbră ultimele discuții.

— Joe e supărat că n-are datele fizice pentru a fi spion. Poftim ce-i lipsește ! îi relată Straker pe scurt.

Joe le întoarse spatele supărat. McCloud ieși după el să-l consoleze.

— Nimeni nu tratează o asemenea treabă serioasă cu niște copilandri ca noi, continuă Straker, după ce rămase singur cu Mannix. Degeaba ne dăm noi zilnic cu alifia aia preparată de Joe din usturoi și ceapă, că tot nu ne crește mai repede barba.

— Și totuși, își dădu cu părerea „Marele boss", ideea nu e rea. Ar trebui tatonat puțin terenul. Piesele au valoare, adăugă, scoțînd din sacoșă moneda, cățuia și mica statuetă. Putem scoate ceva bani de la vreun străin, dacă dăm peste un amator.

— Dar pentru o astfel de treabă nu e bun Joe. Ne trebuie o fată... frumoasă... ca o undiță.

— De unde o iei ? întrebă Mannix.

Straker îi strînse privirile în ale lui.

— Nici nu mă gîndesc, răcni celălalt deodată, ghicindu-i parcă gîndurile.

— Și totuși e singura soluție. Mașina e a ei... E drăguță... inteligentă...

— Nu mai vreau s-o tîrăsc în nici o afacere murdară de a noastră, pricepi ? Ne-am bătut destul joc de ea...

— Noi ? Nici n-o cunoaștem. Tu...

— Mă rog, *eu*. Pentru voi. Mai bine zis, pentru tine, fiindcă voiam să te salvez de la reeducare. Nici n-am gîndit că n-o să vreți să plecăm mai departe în țară. Că

nu furam mașina mă, n-o furam, înțelegi ? Veneam eu singur pînă aici, fără ea și fără mașina lui taică-său.

— Cine ar fi crezut, Man, că o să dăm peste comoara asta de oraș subteran ?

— Și tu, mă ? Și tu ?

— Ce-am făcut ?

— Mi-ai zis „Man". Să nu mă mai chemi niciodată cu numele ăsta, auzi ?

— Potolește-te ! Ce-i cu tine ?

— Să nu-mi mai vorbești niciodată de ea. Să nu-mi mai propui nimic în legătură cu ea !

— O iubești, rosti rar Straker.

— Taci !

— Asta e ! spuse cu certitudine.

— Nu-ți permit ! Am făcut ce-am hotărît, m-am ținut de cuvînt, v-am adus mașina ca să vă iau cu mine, dar n-ați mai vrut să continuăm drumul. Doreați să începeți o „viață nouă" aici, pe urmă ați renunțat și v-ați mulțumit pe mai departe tot cu cea veche, am făcut rost de bani datorită ei...

— Și nouă, protestă Straker.

— Cu ce ? Cu lovituri la prăvăliile de ciocolată și pepsi sau vînzare de păsări împăiate la talcioc ? Capitalul cel mare, potul gras, tot de la „Fiat-ul 1100" al lui taică-său ne va veni. Îți dai seama că nimeni nu ne-a reclamat pînă acum pentru furtul mașinii ? Te-ai întrebat oare de ce ? Și datorită cui ?

Straker îl privea pironit.

— Ai sînge-n ochi, Man.

— Nu-mi mai spune Man, te rog, îl imploră cu glas scăzut.

— O iubești, nenorocitule, spuse înciudat fratele mai mic. Se duce dracului tot *business*-ul nostru !

...Iar noaptea își urmări fratele cum stă cu ochii deschiși, veghind somnul stelelor. Și pentru prima oară îi fu milă de el... El, cel atît de puternic, de neînvins, de sigur pe sine, privind neputincios cerul...

Straker își jură să nu se îndrăgostească niciodată...

— Tocmai azi, boss ?

— Marţea e talcioc la Constanţa. Scăpăm de corpul delict şi facem rost şi de bani. Un „Fiat 1100“ să tot facă un cincizeci de mii la optzeci de mii de kilometri. Iau cît pot de mult aconto, apoi abandonez maşina în mîinile cumpărătorului...

— Şi restul de bani ?

— Îl pierdem.

— Nu putem da de Ina ?

— De Ina ? tresări iar Mannix. Pentru ce ?

— Pentru rest. La nevoie îl împărţim cu ea.

Mannix se crispă şi se ridică în picioare. Muşchii feţei îi zvîcneau ritmic. Asta i se întîmpla cînd era foarte nervos.

— Preiei comanda în lipsa mea ! rosti scurt.

— O.K., făcu Straker şi ridică în sus degetul gros, în semn de salut.

Mannix se îndreptă grăbit spre maşină fără a-şi lua rămas bun.

Făcu contactul cu cele două sîrmuliţe, dar motorul porni greu. Se descărcase acumulatorul. N-o să ia aconto nici douăzeci de mii. Nu-i nimic. Şi cincisprezece mii sînt buni pentru început. Dacă ar mări viteza pe şosea s-ar încărca bateria şi nu şi-ar mai da seama cumpărătorul că acumulatorul e vechi. Ar ajunge astfel şi mai repede la...

„Ina... Ina... Ina... Ina...“

80... 90... 100 de kilometri pe oră...

Va ajunge curînd... Unde ? Îi va spune bătrîna. De bună seamă că îi va fi lăsat ea vorbă încotro plecase... Dar îl va ierta oare ? Îl va ierta... Ina e bună... Ina nu e ca celelalte fete... Iar atunci cînd o va revedea după ce va fi vîndut maşina...

100... 120... 130...

...O căruţă, un viraj brusc şi...

„Ina e bună... Ina nu e ca celelalte fete...“ mai apucă să rostească în gînd, în acel gînd nerostit vreodată cuiva pînă atunci...

...Nu știu dacă ai fost vreodată — chiar și în treacăt — prin Valea Florilor. Petale țîșnite din iarbă, de un verde crud, flori de toate culorile, de o parte și de alta a șoselei, ca zeci de lumini roșii, albastre, albe...

Nu puteam privi prea mult prin ferestruica strîmtă a autodubei miliției, dar imaginea îmi stăruie și azi în minte, aducînd o undă de poezie vieții grele pe care o întrezăream...

La cinci kilometri de reședința de județ, oraș important, frumos, curat, un grup de clădiri pe partea dreaptă, înconjurate de pomi fructiferi, un teren — stadion oare? — mare în orice caz, cît îl puteam eu zări prin geamul cu zăbrele... Poartă de fier, garduri înalte, punctul de control. Frînă. Se dă jos șoferul, aud vorbe, controlul actelor, mașina pornește iar prin curtea mare, largă, mărginită de ronduri de flori ...În curte, fete, gălăgie, soare mult, flori...

După punctul de control de la poartă, alt punct de control în incintă. Milițianul prezintă actele, ne prezintă pe noi — cele trei proaspăt sosite —, ne conduce la biroul de evidență, la cabinetul medical, la baie — uf, primul duș adevărat cu apă caldă și săpun mult, ca acasă! —, apoi la magazia de echipament.

— O fustă mai scurtă aveți?

Femeia mă privea uluită. „Cine naiba să te mai vadă aici, zăludo?" mă așteptam să-mi spună. Dar ea:

— Ia-o pe-asta și strînge-o mai tare în talie.

— Mulțumesc.

Uniforma nu-mi stătea rău, dar fusta nu era scurtă cum mi-o dorisem. Bunăvoința femeii însă mă făcu să renunț la pretențiile de cochetărie.

Prezentarea în grup la directoarea centrului de reeducare... Atunci am aflat că această funcție are grad militar: colonel, maior, căpitan. Directoarea noastră era maior. Supraveghetoarele au și ele grade militare: sergent-major, plutonier.

Monolog scurt: „Ați venit aici la școală, nu la «corecție» cum se numea înainte... Nu ne mai aducem aminte și nu ne interesează ce *ați făcut*. Ne interesează ce *veți face*... Disciplină, ordine, devotament, asta vi se cere... Regimul este... Pedepsele sînt... Recompensele sînt..."

Au urmat întrebările. În ce mă privește, pe directoare n-a interesat-o decît motivul pentru care rămăsesem repetentă. Am răspuns simplu că urăsc matematica și am mai spus — mi se pare — că o consider o știință aridă, că nu iubesc lumea cifrelor...

— O vei iubi, spusese ea atunci zîmbind. Ce-ți place să faci ?

— Nimic, mărturisii sincer.

— Atunci e bine. Vom putea alege. Știi, rosti apropiindu-se apoi de mine, pentru noi e greu cu minorele care au pasiuni multe. Mult mai ușor ne vine să lucrăm cu cele cărora nu le place nimic la început, care nu s-au fixat încă la ceva, decît cu cele care vor multe și sfîrșesc prin a nu mai voi nimic. Cum te cheamă ?

— Ina.

— Vei afla că la noi prezentările se fac altfel, cu numele întreg. Notă ceva într-un carnet, îmi spuse că trebuie să repet clasa a IX-a (bineînțeles), apoi trecu la următoarea elevă.

„Iar școală, iar examene, iar liceu, iar clase, iar pupitre, iar laboratoare, iar... iar... iar... iar..." Mergînd însă în dormitor, rămăsei cu privirile aninate de pereții colorați viu cu desenele lui Walt Disney... Donald, Poppey... O lume de basm... Uite coridorul spre birourile educatoarelor cu scene din poveștile lui Ispirescu, Creangă, Perrault ; sala de mese, cu scene din Frații Grimm, și dormitoarele luminate de portocaliul — culoarea mea preferată — cretoanelor de la ferestre, asortate cu cuverturile din același material și colorit. Sala de baie, alături. În dormitor vom fi patru.

„Voi începe o viață nouă." Dar, cu toate culorile astea vii, atrăgătoare, care îți aduc în ochi copilăria, simțeam că nu mă voi putea obișnui aici. Eram distrusă...

Doctorița mă examină amănunțit (șapte mii de analize și examene medicale, de la ochi pînă la călcîi) și îmi găsi o serioasă stare depresivă.

— Tineri ?
— Așa și... Vreo treizeci fiecare.
— Ce fac ?
— Plajă.

— Dă-i încolo !
— Dar sînt străini.
— Au ! Şi... ?
— Asta voiam să întreb : şi ?
— Supraveghează-i ! Pînă se întoarce Mannix.
— O.K. !

...Je suis...
Comme je suis
Je suis faite comme ça

. . . . . .

Et n'y puis rien changer...

...Ce puteam face împotriva firii mele căreia îi era peste putinţă să se adapteze regimului înfiorător de exact de aici ? Totul, la oră fixă. Şi asta timp de şase luni, adică una sută optzeci de zile la centrul de primire, observare şi triere, în care eşti ţinut în carantină douăzeci şi una de zile pînă la treizeci (examene medicale, analize, convorbiri cu medicii „psihiatri" — tipi deştepţi, abili, cu care puteai comunica destul de bine dacă nu deveneau pisălogi !) După cele şase luni pleci — în fine — repartizat într-unul din centrele de reeducare din ţară.

Programul ? Înnebunitor ! Ora 6 — *deşteptarea* (oră la care obişnuiam să mă culc înainte de a veni aici !) ; ora 6-6,15 — *înviorarea* (un sfert de oră căscam somnoroasă şi nu mă puteam trezi decît la... !) ; 6,15-8 — *program administrativ de dimineaţă*, adică curăţenia sectoarelor, servitul mesei, raportul ; orele 8-13 — *activităţi instructiv-educative, studiu individual* (asta da, citeam pe rupte din biblioteca admirabil dotată), *consultaţii* (n-aveam niciodată nimic de întrebat !), *prelegeri* (sătulă pînă-n gît !), *ore educativ-sanitare* (la ce bun ?), *examene psihologice* (asta mai lipsea !), *lucrări practice* (chinul pămîntului !), *ore de educaţie fizică* (hm, mai merge !), *activităţi cultural-artistice* (în fine, ceva plăcut !) ; orele 13-14 — *servitul mesei ;* orele 14-15,30 — *timp de odihnă* (care ar fi putut fi, între noi fie zis, de la 8 la 15,30) ; 15,30-20 — *activităţi instructiv-recreative* (adică meditaţii, studiu individual, iar citit, activitate de club, cercuri, lectura presei), *corespondenţă* (cu cine ?), *activităţi gospodăreşti, audiţii radio, vizionări filme T.V.*

(trăiască cel care ni le-a introdus în programul de reeducare !) ; orele 20-20,30 — *masa de seară ;* orele 20,30-21,30 — *program administrativ de seară* (cam tot tacîmul de dimineață !) ; în fine, 21,30 — *stingere* (adică pentru mine, gînduri, gînduri, gînduri, gînduri... !)

— ...Dar ești sigur, Joe, că planta se macerează singură și se transformă în alcool ?

— Am rețeta adusă de tata din Peru.

— Dar în Peru o fi clima ca pe aici ? Că altminteri trebuie să ciupim tăria de la „Gostat" și intrăm la mititica.

— Facem o încercare ?

— Facem !

Făcură. Joe puse ciulinii într-un vas, îi amestecă și îi tratată după rețetarul subtilizat ; reușiră un cocteil fluid, puțin dulceag și destul de tare, ametitor.

— Îți dai seama, ce lovitură, boss ? Zero investiții, miliarde cîștig. Asta *bussines* !

— Deschidem un bar în grotă — amplasamentul secret al platformei de lansare „Venus I" —, un bar de noapte cu cocteiluri din ciulini. Barul „Venus-Cocteil" ! Banii investiți în „Venus I". Și cînd sîntem gata... Salutări tuturor !

— Nici asta nu-i voie ?

— Nu.

— Nici asta ?

— Nu.

„Nu. Nu. Nu. Nu." O viață plină de „nu"-uri, nici un „da", mereu aceeași, cu program fix, rigid, acum faci asta, după aceea asta, după aia... Nimic nu se întîmpla deosebit în această lume fără „mîine", egală cu ea însăși, mereu aceeași. Amorțisem... Devenisem și eu, cu fiecare zi, aceeași, egală cu mine însămi, prinsă ca un fluture de mătasea aripilor în întinderea monotonă a zilelor fără mîine. Moartea lui Man mă smulse din somnolență brutal, sălbatic. Mă hotărîi să mor și eu. Apoi să trăiesc. Apoi iar să mor... Muream de fapt în fiecare zi, fără să simt. Medicul venea zilnic. Era o femeie tînără, blondă, care ținea de fapt locul doctoriței titulare. Stăteam de vorbă.

Atît. Ea vorbea şi eu nu o ascultam. Mă uitam în acest timp pe pereţi sau mă gîndeam aiurea. După ea venea educatoarea. La fel. Mă întreba, îmi povestea, iar eu abia aşteptam să plece. Primeam zilnic vitamine, pilule, eram obligată să fac gimnastică, sport, să citesc, eram meditată şi ajutată la toate materiile, învăţam să ţes covoare, mi se dădu în îngrijire un rond cu flori, diriginta îmi arăta o deosebită atenţie, educatoarea la fel, mă înăbuşeau toate cu prietenia şi grija lor, dar viaţa mi se părea la fel de nesuportat, un coşmar din care trebuia să ies neîntîrziat... Luai hotărîrea să termin cu viaţa. Asta se întîmpla într-o vineri seara, după stingere...

— Ce fac tipii ?

— Plajă.

— Tot ?

— Tot.

— Ieri au venit la aceeaşi oră ?

— N-au venit deloc. Alaltăieri au venit pe la prînz.

— Te-au văzut ?

— Nu. I-am filat tîrît, în pasul cocoşului, cu tufe de romaniţă pe cap.

— Continuă filajul, Joe, şi raportează !

— O.K., boss !

— Cheamă-l şi pe McCloud ! Avem de discutat.

Se aşezară pe rogojină lîngă Straker. În mijloc, cîteva sticle din băutura proaspăt preparată.

— Asta e marfa, spuse cuprinzînd sticla de gît şi, ridicînd-o cu gest lent de ritual, o închină în faţa zeiţei Venus, turnă cîteva picături pe jos, şi dădu prima înghiţitură pe gît.

— În numele dragostei, al frumuseţii şi al marelui nostru ideal cosmic, Venus să-ţi fie numele ! Mai bău o dată. Pasă apoi sticla lui McCloud, care sorbi şi el, trecînd-o apoi lui Joe, iar acesta înapoi lui Straker, pînă o goliră toată.

— Bravo, Joe !

— Pozitivă ! confirmă şi McCloud.

Şeful era mulţumit. O ameţeală uşoară îl cuprinse.

— Trecem la producţia în serie ?

— Trecem, boss ! În unanimitate şi într-un glas.

Şi mai băură o sticlă. Aerul se înfierbîntase parcă.

— Asta da, viaţă ! Păcat că Marele boss întîrzie, îşi aminti Straker de fratele său.

— Trebuie să aducem şi ceva fete, veni cu părerea Joe.

— Eşti măgar, îl repezi Straker. Dacă te spun lui Mannix, te culeg seara cu acul din ierburi. Să-ţi mai amintesc greutatea pumnului şi viteza de deplasare ? Că nu pentru asta am fugit de la centru, ci ca să fim liberi. O fată te leagă de mîini şi de picioare (şi îşi aminti de „cursa" în care căzuse fratele mai mare îndrăgostindu-se de Ina). Am fugit ca să fim independenţi, pe picioarele noastre, şi să scăpăm de părinţii care nu ne-au înţeles şi de toţi adulţii cu care nu putem comunica. Ne trebuie un capital, dar nu pentru fete, ci pentru scopul nostru măreţ... Clar ?

— Clar, lăsă capul jos Joe.

— Facem rost de bani *furînd cinstit,* adăugă apoi. Să trecem acum la fabricarea cocteilului nostru ! Lucrăm curat, fără firmă, cu clienţii casei. Subtilizăm un stativ cu sticle goale din import de la „Melody-Bar", le umplem cu băutura asta, mai dă-mi puţin sticla, Joe, că ai controlat-o singur şi pe-a treia, le îmbuteliem şi le vindem la preţ gras. Între timp ne antrenăm, săpăm şi cînd descoperim oraşul, îl vindem... Vezi McCloud ce fac tipii afară !

McCloud se ridică şi se apropie clătinîndu-se de gura grotei. Trase un ţipăt uşor.

— Ce-i ?

— Vino, boss ! Cred că sînt beat.

Straker se apropie împleticindu-se şi el. Privi. Nu-i venea să-şi creadă ochilor.

...În locul celor doi tineri care făceau plajă în acea după-amiază, stăteau acum la soare doi vîrstnici îmbrăcaţi în halate, de parcă ar fi îmbătrînit în trei ore cu cincizeci de ani.

— Sînt beat ? se întrebă McCloud.

— Şi eu ? ! se miră Joe.

— Atunci şi eu, încheie Straker.

Amin !

— Adă-i încoa'. Să nu-i scăpăm și de data asta. Tineri ?

— Așa și...

— Adică ?

— Vreo treizeci fiecare.

— Deci nu sînt ăi bătrîni de ieri în halate colorate și papuci de plajă. Străinii.

— Sînt și nu.

— Vorbește ca lumea ! Ce înseamnă „sînt și nu" ?

— Seamănă la chip cu ăi bătrîni de ieri, dar parcă iar ar fi întinerit. Și doar acum nu mai sînt beat. Îi văd bine.

— Poftește-i !

Joe ajunse la străini dintr-un salt. Aceștia fură uimiți cînd se treziră în spate cu puștiul negricios, dar, cu toate stăruințele lui, refuzară invitația la „Venus-Cocteil". Erau obosiți, voiau să profite de razele acestui *„lovely sun, realy lovely"* [1], se arătau deosebit de prudenți și puțin dispuși să intre cu cineva în vorbă.

Straker se îndîrji.

— Nu vor să vină ei aici, mergem noi la ei. Bani să iasă ! Scoate, McCloud, cinci sticle ! În toate cărțile polițiste scrie că oamenii beți plătesc bine, Hai !...

„Lovely country, lovely people, lovely sky, lovely boys, lovely, lovely, lovely, lovely..." [2] Străinii erau sac. Buni de legat. Nici nu se puteau urni de beți ce erau. Și le plătiseră imperial. Straker le oferi găzduire în grotă.

Acceptară. Pășeau nesigur, oprindu-se din cînd în cînd să admire priveliștea. „Lovely indeed". [3] Intrară în prima încăpere privind uimiți împrejur... Un adevărat univers rupestru : plante crescute pe stîncă, alături de desene făcute prin zgîriere cu cuiul în piatră și colorate apoi, un șemineu în mijloc, pe umărul căruia desenaseră un televizor cu ecran panoramic. Lîngă televizor, o floare crescută în piatră, căruia băieții îi desenaseră o vază. Pe

[1] Soare minunat, minunat într-adevăr.

[2] Minunată țară, minunat popor, minunat cer, minunați băieți, minunat, minunat, minunat, minunat !

[3] Într-adevăr minunat.

peretele opus, două fotolii și o măsuță joasă. În zid, o mică nișă, din care răsărea chipul pe jumătate ciobit al unei madone. În partea care se îngusta spre fundul grotei, McCloud desenase chipul unei femei. Nu goală, nu dansînd obscen, ci în fața unei mese, așezînd cu gesturi ce se ghiceau calde și grijulii, bucatele... Dacă te uitai mai atent, desluseai chipul duios, cu trăsături liniștite, al unei *mame* care te poftește la masă...

— *It's our home*... E casa noastră, explică Straker străinilor, care erau însă atît de beți, că nici nu auziseră probabil explicația. Priveau fără expresie în jur, părînd că nu pricep nimic...

Desenul mamei, înalt cît peretele grotei, era înconjurat de chipuri vesele de copii și de oameni. Ca o casă în care intri și te învăluie căldura trainică a unei familii, a unei înțelegeri, a unui *cămin*.

— Our home... casa noastră... our family... familia noastră, repeta Straker.

— Lovely, spuseră fără convingere. Păreau că nu acordă prea multă atenție desenelor, ștergîndu-le numai cu colțul ochilor...

— Mai dă-i dracului, boss, nu-ți mai stîlci limba de pomană, că ăștia nu pricep nimic! Vor Rembrandt pesemne.

— Pentru Rembrandt trebuiau să plătească intrare.

— Ptiu, ce idee! țîșni Joe. Puteam să-i ciupim de ceva bani pentru intrarea la bar.

— *How much?* [1] făcu cel mai înalt cu indiferență, pipăind chipul madonei.

— Ți-am spus eu? Arde-l, boss! A mușcat.

— *Two thousand,* [2] răspunse flegmatic „boss"-ul.

— Două.. mie? repetă uimit străinul.

— Vorbiți românește?

— *Just a little.* [3]

— *All right* [4], se bucură Straker. *Just a little you, just a little* noi, ne înțelegem, dar nu sub două mii.

---

[1] Cît?
[2] Două mii.
[3] Puțin.
[4] Perfect.

Cei doi schimbară priviri între ei, dădură din umeri a neputință și se îndreptară spre ieșire.

— Nu-i lăsa, boss ! șuieră McCloud. N-avem un ban pînă vine Mannix. Trebuie să tratăm cu ei cît sînt beți !

— Lasă-i, că fentează, nu pleacă. Și le făcu chiar loc, dînd la o parte o lădiță care le stătea în cale. La ieșire le puse însă cățuia în palmă...

— *Five hundred !*[1]

Străinii luară micuțul obiect, îl cîntăriră săltîndu-l de cîteva ori, apoi își încrețiră gura într-un rînjet disprețuitor.

— *We're sorry.*[2]

— *Sorry,* repetă „boss"-ul încurcat. Ăștia au *sorry* și dacă te calcă pe bătătură și dacă îți moare mama... *This one ?*[3]

Moneda ! „Ei, da !"

— Gold ?[4]

Straker zgîrie chipul împăratului cu unghia, privindu-i, el, de data asta disprețuitor, de sus.

— *Sorry,* spuse cu zîmbetul lui Mike Connors. În traducere proprie : „mai întrebi ?"

Unul dintre străini o săltă în palmă, cîntărindu-i aproximativ greutatea...

— *About five-six*[5], aprecie. O privi atent, apropiind-o de ochi. Vespasianus...

La auzul numelui, celălalt i-o smulse grăbit, pentru a-i desluși anul. Dar era atît de amețit, încît moneda îi dansa în fața privirilor.

— *Sixty-nine — seventy-nine...*[6]

— Vespasianus... anii 69—79 era noastră. Trage undița, boss ! Au mușcat.

— *How much ?*[7] și băgară mîna în buzunar, clătinîndu-se.

— Usucă-i ! șuieră lacom Joe.

---

[1] Cinci sute.
[2] Ne pare rău.
[3] Aceasta ?
[4] Aur ?
[5] Cam cinci-șase.
[6] Șaizeci și nouă — șaptezeci și nouă.
[7] Cît ?

Dar Straker îi privea rece, încremenit.

— *Not for selling.* [1]

— Ești nebun ? N-avem bani, săriră cu gura amîndoi, și Joe, și McCloud.

— Potul e mic, *boys,* spuse apăsat Straker și le întoarse spatele.

Nu însă înainte de a fixa străinilor o întîlnire pentru a doua zi. Fiindcă îl învățase un tip versat în afaceri că în materie de *bussines* nu trebuie să fii niciodată ferm.

— *On to-morrow !* [2]

Și cu asta își dovedi abilitatea în comerț.

— Dar dacă nu vin ? se neliniști Joe, la gîndul că rezervele de mîncare se terminaseră.

— Să nu vină ? se uimi „boss"-ul de întrebarea lui Joe. Cale de-o poștă se vede că sînt colecționari. N-ați văzut cum zgîriau moneda cu unghia ? Pînă la ultimul zimț. Nu-i interesa *aurul,* ci *piesa.* La asta mă pricep, că pînă la motorul de avion, m-am ocupat și de puțin comerț, așa că știu cîte ceva. De pildă, cățuia...

— Nu facem nimic cu ea !

— Asta o credeți voi. Aia și madona ciobită fac mai mult decît moneda de aur.

— Oare ? întrebară amîndoi. Nici nu s-au uitat la ele.

— Ca să nu le cerem mult. Un lucru de valoare se cumpără la preț mic depreciindu-l. Întrebați-i pe colegii mei, bișnițarii din Constanța, dacă nu asta e cheia comerțului. Pun capul jos că vor cumpăra moneda fără să se tocmească, iar la plecare, se vor uita, așa, ca din întîmplare la madonă și la cățuie și ne vor oferi un preț de nimic.

— Nu le dăm decît împreună, sugeră McCloud.

— Împreună cu... orașul, sublinie Straker, ferindu-se să arunce scrumul în cățuia care devenise acum obiect de cult, dar și de negoț.

---

[1] Nu e de vînzare.
[2] Pe mîine !

...Și pentru prima oară regretă că în locul lui nu era acum Mannix, cel care îl introdusese de fapt în cercul de bișnițari și îl învățase meserie, ca să conducă personal „lovitura", care se anunța „tare".

Toate teoriile despre comerț cad în fața realităților practice. Se înșelase oare „boss"-ul în privința străinilor ?

A doua zi n-au revenit. Nici a treia...

Storceau buzunarele după un ban.

— Dă-le naibii de piese, boss, se revoltă Joe. Ne băgăm în afaceri noi, cînd am putea cîștiga mai bine de pe urma meseriilor vechi și știute. Tratăm zile întregi vînzarea unui oraș, cînd numai să ridici un deget și eu ți-l curăț de la un capăt la altul în mai puțin de patruzeci de minute.

— Ai vreo propunere ? întrebă moale Straker, și el mirat de întorsătura pe care o luaseră lucrurile.

— Domesticim animale, veni cu părerea McCloud.

— Și ?

— Le punem la muncă.

— La munca cui ?

— A noastră.

— Adică ?

— Să...

— ...să doarmă în locul nostru, să stea la soare sau să mănînce în locul nostru. Ori să-și facă ele condiția fizică pentru zborul în cosmos. Că altceva ? Mai facem noi oare și altceva ? Prostii, șuieră, prostii, necăjit că nu-i reușise tactica. „Ne trebuie concurență" îi răsări o idee nouă. Ne trebuie concurență, strigă apoi cu glas tare.

— Adică ? se interesă Joe.

— Mai mulți amatori. Se bat între ei care să cumpere orașul și ăl care dă mai mult îl are. Cînd sînt puzderie, nu mai au *sorry* dacă nu le convine prețul. *Plătesc*, numai să-l aibă înaintea celorlalți. La sapă !

— Și ce mîncăm ? suspină Joe. Avem alimente numai pentru trei zile. Dacă nu vine Mannix cu banii, murim de foame.

— La sapă ! îi îndemnă Straker încă o dată. Știm numele împăratului de pe monedă. Săpăm, să mai găsim

și alte obiecte de-ale lui, că dacă era împărat nu putea fi sărac. La sapă ! Direcția sud-est ! Cei vechi se închinau la răsărit și pe acele locuri își ridicau templele... Templele aveau odoare scumpe. Odoare scumpe se găseau și în cimitirele unde își îngropau morții. Morții erau îmbrăcați în veșminte scumpe... Veșmintele... Stați !...

Rămase țintuit locului, cu ochii spre intrarea grotei.

— Cinci sticle de cocteil ! Vin !

— Străinii !

— Alții. Concurența. Am avut dreptate ?

— Sînt ăi bătrîni care făceau plajă în halate...

— *Good morning !*

— *Good morning,* răspunse Straker. Apoi șuierat : Nu mai săpăm... Vindem !...

— O bandă de spioni !

Nu mai încăpea nici o îndoială că erau „filați" de o mînă de spioni cu comportament specific și care, sub diferite pretexte (plajă, *lovely sun, relax),* urmăreau ceva. Ce ? Obiectiv presupus : zona plină de vestigii arheologice, O-RA-ȘUL ! Poate că, după piesele descoperite, ajunseseră și străinii la concluzia că dedesubt trebuie să fie un oraș. Îi trăseseră de limbă cu privire la „marfă", supunîndu-i unui adevărat examen de istorie a patriei (noroc că habar n-aveau !), de geografie (și mai puțin !) și de arheologie (să nu mai vorbim !). În ultimele zile veniseră pe rînd, și cei tineri, și cei bătrîni, niciodată unul singur, niciodată trei, mereu cîte doi, să-i iscodească, să se intereseze, să se convingă, să fotografieze locurile și împrejurimile — îi surprinsese McCloud pe cînd se întorcea de la antrenament și îi urmărise. Cu nici unii nu căzuseră la învoială, rezervele de alimente se terminaseră, Mannix nu se mai întorcea... Situația era desperată. Cerură celor tineri să le dea măcar un „aconto".

— O.K. !

Plăteau, da, plăteau chiar foarte bine, dar pe ce ? Pe un oraș ce urma să fie dezgropat ? „Dezgropați-l mai întîi și apoi tratăm !" ; „Cine să sape ? Noi ?" ; „Dar cine ? *Cine vrea bani* muncește." ; „Măcar un aconto", se milogiseră lihniți de foame. „Pe ce ? întrebaseră străinii cu

cinism. Poate că nici nu există orașul vostru și atunci..." „La noi se tratează cu marfa în față. *La voi?*" ; „*La noi* se prospectează o investiție. La voi" ?

„La noi... la voi... la noi... la voi" ? Și puneau prea multe întrebări. De pildă, la ce distanță de centrul de reeducare se află obiectivul militar întîlnit de ei în timpul „evadării" sau „traseul" pe care îl parcurseseră de la centru pînă la grotă, și alte chestii aiurite, unde, de ce... Clar ! Se înțeleseră din ochi să tacă, mai cu seamă cînd realizară interesul străinilor pentru anumite domenii de activitate. La cele mai multe întrebări nu știuseră să răspundă. (Abia acum își dăduseră seama ce cultură slabă aveau.) La altele însă se feriră, pentru a nu le dezvălui ceva din ce știau ei și nu era voie și nici bine să se afle și de către alții. Cu aventurile se lăudaseră, ce-i drept, orgolioși să le stîrnească admirația. Dar cînd venise în discuție orașul...

— Nu-l vindem ! Nu-l mai vindem ! săriră ca un singur arc, după ce dădură „alarma" în grotă. Jurăm să-l apărăm pînă la ultima suflare.

— Se vede treaba că descoperirea noastră are o mare valoare, își dădu „boss"-ul cu părerea, din moment ce străinii se interesează atît de mult de ea.

— Ei bine, dacă asta vor, nu dăm orașul ! hotărîră de comun acord de data asta.

— Dar dacă... ?

— Dacă ce ?

— Dacă urmăresc un obiectiv militar... ? Aeroportul, de exemplu. Sau altul.

— La asta nu mă gîndisem, rosti Joe. S-ar putea, și atunci...

Nu exista nici un obiectiv militar prin apropiere, iar aeroportul se afla la o sută de kilometri distanță. N-avea importanță ! „Boss"-ul avea însă imaginație și idei în materie de tactică și strategie.

— Arma viitorului, le spuse plin de importanță, este inteligența omului. Nu se poate să nu-i demascăm pe străini într-o viitoare discuție. Apoi anunțăm organele de miliție...

— Miliție, ai spus ? întrebă speriat Joe.

— Da, de miliție ! N-avem încotro, dacă interese superioare o cer. Pînă la întoarcerea lui Mannix și venirea organelor de miliție, îi vom ține însă aici în șah și vom căuta să le aflăm planurile secrete cu care au trecut granița.

Fură electrizați de întorsătura pe care o luaseră lucrurile. Nu le mai trebuia antrenament, nu le mai trebuiau săpături arheologice, nici monede antice, capete de madonă sau căței de lut ! Uitară pînă și de oraș. Prinderea unei bande de spioni prin inteligență le părea o acțiune de o asemenea întindere, că întrecea pînă și visele cele mai îndrăznețe care le încîntaseră copilăria...

...Noaptea și-o petrecură făcînd proiecte și planuri de acțiune...

— ...Da', de ce să mă duc acasă la mama, tovarășe milițian ? Nu credeți ce vă spun ?

Se înfuriase de-a binelea. Vocea îi tremura de indignare...

— Dumneavoastră nu urmăriți serialele polițiste cu „copii-eroi" ? Cum ? N-ați auzit de nenumăratele fapte de arme ale copiilor pe front ? Da ? Atunci, răspundeți-mi dacă acceptați condițiile noastre, rosti cu voce coborîtă. Nu ? Dar la culcare, să știți că nu mă duc... De ce ? Pentru că nu am mamă. Nici casă. Cum de unde vin ? Am *„e-va-dat"*, rosti apoi mîndru, cu importanță ! Aha ! Asta vă interesează, nu ? Cum ? Ca Papillon. Nu credeți ? Dacă sînteți de acord cu condițiile noastre vă spun și cine sîntem și vă aducem și spionii pe care i-am prins. Cum vine asta : „Avem treburi mai serioase decît glumele cu puștii" ? Ce, prinderea unei bande de spioni nu este o treabă serioasă pentru un milițian ? Și, afară de asta, nu sîntem puști ! Nu !... Se enervă cumplit. Îl atinsese unde îl durea mai tare. Dați-mi vă rog, pe tovarășul comandant !

Tonul îi era mai gros acum din cauza furiei. Se vede treaba că din pricina asta comandantul secției de miliție îl luă în serios și acceptă să „trateze".

— Cine-i ? întrebase.

— Liderul.

— Ce dorești ?
— Avem marfă.

Căpitanul zîmbi. Identificase minorii cu mult timp înainte, le știa și ascunzătoarea, dar fusese rugat de către colegii săi de la centru să-i lase încă un timp în urmărire, din motive educativ-psihologice.

— Bun, rosti calm. Cît ?

— Tratăm. Punctul de întîlnire... ora... Veniți singur. Nu spuneți nimănui de convorbire, nu vorbiți despre condițiile noastre, nu anunțați mil...

Comandantul secției închise telefonul și se duse la locul de întîlnire singur, neînarmat, „fără să anunțe miliția" ! La locul fixat dădu însă peste trei lideri în loc de unul, împreună cu faimoșii „spioni", locotenentul Dinu Bogdan și locotenentul Radu Andone, de la — Dumnezeule ! — centrul de reeducare „Lunca Albă"...

...După aia a venit noaptea... O noapte de lup... Fără lumini... Fără somn, mestecîndu-mi gîndurile, credințele, necredințele... Te-ai gîndit vreodată ce se întîmplă cu visele care nu se împlinesc ? Dispar oare pentru totdeauna sau încep să curgă aievea în golul din tine, prefăcute în spaime ? Locul gol de alături — înțelegi, visul — se prefăcuse în prăpastie, nu-l mai putea umple nimic, nici măcar o iluzie, fie ea și deșartă. M-ar mai fi ținut puțin să plutesc la suprafață înainte de a mă prăbuși...

Noaptea aceea mi-a adîncit amintirile, mi-a săpat riduri pe inimă... Noaptea dinaintea pregătitei morți. De atunci am rămas cu convingerea că fiecare moare cînd nu mai are nici un fir de care să se agațe în această lume. Și mie nu-mi mai rămăsese nimic de care să mă agăț... Nu-mi pierdusem numai tatăl, mama — pentru mine moartă cu mult înaintea tatălui —, ci și credința în *ceva*, în acel ceva care îți întinde mîna în clipa marii desperări și te întoarce din drum. Unde ? Unde m-aș mai fi putut întoarce *eu ?*

Noaptea hotărîrii mele a fost un vîrtej nebun, fierbinte, care mi-a ars inima. Apoi mintea. Apoi aripile. Și totuși n-am avut curajul s-o fac imediat. Nu m-am ales decît cu o insomnie amară, care mi-a slăbit credința că aș putea avea tăria să duc la bun sfîrșit cele hotărîte.

Ziua care a urmat a fost grea. A trebuit să ascult lecțiile, să mă prefac atentă la explicații, să comunic cu cei din jur, să rămîn totuși treză cînd educatoarea — de ce se ocupă oare toți de „cazul" meu ? — căuta să mă fure gîndurilor, împingîndu-mă spre îndeletniciri practice, să fac ceea ce diriginta îmi „trasa" — în fiecare zi altceva —, să-mi storc ultima fibră în exerciții fizice epuizante — parcă eu mai mult decît celelalte —, așa încît n-am prea avut timp să mă gîndesc la planul meu...

...Mai trecură cîteva nopți chinuitoare pînă să ajung la concluzia că moartea este singura ieșire... Gîndul mă liniștise. Nu mai aveam de ales decît ziua și ora. Hotărîi ca asta să se întîmple sîmbăta următoare... Pînă în acea zi, fiecare ceas, fiecare clipă mi se păreau dinainte moarte, golite de conținut și sens ...Atinsesem pragul desperării... Poate chiar al nebuniei... Începui să refuz masa... Și să nu mai pot dormi...

...Fură anchetați de „spioni", mai exact, de locotenentul Andone, separat, fiecare altfel, apoi confruntați pe lucrurile neclare. Nici pomeneală de interogator, proces-verbal sau alte proceduri ce se obișnuiesc în asemenea cazuri. Un soi de convorbire liberă, ca de la „spion" la „contraspion". Reușiră să-i trezească locotenentului interesul pentru grota „Venus", pentru oraș, ca și pentru lichidul preparat din ciulini sălbatici... Nu ascunseră nimic, dimpotrivă, căutară să fie cît mai sinceri, din admirație pentru formidabila „lovitură" pe care le-o dăduse de data asta educatorul lor. „Mai ceva ca-n filme ! Și lucrat inteligent, dom'le ca-n Colombo". Așa încît, de unde înainte de „evadare" îl ocoleau și îl urau pentru severitatea lui, acum erau topiți de admirație și începură chiar să-l îndrăgească. Mai cu seamă atunci cînd, la sfîrșitul anchetei, le pusese cap la cap „fotografiile" luate în acele zile, reconstituindu-le viața pe care o duseseră pînă în clipa arestării.

...La anchetă aflară de moartea lui Mannix...

...Ora 20 : masa de seară. Nu pot mînca. Mi-e greață

Ora 20,30 : terminarea cinei, program administrativ de seară. Mi-e greață și mi-e frică...

Ora 21,30 : mi-e greață, mi-e frică și mi-e frig... Sună stingerea.

Numai vederea lamei îmi produce fiori... Are tăiș fin, ascuțit...

Venele mele sînt subțiri, ca fire albastre de ață...

Venele duc sîngele la inimă... Și, odată cu el, disperările, neputințele... Sărmana inimă !

Ating pielea cu vîrful lamei. E rece...

Dacă mă vede cineva ? Nu mă vede nimeni. A sunat stingerea și supraveghetoarea e pe coridor. Îi aud pașii măsurînd locul încoace și încolo... Apoi iar...

Aștept.

Nu se mai aud.

E liniște.

Acum !

Îmi tremură mîna. „Doamne, ce lașă sînt ! Și proastă ! Mi-e frică, asta e ! Niciodată n-am fost în stare să iau hotărîri mari în viață." Îmi vine să-mi trag palme...

„Hai ! Acum !"

„Acum, dar... dacă... Man... ?"

„Poftim ! Amintiri în clipa morții !"

Nouă și patruzeci și cinci de minute...

„Dacă n-o fac acum, repede, n-o mai fac niciodată..."

M-a apucat durerea de cap... O durere crîncenă, ca o ghilotină rămasă la jumătatea gîtului...

Iau un „Algocalmin"... „La ce bun dacă... ?"

„Dacă ce ?"

„Poate nu... și atunci... ?"

Nouă și cincizeci de minute...

„Peste... cît ?"...

„Peste cît timp o să mă hotărăsc ? Ce naiba, sînt copil ?"

Urlă creierul în mine de neputință...

Mai iau un „Algocalmin"...

Aproape zece...

Pașii... Pașii... Pașii... Nu am în urechi decît marșul sec de la un capăt la altul...

Dacă mai stau mult, intră în dormitor în control și mă prinde.

Acum !

Îmi țiuie urechile. De la „Algocalmin", pesemne.

Ridic lama.

Mîna îmi tremură...

Apăs.

Țîșnește sîngele... Sîngele meu roșu, tînăr... Nebun de roșu... Nebun de tînăr... De viață...

Îmi pare rău...

Prea tîrziu...

Curge mult și mă sperie.

Nu mai am curajul să-mi tai arterele de la mîna dreaptă...

Mă cuprinde o ușoară amețeală... E bine...

În urechi îmi sună pașii... Pașii supraveghetoarei...

Creierul îmi îngheață și aud totul ca prin vis acum.

...Totul, între lumea de dincolo, lumea zgomotelor, și mine... Între mine și lume...

...Chestia cea mai interesantă — nemaipomenit de interesantă — a fost reconstituirea. Pozau în lumina blitzurilor, ca adevărate vedete, cereau prim-planuri, se mișcau numai ca să fie admirați de cei care, pe jumătate condamnînd, pe jumătate rîzînd, urmăreau efectuarea probelor ca să se distreze. Băieții nu visaseră vreodată să facă film. Fie el și ca dovadă în justiție, tot peliculă se cheamă...

— Opriți !

Locotenentul se orientă că nu de publicitate duceau lipsă și că nu asemenea procedee ajută la reeducare, așa că le tăie plăcerea cam pe la mijlocul filmului. Îi lăsă apoi pe ei să povestească, avînd însă grijă să sublinieze gravitatea faptelor comise, fapte care, oricît de multă ingeniozitate și spirit de aventură ar conține, rămîn reprobabile, dăunătoare societății. Apoi invită pe cîțiva dintre cei prezenți să ia cuvîntul. Dispăru ca prin farmec atmosfera de bună dispoziție și distracție și faptele le apărură deodată în lumina lor adevărată. Fiindcă, oricît ar fi el de ingenios conceput, un furt tot furt rămîne...

Băieții simțiră pentru prima oară în viață rușinea. Acolo, în mijlocul celor care îi admiraseră la început, ascultau acum cu capetele plecate acuzațiile și mustrările unor mame, bunici și chiar pe ale unor tineri de vîrsta

lor. Le dispărură și dorința de „vedetism", și pasiunea pentru pelicula de film. În pămînt s-ar fi ascuns numai să nu mai fie judecați de bunul simț al unor oameni luați la întîmplare, de pe stradă... Autoturismul miliției îi salvă însă, purtîndu-i înapoi, spre centrul de reeducare.

În curte, băieți în uniformă albastră se zbenguiau în pauză... Se simțiră mai întîi mîndri că vor avea ce să le povestească. Apoi își amintiră de părerile oamenilor adunați de locotenent pentru reconstituire, de judecata lor aspră, dar dreaptă — de ce să nu recunoască ? — și mîndria cedă locul temerii. Temerii că vor fi judecați din nou în același fel și de colegii de clasă...

Portarul îi recunoscu, îi măsură cu o privire albă, verifică actele mașinii și le dădu drumul înăuntru cu un gest scurt... Fără zîmbet.

„Poftim !"

...Biroul de evidență... Asistentul social... Completarea fișelor... Cabinetul medical... Baia... Magazia de echipament... Ritualul știut... Totul de la capăt...

Altfel își imaginaseră reîntoarcerea... Mai triumfală, mai plină de admirație, mai...

Erau la pămînt...

— Ce fac cu voi ? întrebă directorul. Îi căutau cu desperare pe față urma unui zîmbet de care să se agațe. Dar și el îi privea fără expresie. „Șeriful" era de neclintit. Înalt, cu privirea dreaptă, tînăr, fără exuberanțe, căpitanul iubea minorii, dar se ferea să-și arate sentimentele.

— Ei ? !

— O bătaie la fund nu ne puteți da ?

Vorbise Joe, care făcea întotdeauna gafe. Directorul surîse — în fine — și ridică o sprînceană.

— Bătaie ați spus ?

(Zîmbise ? Îi prinseseră deci o mică slăbiciune. S-o exploateze ! Joe își mai încercă norocul.)

— Și Frederic cel Mare, cît era el de... mare și... de militar, o folosea pentru soldații din armata prusacă. Îi ziceau *Schlage*...

— Dar voi nu sînteți soldați ai armatei prusace, spuse directorul... Așadar, nu vă pot acorda înalta favoare a unei bătăi la fund sau... cum ziceai că-i spune în nemțește, Bitucă ?

— *Schlage,* răspunse Joe.

— Faceți-ne atunci orice, numai să nu fim condamnați, se rugă Straker.

— A, va să zică, știți că vă așteaptă închisoarea ? întrebă căpitanul.

— Dar se poate să ispășim pedeapsa și aici, pe baza primei sentințe, dacă dumneavoastră cereți instanței să rămînem...

— Mai întîi, spuse calm căpitanul, nu e vorba de o pedeapsă, ci de *pedepse.* Știți doar cîte fapte aveți la dosar. Ce garanție aș mai putea avea că vă faceți oameni de treabă ? (Oameni a zis sau li s-a părut ? Nu, nu, au auzit bine, oameni le-a spus, adică adulți.)

— Cuvîntul nostru ajunge ? încercă timid Straker.

— Nu. Nu mai am încredere în voi. Să știți că de cîte ori fuge un minor din centru, este o notă proastă și pentru educatori. Cum v-aș mai putea acorda o altă încredere acum, cînd voi mi-ați mai înșelat-o odată ?

— Iertați-ne, izbucniră într-un glas.

— E ușor să cereți iertare, spuse directorul. Dar iată cît ne costă fiecare greșeală ! Din cauza voastră a murit un om, fratele tău, Norocel, Manole Pleșa.

Straker începu să plîngă cît nu plînsese nici la anchetă, cînd aflase nenorocirea. Îi părea sincer rău și ar fi dat orice ca să se mai poată întoarce la acele zile dinaintea „evadării", cînd îl rugase pe Manole să vină să-l „salveze" de la reeducare, plăsmuind împreună acel proiect de „evadare" și „joncțiune", cu repere fixe ca și furtul premeditat al autoturismului care i-au dus fratele la moarte... Din cauza lui ! El ! El îi luase viața !...

...Începură să plîngă și Joe, și McCloud... Căpitanul îi lăsă să se căiască, să promită, să recunoască, să sufere... (Oare nu trecem de la adolescență la maturitate suferind cu fiecare greșeală prin care devenim mereu mai înțelepți ?)

— Spuneți-mi, reluă apoi calm discuția, ce v-a făcut să fugiți de aici ? Școala ?

— Da.

— Școala în general, ca instituție, cu programul ei sever, cu ore fixe sau anumite materii ?

— Și orele fixe și materiile, răspunseră printre suspine.

— Care materii anume ?

— Matematica, istoria, geografia... chi...

— Opriți-vă că epuizați toată programa analitică ! Spuneți-mi, mai bine, ce materii vă plac, fiindcă sînt cu siguranță mai puține.

— Mie îmi place mecanica, răspunse Joe.

— Mie, educația fizică, spuse McCloud.

— Mie toate, dar nici una în mod deosebit, afirmă și Straker. Mă pricep mai bine la comerț, dar o asemenea materie nu o aveți prevăzută.

— Bine, spuse directorul. Vom găsi pentru fiecare cîte o ocupație care să vă placă și să vă dea posibilitatea să vă reabilitați.

— Eu aș vrea să mă fac pilot ca tata, izbucni Joe.

— Așadar, matematică, fizică, limbi străine...

— Fără, nu se poate ? întrebă Joe.

— Întreabă-l pe tata !

— Noi am vrea să facem ceva cu totul deosebit, se lăsă tîrît de entuziasm Joe. Am descoperit o lume...

— O lume ? se prefăcu mirat directorul, deși fusese ținut tot timpul la curent de către locotenentul Andone cu „taina orașului vîndut înainte de a fi descoperit".

— Da, o lume de demult.

— Interesant ! Cît „de demult" ?

— Secole...

— Cîte ?

— Nu știm, se dădură bătuți.

— Vedeți că e bună la ceva și istoria ?

— Scria pe monedă anul... Și numele împăratului...

— Vedeți cît este de folositoare și latina ? De toate disciplinele avem nevoie în viață, băieți, adăugă. Sigur, vă înțeleg, nu le puteți iubi pe toate deopotrivă, dar iată ce utile sînt cînd nici nu gîndiți ! Nu mai departe decît „descoperirea" voastră v-a arătat ce bine e să cunoști cît mai multe în viață. Și, venindu-i o idee, îi întrebă :

— Dar pe locotenentul Andone îl iubiți ?

— Foarte mult, săriră toți trei. A jucat un teatru de milioane deghizat în „spion". Numai englezește ne-a vorbit tot timpul. Și celălalt „spion", tovarășul locotenent Bogdan, la fel. Se purtau exact ca niște străini, fie că

erau deghizați în tineri, fie în bătrîni. Și în tot acest timp ne supravegheau, ca să ne prindă pe toți odată. De milioane, de milioane, repeta în culmea entuziasmului Joe. Am căzut noi în cursă, dar ne-a plăcut cum ne-a luat.

Căpitanul se lăsă mai adînc în scaun. („Ce timp are acum de discuții, domnule!" Parcă înainte de a fugi nu-l văzuseră atît de dispus să stea de vorbă cu ei!).

„Entuziasmul lor, pasiunea pentru înfăptuirea unor lucruri mari, gustul de aventură, simțul practic și de orientare al lui Pleșa, dragostea pentru tehnică a lui Bitucă, disciplina și forța fizică a lui Enculea..." Se răsuci în scaun. „Misiunea dumitale nu s-a terminat încă, locotenent Andone!"

Băieții așteptau acum mai liniștiți să audă măsura salvatoare. Îi luase pe „subțire". Șeriful era în toane bune... Scapă ei și de data asta!

— Conform regulamentului veți fi acum pedepsiți cu izolarea.

Trăsnet! Numai la „mititica" nu se gîndiseră!

„STRICT SECRET"

Jurnal Manina : Pe adresa stelelor.

Moto.

...Și nimeni nu-i să-mi spună
Adîncul tîlc al spumei.
Ce rost avu venirea?
Și-acum,
Ce rost, plecarea?

28 iunie : De ce? *29 iunie :* De ce? *30 iunie :* De ce? *31 iunie :* De ce? Și pînă la sfîrșitul zilelor : De ce, Man?

...Înainte de a te cunoaște mă întrebam cine sînt, apoi ce rost avu venirea-mi *aici* și nu în altă lume... Și nu-mi puteam răspunde. Acum, pot.

...Am venit ca să te întîlnesc. M-am născut ca să te iubesc. Îți mulțumesc că te-ai născut. Îți mulțumesc că te-ai născut ca să te iubesc."

...Și, în fiecare zi cîte o filă, cîte o scrisoare „pe adresa stelelor", aceluiași Man, pînă în ziua sinuciderii : 10 iulie. Fiecare scrisoare semnată altfel : Apa, Ziua,

Noaptea, Norii, Marea, Florile... Ziua sinuciderii, 10 iulie, apoi un scris în dezordine : „Și care-i oare *adîncul tîlc al spumei ?* L-a aflat careva ?“ Filă goală...

...Ca prin vis murmura un glas.

— De cît timp ?

Mîna care răsfoise jurnalul „Man-Ina“ se lăsă albă, căutîndu-mi pulsul.

— De aproape zece ore...

Glasul din vis : Ce greu își revine !

Șoaptă ca-n vis : Ina !

...Ca foșnetul, ca aburul, ca ploaia pe un petic de mătase fierbinte, chemarea numelui meu... Deschisei ochii... Dansa aerul, rotindu-mi imagini de alb împrejurul umerilor. Nu puteam distinge nimic... Închisei ochii... Apoi încercai să-i redeschid.

Glasul din vis : Își revine...

...Imaginile încercau să devină ființe vii... Săltau puțin înaintea ochilor, apoi se scurgeau albe în pămînt... Voiam să le prind, să le țintuiesc în priviri, dar totul era încă vis...

O înțepătură în brațul drept, apoi un chip deasupră-mi :

— Ne-am trezit. Bună dimineața !

...Un chip necunoscut, o privire caldă, bună. Încercai să mă mișc. Dar nu puteam. Aveam brațul bandajat.

„N-am murit, doamne ! Fusesem salvată, oamenii condamnîndu-mă încă o dată la o pedeapsă mai grea, mai cumplită : pedeapsa cu viața !“

O furie neputincioasă mă cuprinse, îmbujorîndu-mi obrajii, înăbușindu-mă de desperare. De neputință. Nici să strig n-aveam putere. Nici să plîng...

Deslușii lîngă fereastră silueta înaltă a directoarei. Încercai să mă ridic.

— Nu ! țipă cineva lîngă mine.

Atunci se apropie ea de patul meu.

— Acum e bine, nu ?

Înclinai ușor capul.

— Cred că poți pleca acum, tovarășe căpitan, se adresă celeilalte. Rămîn eu cu ea. Trimite sora și du-te să te culci. Îți ajung oreie de noapte.

Nu voiam să stau singură cu directoarea. Era severă și știam bine ce mă așteaptă. O rugam din privire pe cealaltă să nu plece. Și ea îmi prinse rugămintea din ochi.

— Mă simt excelent, tovarășe maior. La urma-urmei, după o asemenea noapte, am și eu dreptul la o dimineață bună, nu? Vreau să-mi cunosc pacienta, să stăm de vorbă...

— Și copiii?

— Să se descurce, sînt destul de mari. Le-am lăsat de toate în frigider. Ce ochi frumoși ai! mi se adresă apoi prietenos. Albaștri, aproape violeți, ca toporașii.

Aburul îmi dispăruse. Judecam limpede acum. Dacă nu mi-aș fi simțit mîna bandajată zdravăn, n-aș fi crezut că se întîmplase ceva cu mine.

— Nu știam că îți place să scrii poezii.

Vorbise directoarea. „O fi găsit oare jurnalul?" Atunci observai că era îmbrăcată în alb, ca cealaltă, doctorița pesemne.

— Și eu iubesc poezia, spuse femeia pe care o bănuiam medic. Iar fetița mea are puțin talent. În fiecare zi scrie cîte un mic poem, iar la sfîrșit de săptămînă ni le citește. Taică-său este admiratorul ei, așa că am înființat un mic cenaclu literar în familie, care se ține sîmbăta seara. Ieri a trebuit să-l amînăm însă, fiindcă eu mi-am petrecut noaptea aici și regulamentul de ordine interioară familială interzice ținerea ședinței în lipsa unuia din membri. L-am amînat pentru azi după-masă. Mi-ar face plăcere să luați și dumneavoastră parte, tovarășă directoare.

— Dacă voi putea, cu plăcere, dar nu știu de pe acum, răspunse aceasta. Îți voi telefona, în orice caz, în cursul după-amiezii. Se apropie apoi de mine și îmi spuse ușor: Sperăm să fie bine acum. Pe mîine!

Nu știam ce să răspund. Aici vorbim în termeni preciși, disciplina este severă, aproape militară. S-ar fi cuvenit o poziție de drepți, urmată de un: „Să trăiți, tovarășe maior"! Ce puteam răspunde acelui „pe mîine?" Îmi înghiții răspunsul și, pînă să găsesc cuvîntul potrivit, directoarea ieșise.

— În fine, singure, spuse doctorița vesel, de parcă și ea așteptase plecarea femeii care, oricît de apropiat

se comporta, impunea totuşi prin răspunderea şi rolul pe care îl juca în instituţia în care ne aflam.

Deschise geamul, aducîndu-mi în nări mirosul proaspăt al florilor de pe alei.

— Ce flori îţi plac mai mult ? Garoafele, crinii, margaretele... ?

— Cactuşii, răspunsei. Pe ei nu-i iubeşte nimeni. Sînt cele mai singure flori !

Îi zării lacrima oprită undeva în colţul ochilor, ferită să nu fie strivită de pleoapă.

— Ciudat ! Şi eu iubesc cactuşii. Tot pentru că nu îi iubeşte nimeni şi sînt cele mai singure flori. Cu toate că profesia mea...

— Sînteţi...

— ...medic, spuse imediat. Sînt medicul centrului, căpitan medic Elena Nicolescu, se recomandă cu un surîs. Mi se spune Len. Cînd te-au adus aici eram în concediu. Dar nu ne cunoaştem abia acum. Ştiu totul despre tine. Pot spune că te cunosc de-o viaţă. Şi îmi prinse încheietura, pentru a-mi lua pulsul... O lăsai să numere în gînd, cu privirea ridicată apoi coborîtă la ceas...

Eram obosită...

— Dacă vreţi să plecaţi...

— A, nu, răspunse, lăsîndu-mi mîna. Mai pot sta. E destul timp.

„Probabil că pulsul nu-mi e încă bun dacă nu vrea să plece", gîndii.

Atunci aflai că are doi copii, eă e foarte fericită, că îşi iubeşte familia, meseria, copiii, muzica, florile... Că s-a căsătorit fiind studentă, că locuieşte departe de centru, dar e mulţumită fiindcă are o grădiniţă pe care şi-o îngrijeşte în orele libere, că pe fetiţa ei o cheamă Aina, iar pe băieţel Mădălin, că îi place sportul, dar şi muzica „pop" (o fi ştiind directoarea ?), că locuinţa sa este într-un cartier de prieteni, cu copii prieteni cu ai ei, că... „Ce-şi mai poate dori o asemenea fiinţă atît de fericită ?" gîndii cu o uşoară umbră de invidie.

— Cînd te faci bine, vrei să vii într-o duminică la noi ? mă întrebă.

O observai cu coada ochiului cum se spală pe mîini calm, cu grijă, răsucind săpunul în gesturi precise, fără

grabă, mișcîndu-se armonios, liniștit. Nu mă putui opri să gîndesc că o asemenea mamă mi-aș fi dorit și eu, că numai lîngă o asemenea mamă aș fi fost fericită, lîngă o asemenea mamă mi-ar fi plăcut să intru în viață, citind cu ea, învățînd, făcînd împreună sport — cum își găsea oare timp *și* pentru copii ? —, lîngă o asemenea mamă...

— Vii ?

— Nu, răspunsei după o ezitare. Mulțumesc.

Și îmi dădură lacrimile. Nu se supără pentru refuz și nici nu-mi ceru explicații. Se întoarse încet spre pat, îmi mai luă o dată pulsul, îmi așeză mîna ușor pe plapumă și zîmbind îmi spuse din ușă.

— Caută să dormi acum ! La șapte sînt înapoi. Somn ușor !

Închisei ochii, într-un gînd cald și bun... Cînd mă trezii, era încă lumină afară... „Cît o fi ceasul ? Șase ! Devreme ! Ce mult mai e pînă la șapte !...“

Încercai să mișc mîna. Butuc. Cursese mult sînge pesemne. Zării aparatul de transfuzie. „Aha ! Au avut ceva de furcă cu mine...“

Pași pe culoar.

„Vine ! Mai devreme. Ce bine !“

În locul ei apărură directoarea și educatoarea, urmate de o supraveghetoare care ducea o farfurie cu dulciuri.

— Elevele de la secția bucătărie ți-au trimis cornulețe făcute de ele, explică directoarea. Pune-le aici, tovarășă sergent-major. Supraveghetoarea îmi așternu în față un șervet, pe care așeză farfuria. Întinsei mîna — cea sănătoasă — și rupsei un colț. Fraged și bun.

— Serviți și dumneavoastră.

— N-avea grijă. Înainte de a veni aici le-am „verificat“ la bucătărie, ca să nu te otrăvească fetele, glumi ea. Sînt cam supărate pe tine, dar le-am lămurit cît mi-a stat în putință. Mîine îți vor trimite un sirop proaspăt făcut din smeura din grădină. Avem fete bune la secția bucătărie. Nu se prea împacă ele cu literatura. Poate după ce îți revii o să le ajuți să iubească și ele poezia, nu ? Voi știați că Ina scrie așa frumos ? se întoarse apoi spre educatoare.

— Da, profesoara de română mi-a lăudat-o. Şi diriginta dealtfel.

— Numai mie nu mi-aţi spus nimic, îi reproşă directoarea.

— Aşteptam un prilej să...

— Ei, prilej, i-o scurtă ea. Poftim prilej ca să aflu cum scrie. Ce-aţi zice să înfiinţăm aici un cenaclu de literatură ? Tipărim poate şi o revistă a cercurilor de eleve...

Îmi imaginam dinainte bucuria de a putea aşterne pe hîrtie ce simt, de a da viaţă, prin gîndurile mele, faptelor trăite aievea. Primii bucuroasă propunerea şi începui să mă gîndesc cum va arăta revista, ce copertă va avea, ce titlu... Îmi găsisem o preocupare. Directoarea îşi aruncă o privire pe foaia de observaţie, apoi părăsi încăperea însoţită de cele două...

„...Fără un sfert. Poate vine totuşi mai devreme. Dar dacă nu vine ? După o noapte de nesomn — ce o fi tras din pricina mea ! — posibil să doarmă şi să uite de mine..." Fără zece... Îmi reamintii deodată limpede. Astă seară o invitase pe directoare la ea. Cu siguranţă că nu se va mai reîntoarce... Că m-a şi uitat...

...Şapte fără un minut.

Paşi pe sală...

Uşa !

Şapte fix.

Len, cu braţele pline de flori.

— Bună seara ! M-am ţinut de cuvînt.

„Ca la armată !"

Telegramele zburară ca vîntul... Legătura cu părinţii constituia una din preocupările principale ale cadrelor de conducere din centrul de reeducare „Lunca Albă".

După moartea băiatului cel mare, Manole, familia Pleşa nu-şi mai găsea liniştea. Şi peste durerea lor, telegrama. Drum, cheltuială, cine ştie cîte necazuri, posibil încă un proces — numai supărări le făcea Norocel. Cînd să-şi mai găsească acum timp şi pentru el ? O noapte întreagă discutară, se certară, iar se împăcară, mama era din ce în ce mai nervoasă, tatăl, sătul.

— Du-te tu !

— Ba tu, că ai mai mult timp.

— Fără tine nu merg.

Pînă la urmă se hotărîră să meargă împreună. La urma-urmei tot trebuia să facă o deplasare pentru a-și procura piese de „Fiat", gîndi tatăl lui Straker, mecanicul. Afară de asta, o să se mai plimbe puțin, ca să mai iasă din monotonia preocupărilor de fiecare zi, gîndi mama.

Părinții lui Joe — familia Bitucă — se hotărîră mai repede. „Băiatul ăsta o să ne mănînce sufletul", spusese pentru a nu știu cîta oară mama, dar, cum era unicul copil, își pusese toată nădejdea în puterea de reeducare a centrului. Era chiar curioasă să vadă pentru ce mai sînt chemați de data asta. „De n-ar fi făcut una mai lată", se ruga în sinea ei.

„Ferice de McCloud că n-are părinți", gîndeau în același timp Straker și Joe, fiecare în camera lui de izolare, după ce aflară de convocarea părinților la centru.

„Țac-țac-țac-țac-țac-țac-țac..." Lung. Intermitent...

Joe se trezi din visare... Îl chema Straker. La luptă, desigur. Nu se putea să nu fie și el revoltat. „Cum adică, două pedepse pentru aceeași faptă? Și izolarea și convocarea părinților?" Numai gîndul de a da ochii cu tatăl (Straker) și cu mama (Joe) îi înnebunea.

„Țac-țac-țac-țacțacțacțac..."

Descifră mesajul : „Ie-șim la ra-port."

Comunicară supraveghetorului cererea comună, dar acesta îi informă că nu îi poate da curs, întrucît se află în regim special de sancționare.

„Țac-țac-țac-țacțacțacțac..." Mesaj cu pumnul în perete : „Pro-test ge-ne-ral..."

„Bravo, boss !"

A doua zi dimineața cerură să vină directorul la ei, de vreme ce lor nu li se îngăduia să iasă la raport. Nu alt cadru. Nici măcar adjunctul. Directorul în persoană ! Și numai el, întrucît obiectivul major al „protestului" era discuția („tratativele") la nivel înalt.

— Cum ? sări căpitanul de pe scaun. Cum vine asta ? La noi nu s-a mai întîmplat așa ceva.

Supraveghetorul rămase mut. nestiind ce să răspundă.

— Bine, du-te !

Subofiţerul salută şi ieşi nemulţumit că tocmai în schimbul lui se întîmplaseră asemenea lucruri.

„Surprize, deci“ — gîndi căpitanul. Atît de pocăiţi şi plini de regrete se arătaseră la reîntoarcerea în centru, încît îi lăsaseră impresia că nu îi vor mai ridica probleme pe viitor. Şi-acum, poftim ! O întorsătură de 180 de grade ! „Tratative numai la nivel înalt. Personal cu directorul !“ „Ei, bine, nu ! Nu !“

— Locotenent Andone ! Vezi ce vor minorii de la izolator !

Şi îşi notă în carnet măsura ce urma să o ia în consecinţă. Dar acesta se întoarse în scurt timp şi îi comunică dorinţa lor fermă : „Numai cu directorul !“

— Bineee ! spuse acesta sec.

...Erau încă pedepsiţi cînd sosiră părinţii. Locotenentul Andone îi informă despre ultimele evenimente de după „evadare“, iar directorul coborî scările la izolator.

— Pentru ce m-aţi chemat ?

— Pentru dreptate.

— Ce vi se pare nedrept ?

— Tratamentul.

Scoase „Decretul privind executarea măsurilor educative a internării minorilor infractori într-un centru de reeducare“.

— Citiţi : Articolul 20, litera *c* : izolarea de colectiv ; litera *d* : mutarea disciplinară etc., la capitolul „Măsuri disciplinare şi recompense...“ Legal, nu ? Mă conformez ?

— Şi părinţii ?

— Ce-i cu ei ?

— De ce i-aţi mai chemat ? Ne pedepsiţi de două ori ?

— A ! Vizita părinţilor o socotiţi pedeapsă ?

Tăcere.

— Da sau nu ? Pleşa ! Consideri convocarea părinţilor sancţiune ?

— Ne-aţi pedepsit o dată cu izolarea...

— Deci pedeapsă !

Pleşa lăsă capul jos.

(„Aşadar, pentru ei, vizita părinţilor este o sancţiune. Pînă-ntr-atît se izolaseră de sufletul lor !“)

— Dacă continuaţi „protestul“ vă pot ţine aici şi zece zile.

— Zece... ?

— Maximum de pedeapsă pe care mi-l permite legea, dacă ne faceți greutăți.

— O să răspundeți, spuse mînios Straker.

— În privința răspunderii sînt liniștit, afirmă calm directorul. Nu vi s-a făcut nici o nedreptate. Dimpotrivă. Voi ați fost nedrepți cu mine.

— Noi ?

— Da. Ați încălcat legea omeniei, v-ați călcat și cuvîntul dat și încrederea pe care v-am acordat-o. Aveam niște planuri extraordinare cu voi. Voiam să vă iau colaboratori într-o mare acțiune, și acum...

— Luați-ne ! sărira într-un glas.

— Pot eu oare colabora cu nedisciplinații ? Am găsit în schimb niște băieți buni la tîmplărie și lăcătușerie mecanică. Iar vouă vă voi prelungi pedeapsa. Calc cumva legea ? Și iar scoase decretul. Dacă vă cunoașteți drepturile, ar trebui tot atît de bine să vă respectați și obligațiile. Citiți ! Decret 545 din 30 decembrie 1972. Vă aflați deci aici în temeiuri foarte legale.

— Și..., încercă Straker.

— Și ce ?

— Cu noi cum rămîne ?

— Peste cîteva zile, dacă continuați să fiți indisciplinați, voi trece la măsuri mai drastice, ridică de data asta tonul căpitanul.

Dădu să plece. Se întoarse însă din ușă.

— Fiecare în camera lui de izolare, ordonă autoritar și vădit iritat supraveghetorului. Iar voi — li se adresă din nou — gîndiți acum în liniște dacă e mai bine așa, pe baricade sau e mai practic să devenim colaboratori. Aveți toate calitățile să întreprindeți lucruri mari. Și curaj. Și inteligență și inițiativă. Vă lipsesc însă disciplina și discernămîntul...

Ieși supărat, fără să-i mai privească.

— Trosc ! Or fi alții mai deștepți ca noi, ca să-i ia pe ei colaboratori în locul nostru. Ce facem ?

— Asta voiam și eu să întreb. Ce facem ?

Plecînd, directorul atrăsese însă atenția supraveghetorului să-i lase și mai departe să comunice între ei prin

perete. Dar n-apucă să se depărteze bine directorul, că subofiţerul fu chemat timid la vizetă.

— Vreţi să-l rugaţi pe bucătar să ne trimită masa de prînz mai repede ?... Şi... dacă se poate porţiile ceva mai mari, ca pentru noi, adăugă, după vizeta sa, Joe.

Dar abia se depărtă şi din nou ciocănituri...

„Ce bătaie le-aş mai trage eu dacă ar fi ai mei !“ gîndi supraveghetorul.

— Mucoşilor ! răbufni cu năduf supraveghetorul, împotriva regulamentului. „Bătu-i-ar norocul !“ gîndi apoi. „Al lui cînd o fi mare tot aşa sucit s-o face ?“

— Ştiţi cumva unde pot găsi piese de „Fiat“ ?

— Ce fel de „Fiat“ ?

— Oricare, 600, 850, 124...

— Aveţi atîtea maşini ?

— A, nu, eu sînt mecanic şi unele piese, cum ar fi de pildă discul de ambreiaj, merg de la 600 la 850. Dacă îi mai pui o piuliţă... Nu mă tocmesc. Plătesc oricît.

...Părinţii ! Îi surprinsese discutînd aprins... Ferodouri originale, bujii „Bosch“, tobă de eşapament... Uitaseră pentru ce fuseseră chemaţi. Uitaseră pesemne şi de propriii copii... Nu-l simţiră pe director cînd intră pe uşă.

— Bună ziua !

Treziţi ca din vis, se ridicară în picioare nu înainte de a-şi fi notat în carneţele adresele pentru piesele de schimb ale maşinilor personale. „Dar copiii ? Copiii ?“

— Copiii ? întrebă uimită mama lui Straker. Ce-a mai făcut Norocel ? Nu ne ajunge că am pierdut unul ?

— Din vina cui ?

— Copiii de azi ! îi sări cealaltă în ajutor. Nimic nu i-am refuzat cît era mic. Tot ce-şi dorea avea.

— Nu cumva şi acesta este un procedeu greşit ? o întrebă directorul.

— Credeţi că e mai bine să îndure ce am îndurat noi ?

— Ce-aţi îndurat ? (Privirea-i adîncă, directă, percutantă.)

— Foame.

— E vorba oare numai de mîncare ?

— Păi al meu, începu mama lui Joe și se întoarse către cealaltă, și al dumneavoastră, pentru asta au fugit : ca să trăiască liberi și să-și agonisească singuri existența ! Acasă n-aveau oare destule ?

— Independența ! se lamentară tații.

— Nu pentru mîncare fură și fug copiii. E vorba aici de o altfel de hrană, îi readuse căpitanul la realitate.

— Dar noi sîntem foarte ocupați, spuse mama lui Straker. Manole, cel mare, care a murit — știți —, a trăit de capul lui. Cînd era Norocel mic, îl mai supraveghea el...

— Cum l-ați putut lăsa în grija unui frate mai mare care „trăiește de capul lui" ?

— Cu cine altcineva l-am fi putut lăsa ? Că la noi era ca în gară. Unul venea, altul pleca...

— Dumneavoastră, spuse comandantul, sînteți casnică, nu ?

— Da. Gospodărie... piață... îl ajut pe soț în atelier.

— De ce nu pe fiu la școală ? Spuneți-mi, vă iubește ? ochii direct de data aceasta, fără să-i mai dea timp de replică.

— Dacă mă iubește... ? bîigui femeia. Nu știu... Nu mi-am dat seama...

„Dacă le-aș spune că minorii consideră sancțiune venirea părinților ? Că au protestat pentru că socoteau la fel de grea pedeapsa restrictivă a izolării ca și măsura de a-și vedea părinții ? La ce bun acum ?" își spuse. Renunță. Se ridică întunecat.

— V-ați iubit prea mult copilul, se adresă sec familiei Bitucă. Iar dumneavoastră, se întoarse spre familia Pleșa, prea puțin...

Îl priviră contrariați.

— Le putem da pachetele ?

— Pe toată perioada cît sînt pedepsiți n-au voie să primească de acasă nimic.

— Și cum ? Am făcut atîta drum pînă aici ca să ne întoarcem cu bagajele înapoi ? săriră mamele într-un glas.

— Pentru asta ați venit ? ridică tonul căpitanul. Ce naiba, nici acum nu înțelegeți ?

Ieşiră descumpăniţi. Cîteva sute de metri mai încolo, pe aleea care ducea spre ieşire, paşii li se destinseră însă şi discuţia se însufleţi iar...

„Ne-ar trebui şi un centru de reeducare pentru unii părinţi, nu se putu opri să gîndească directorul, petrecîndu-i cu privirea. Am avea noi mai puţină bătaie de cap cu copiii lor aici..."

...Din ziua aceea nu-mi lipsiră florile. Len venea zilnic, uneori şi după-amiaza, stăteam mult de vorbă, dar nu articula un cuvînt despre încercarea mea de a-mi lua viaţa. Şi directoarea mă vizita, împreună cu educatoarea, o fată tînără, blondă, cu faţa mereu zîmbitoare şi ochi cenuşii.

Începuse să mă exaspereze procedeul. Aş fi dat orice să ştiu ce gîndesc ele despre fapta mea, a lui Man, despre viaţa mea, despre mine...

Reuşisem să-mi însănătoşesc trupul, dar sufletu-mi era încă bolnav. Şi n-aveam cu cine să comunic. Fetele veneau să mă vadă — mai cu seamă colegele de dormitor —, dar n-aveam încredere în nici una. Nici măcar în Dora, care se apropiase mai mult de mine, poate şi fiindcă ne calificam la aceeaşi secţie, de ţesătorie.

Se apropia clipa externării. Pierdusem multe zile de şcoală. Mă miram că stau aşa mult în spital, dar în cele din urmă îmi dădui seama că nu pentru refacerea sîngelui pierdut fusesem reţinută sau pentru vindecarea rănii, ci pentru restabilirea echilibrului nervos, care fusese foarte zdruncinat.

— Analizele sînt bune, spuse Len într-una din zile.

— Parcă numai despre asta e vorba ? încercai o provocare.

Nu-mi răspunse, prefăcîndu-se că nu aude.

În ziua următoare :

— Acum cred că eşti pe deplin sănătoasă, spuse voios.

Aveam un chef nebun să-i stric dispoziţia. Şi asta nu din răutate (mă ataşasem foarte mult de ea în ultima vreme), dar mă irita refuzul ei de a pătrunde dincolo de „cazul clinic". N-o interesa sau chiar nu-i păsa de ce se petrece dincolo de numărul globulelor roşii ?

— Dacă numai asta vă interesează..., spusei ironic.
— Mă interesează sănătatea ta, rosti apăsat.
— Atunci n-ar trebui să fiţi optimistă.
Se întoarse brusc, cu seringa rămasă între degete.
— Ce vrei să spui ?
— Că n-are nici un sens...
Mîna începu să-i tremure cu seringă cu tot...
— ...să vă obosiţi atît pentru mine...

Pălise. Ochii îi străluceau de o lumină stranie, pe care nu i-o văzusem pînă atunci. Sprîncenele se uniseră într-un arc de uimire şi indignare.

— ...că vă pierdeţi timpul cu lucruri care nu vindecă adevărata rană...

Mi se păru sau începuse să-şi piardă echilibrul ? („Aşaaa ! Trezeşte-te la realitate, tovarăşă căpitan doctor" !)

— ...decît dacă aveţi sarcina să mă raportaţi pe o situaţie statistică Direcţiei generale...

Nu scăpă seringa cum m-aş fi aşteptat, nici nu leşină, cum mi-ar fi plăcut, ci se aşeză pe scaun, privindu-mă. „Bun ! Înainte ! Foc cu foc" !

— ...N-aţi înţeles nimic din ce mi se întîmplă !, urlai la capătul puterilor, enervată că nu o puteam scoate din apa de linişte şi indiferenţă în care înota. Nimic ! Sîngele îmi năvăli în obraji. Ce nevoie am eu de serul ăla idiot, de vitamine şi de tot ce-mi faceţi sau îmi daţi ?

Îmi plesniseră toate corzile nervilor. Turbasem...

— Vă imaginaţi că nu voi mai încerca o dată dacă am dat greş prima oară ? Dar ce vă pasă ?

Mă privea nemişcată, turnată parcă din bronz pe un piedestal de piatră.

— Nimeni n-a trecut prin ce am trecut eu. Nimeni ! Şi n-a suferit cît am suferit eu...

Aşteptă să termin fraza, aruncă serul în chiuvetă şi veni să se aşeze lîngă mine.

— Ştii cîţi ani am ? întrebă calm.

O privii atent, suspinînd, abia ieşită din criză... Riduri, ochi încercănaţi, păr alb, ochelari.

— În jur de cincizeci, răspunsei.

Zîmbet amar.

— N-am împlinit încă treizeci.

Deschisei ochii mari, în care începeau toate întrebările lumii.

— Nu faci nici o gafă dacă te miri. Nimeni nu-mi dă mai puțin. Alții ajung și la șaizeci. Așa că îți mulțumesc. Știi de ce arăt așa ?

— Nu.

— Boala de care sufăr suge viața celulelor părului, degenerează apoi pe cele ale feței, ridînd-o, colorează ochii — ce poate fi mai frumos la o femeie tînără decît expresia vie a privirii —, distruge pigmenții, uită-te aici dedesubt, vezi, un albastru vînăt ca de fard. Nu port ochelari pentru vedere, spuse apoi scoțîndu-și-i de la ochi, ci ca să nu se observe cît de obosită și istovită este privirea. Sînt femeie doar. Și chiar cochetă, ai observat, nu ? Boala îmi usucă apoi pielea de pe gît și va coborî pe spate, pe șolduri, pe coapse... Pînă la glezne. Ca medic îi cunosc evoluția în amănunt. Mor în fiecare zi cîte puțin, înțelegi ? Mă descompun de fapt. N-am cunoscut prețul vieții pînă n-am început să mor. Dar — ezită — nu mi-ar fi trecut prin minte să-mi deschid arterele *înainte*. Cu toate că asta m-ar scuti de suferințele mari care mă așteaptă. Ultimele dureri sînt cumplite, adăugă cu ton neutru.

— E... cunoscută boala asta ? întrebai amețită de destăinuire.

— Nu. Și e rar întîlnită, din fericire, vorbi ca despre suferința altuia. Se moare în schimb repede, după uscarea ultimelor celule pînă la iască... Asta trebuia să se întîmple la mine de mult. Procesul e mai rapid de regulă. Degenerarea prin uscare se întinde ca un pîrjol...

Înlemnisem.

— Există o medicație regenerativă totuși, adăugă. „Vitanolul" încetinește procesul, dar nu foarte mult. În lume un caz la un milion scapă. *Unul* singur. Și m-am încăpățînat să cred că eu sînt acela. *Sînt*, cu siguranță, eu acela ! spuse apoi cu un soi de credință nebună în ochii stinși. Iar încăpățînarea mea de a *voi să trăiesc* — sublinie ultimele cuvinte — mi-a transformat dorința neomenesc de puternică în realitate. Și iată-mă încă în viață, Ina !

— Dar..., îngăimai cu ochii la buzele uscate, ca de vînt, şi la pielea din jurul gîtului.

— Da, da, rosti puţin încurcată, ducînd instinctiv mîna la gît, ca pentru a şi-l apăra, pînă aici a putut înainta. Aici am oprit-o. Loţiunile hidratante au mai mult efect local şi numai pentru patruzeci şi opt de ore, apoi procesul înaintează rapid. Ţesutul nu poate fi regenerat în asemenea boli. Echilibrul meu aparent ascunde în el o mare dezordine glandulară, metabolică. Nici un tratament nu o poate înlătura. Numai printr-o voinţă nepămînteană, nebunească, spune-i cum vrei, am reuşit să-i opresc evoluţia. Mă usuc, dar nu mor. De necrezut, aşa-i ? Şi am ajuns să cred, poate din cauza formaţiei mele de medic militar, că boala poate fi SUPUSĂ, ÎNFRÎNTĂ. I se poate ORDONA, COMANDA. Indiferent de ce natură este...

Împietrisem pînă într-atît, încît mă credeam în vis. Dar nu, Len era realitate, cea mai vie realitate din cîte întîlnisem vreodată, şi stătea aici, lîngă mine, pe pat, vorbindu-mi de propria-i moarte ca despre a altuia.

— Nu crezi şi tu, Ina, că sîntem proprii noştri salvatori sau duşmani ? Că fiinţa noastră este de fapt dominată de noi înşine prin voinţă ? Că putem face ce vrem din organismul nostru ? Poate chiar din destinul nostru ? Numai să VREM ! SĂ VREM FOARTE TARE CEVA ! „Nimeni n-a suferit cît am suferit eu“ — repetă ultima-mi frază. Hm ! De unde ştii tu ce simţi cînd te sufoci, respirînd ca prin vată, şi trebuie să-ţi pregăteşti fetiţa pentru şcoală ? Ce ştii tu, Ina, despre voinţa de triumf a nervilor ? Sau despre adevărata desperare ? De unde ştii tu la şaisprezece ani cît au îndurat alţii pînă la şaptezeci ? Gheorghe Bănciulescu a reînvăţat să conducă avionul, fiind primul aviator din lume care a zburat cu proteze la ambele picioare. Norman Crocher — n-ai auzit cu siguranţă de el ! — şi-a pierdut ambele picioare la treizeci de ani. Nu nădejdea, auzi ? Picioarele ! Ambele picioare ! *Ambe-le ! A VRUT* şi *A REUŞIT* să străbată întreaga Anglie pe jos, de la un capăt la altul şi în 1971 a escaladat vîrful Jungfrau, în Alpii elveţieni. Unui balerin de la „Royal Danish Ballet“ i s-a amputat, în urma unui accident de circulaţie, partea inferioară a piciorului drept.

A REÎNVĂȚAT *dansul* în noua sa condiție fizică, *cu proteză*. Și s-a reangajat la „Royal Danish Ballet", și-a mai luat și o colaborare de coregraf al televiziunii. Ba a mai urmat și o academie de balet... Ce știi tu despre marile rezerve de voință ale oamenilor, Ina ? Cînd tu nu reușești să ai o fărîmă, o mică fărîmă de voință măcar pentru tine ?

— Am... dar... eu...

— N-ai încă, spuse cu durere. N-ai ! Mi-am dat seama de acest lucru azi. Să nu-ți imaginezi că m-ai impresionat cu urletele tale de om slab, cu criza ta de nervi. Nu cred în așa ceva. Îți închipui oare că o ființă care se luptă desperat să mai cucerească o zi peste cea hărăzită de blestemata boală, pentru a mai rămîne lîngă copiii ei, se poate lăsa impresionată de ieșirile unui om nevolnic ? Iartă-mă, dar, atîta vreme cît am moartea la cheremul meu, cît m-am împrietenit cu ea pînă acolo încît ne vedem aproape zilnic, nu pot admira și cu atît mai puțin compătimi un om slab.

...Intrasem sub perne de rușine. Începuse să-mi fie milă de mine.

— Omul trebuie să fie tare, auzi ? Ca esența lemnului de tek. Să rupă din el, dar să nu se jeluiască.

O priveam împietrită. Dîrzenia luase locul blîndeții. Ochii îi scînteiau ca lupilor iarna.

— Știi ce mi se pare însă odios ?

...Mă vîrîsem toată sub pătură. Numai urechile le țineam afară, să o pot auzi. Femeia asta dulce și puternică mă domina, mă făcea să mă simt mică, strivită de tăria ei uriașă de OM ADEVĂRAT. „Odios, a spus ? Atunci, despre mine e vorba, cu siguranță." Începuse să mă descifreze, să mă cunoască, și asta nu o făcuseră părinții mei. Și eu care credeam că pe ea n-o interesa decît cazul clinic, statistic, nu omul...

— Știi ?

— Nu, spusei abia șoptit.

— ...Odios mi se pare faptul că pe tine nu te-a afectat atît moartea tatălui, cît cea a... prietenului tău. Care, după cîte știu, te părăsise. Ba te și furase înainte.

Mașina era... a... tatii, încercai o explicație.

— Nu de mașină e vorba. Ci de alt furt. Mai grav. Îți furase sufletul, fetițo, și nu-ți dădeai seama. E oare mai puțin grav decît furtul unui obiect oarecare ? Și-aici ai dreptate — o dată mutilat sufletul, mai poate fi el vindecat cu injecții și vitamine ? Cum de l-ai mai putut iubi, Ina, *și* după aceea ? Apropo, ți-am citit jurnalul „Pe adresa stelelor — Man-Ina". Desuet ! Ai șaisprezece ani. Fetița mea, Aina, are zece și scrie mai modern, mai real. Mai la obiect. Inspirată din realitate, nu din furtunile stîrnite de un hoț mort.

Îmi venea să plîng de neputință. „Cînd o să mă vindec oare de firea mea pătimașă, credulă, de... slăbiciunea mea, de... ? Proastă ! Asta sînt ! O proastă !"

— Lasă plînsul ! Stăm doar de vorbă ca două prietene, nu ? Dar să nu cumva să spui tovarășei directoare ceva despre ceea ce am discutat aici !

Îi promisei solemn că nu o voi trăda.

— Și asta — continuă ea — pentru că i-ai face un mare rău dacă ar afla despre boala mea. Îmi imaginez cît ar suferi dacă ar ști adevărul și m-ar opri — cu siguranță — să mai muncesc. Or, activitatea este leacul meu. În ea îmi găsesc echilibrul.

Începu apoi să-și spele mîinile lung, semn că se apropia clipa despărțirii...

— Poate că nu ți-aș fi destăinuit acest adevăr al vieții mele, pe care nici soțul meu nu-l cunoaște pînă la capăt, dacă n-aș fi simțit ce mult aveai nevoie de el azi...

O privii lung...

Mă ridicai în capul oaselor...

Salonul începu să danseze în pupilele mele, ca un carusel nebun.

Căzui pe spate.

Mă ridicai.

Mă sileam să stau drept și să o privesc în ochi, cu capul bine înfipt între umeri...

Mă dureau cumplit mîna și capul... Aveam amețeli.

..NU ! N-AVEAM AMEȚELI ! NU VREAU SĂ AM AMEȚELI !"

Îmi scuturai bine umerii.

Len mă privea prin oglindă, încordat, fără respirație. Amețelile începură să mă lase. Dar o imensă oboseală mă cuprinse din cap pînă în picioare.

Coborîi din pat, încet, ca o moartă albă...

...Pașii mîngîiau lung cimentul, căutîndu-i sprijinul... Tremuram...

Mă rezemai de colțul patului. „N-o să mă mai doară nimic ! NU MĂ MAI DOARE NIMIC. Nici oboseala n-o voi mai simți, fiindcă NU VREAU !"

Un pas... Încă unul...

Len mă privea și aștepta, dreaptă, în picioare, atentă la fiecare mișcare a mușchilor...

Înaintam, privind-o adînc în ochi. În colțul pleoapei îi răsărise un strop de lumină, cît o boabă, care tremura firav pe marginea prăpastiei spre obraz... Mai licări o dată nesigur, apoi se lăsă să cadă pe buze...

Mă aruncai în brațele ei, sorbindu-i într-un sărut lacrima căzută pentru mine...

— În sfîrșit, trăiești, Ina ! Cît de mult am dorit asta ! spuse cu o neasemuită bucurie.

...Și cu dosul palmei își șterse urma sărată de pe pometi.

— Acum însă plec ! E tîrziu. Trebuie să mai trec și prin piață. Știi, soțului meu îi plac mult căpșunile...

— Să vă fie de bine !

— Mulțumim, să trăiți !

Supraveghetorul strînse farfuriile rase pînă la smalț.

— Haideți ! Afară acum !

— Ordonați ?

— Regimul de izolare a luat sfîrșit. Treceți în clase.

Explodară spre sălile de cursuri, dar se opriră brusc... Un careu uriaș, format din toți elevii centrului, în frunte cu educatorii, profesorii, diriginții, directorul și directorul adjunct, aștepta în tăcere. Pe ei desigur !

— Să trăiți ! Elev Pleșa Norocel, clasa a X-a lăcătușerie, la ordinele dumneavoastră, se pironi în față Straker.

— Să trăiți, elev Bituică Aurel, clasa a IX-a lăcătușerie, la ordinele dumneavoastră.

— Să trăiți ! Elev Enculea Ion, clasa a IV-a zidărie, la ordinele dumneavoastră.

„Judecată fulger ! O.K. De-ar fi fost așa și la tribunal"...

Băieții se uitau la ei mustrător. Cîteva minute fără vorbe, în care privirile usturau, dureau, plesneau fețele, frunțile, ochii... Plecară capul. Nu era de suportat...

— Din cauza voastră am luat note proaste la întrecere, se tînguI unul din a IX-a, după terminarea lecturii numeroaselor fapte de care se făcuseră vinovați.

— Din cauza voastră am fost criticați în careu, se stropși Indianul, care se apucase să se ia la întrecere cu Vărgatul, pentru cea mai ridicată notă la purtare.

— Din cauza voastră n-am putut ieși în oraș duminica, țipă ascuțit și Domnișorul din a VI-a, care se umfla de prăjituri cînd îi veneau părinții.

— Din cauza voastră...

„Puși pe critică, tipii ! Clar !"

— Atacă, Joe, șuieră Straker.

Cu glas tînguitor, la început, apoi din ce în ce mai hotărît, Joe își făcu autocritica... Urmară căințele... Apoi angajamentele. McCloud repetă cele spuse de Joe, iar Straker, ca încheiere, fu de-a dreptul „epocal", cucerind asistența...

— Propum ca la a doua greșeală să fie pedepsiți și pentru faptele acestea. Iar noi, colegii lor, ne luăm angajamentul să-i ajutăm, să răspundem chiar pentru ei...

Vorbise șeful clasei, un băiețel scund, simpatic, dar mereu înfipt, care îl „săpase" pe Straker din postul de conducere. Auzi ! Să răspundă alții pentru ei !

La urmă vorbiră diriginții, educatorii și încheie directorul. Sobru, puțin trist. Ce mai ? ! Foarte trist ! Fără multe reproșuri, ba chiar luînd asupra sa și a întregului corp profesoral parte din vină. Apoi se redactă un proces-verbal, asistența se răspîndi și „inculpații" răsuflară ușurați. O trecurăm și pe-asta !

— Am o idee, sări Straker cînd rămaseră singuri.

— Scoate-o, să nu se plictisească singură ! Care ?

— Să-l „înduioșăm" pe șerif cu o scrisoare de mulțumire.

— Pe ce chestie ? Ne-a iertat doar, noi am promis, ne-am luat angajamentul, et caetera...

— Nu fi prost, mă ! Ca să ne facem intrarea la el.

— Pentru ce ?

— Să-i cerem să ne ridice restricția de ieșire „afară", ca să mergem și noi în excursia de duminică cu colectivul.

— Ești culmea ! Eu îi fac o scrisoare fără interes, boss ! Din inimă, rosti grav Joe. Meriță, mă, merită, că e de milioane. Ne-a criticat curat, fără vorbe mari, nici tari, fără citate, în dozaj pozitiv, cît să-ți meargă la inimă. Mie mi s-a făcut rușine, mă, rușine în timp ce vorbea.

— Și mie, recunoscu cu ochii în pămînt McCloud.

— Și mie, conveni și Straker, numai că tare aș vrea să ne ia și pe noi în Valea Florilor.

— Aha, izbucni Joe, fiindcă-n apropiere este centrul de reeducare de fete.

— Hai că ești prost ! se enervă „boss"-ul. Regiunea e plină de vestigii arheologice. Mi-a ciripit Indianul că au fost descoperite mai multe locuințe ale dacilor de prin secolul I și II e.n. Și că s-ar fi găsit o tabletă din pastă cărămizie care are un cadran cu soarele și luna, iar pe spate desenate cele patru faze ale lunii. Îți dai seama, mă ? Desene făcute de daci ! Pe alea să punem mîna !

— Atunci facem două scrisori, veni cu ideea Joe. Una de mulțumire și alta în care... cerem. Ca să rămînem totuși „lorzi" în fața lui, după angajamentele luate...

— Ce zici de asta ? întrebă căpitanul, fluturînd într-o mînă cele trei scrisori de mulțumire și în cealaltă cele trei... cereri ?

— Pe „profilul" lor, zîmbi locotenentul după ce citi și el naivele, dar inimoasele scrisori și îndrăznețele cereri.

— Ce facem acum cu ei ?

— M-am sfătuit cu educatorii și consiliul profesoral. Vom intensifica activitatea educativă, stăruind în special asupra procesului de învățămînt, le scoatem filmele „western". Bitucă va răspunde de laborator și de atelierul de radiofonie, Pleșa, de organizare și disciplină pe întreg centrul, iar Enculea va conduce un cerc de arte plastice — nici nu știți ce frumoase erau picturile făcute de el în

grotă. În rest, ca pregătire profesională, Bituca și Pleșa, înapoi la lăcătușerie, Enculea, la zidărie. Și, vîrtos, școală ! Bibliotecă. Conferințe. Filme educative. Cultură generală. Să-mi radă biblioteca, pușlamalele, că muream de rușine cînd se bîlbîiau la „tratative" în grotă. Habar n-aveau de istoria patriei sau de geografie. Ca să nu mai vorbesc de matematică, latină și biologie. Noi ne omorîm cu modernizarea învățămîntului, prin introducerea mijloacelor audio-vizuale cele mai înaintate, umblăm după bani și aprobări, ca să putem înființa laboratorul de biologie și ei... Îmi crăpa obrazul cînd vedeam că nu știu nici unde se află, în cîmpia dobrogeană sau în stepă, cine au fost tracii și care e deosebirea de daci sau că nu auziseră de Peru, de unde luaseră faimoasa rețetă pentru negoț a celebrului „cocteil". Plan de activtate bogat, așadar concluse locotenentul.

— Foarte bine, aprobă căpitanul, dar aș mai vrea ceva, Andone.

— Ordonați !

— Vezi ce scriu în scrisorile astea ? Nu numai mulțumiri, dar și noi angajamente : vor să mai descopere un oraș : cel dacic de pe Valea Florilor.

— Aha ! intui locțiitorul. Adică să se plimbe cu noi duminică în excursie, cu alte cuvinte.

— Exact. Dar vor să și muncească.

— Frumos, dacă ar fi adevărat.

— Să se documenteze în istoria veche a patriei, dispuse directorul. Să ia cu ei și cîteva cărți de arheologie, să studieze pînă atunci geografia, în special pe cea a regiunii...

— Și să facă un referat înaintea plecării în excursie, veni Andone în întîmpinarea ideii directorului.

— Mai mult chiar ! Dă-le o sarcină de răspundere ! De ce „operațiuni uscate" și nu educative, dacă iubesc ineditul, aventura, extraordinarul ? Fă-i ghizi ! Tot le place lor să se afirme. Bineînțeles, că în tot acest timp, locotenent Andone, te consideri în misiune. Nu-i scapi din ochi un minut.

Am înțeles. Să trăiți !

— Stai ! Nu pleca ! Pînă atunci m-am mai gîndit la

ceva potrivit cu aptitudinile lor. S-au descurat admirabil în găsirea unor surse de trai, delictuoase e adevărat, dar ingenioase. Nu mă refer la spargeri — vor răspunde pentru asta ! —, ci la ideea cu împăiatul păsărilor, domesticirea animalelor sau la fabricarea acelei băuturi... Îi trimitem înapoi la lăcătuşerie şi zidărie, de acord, dar ăştia sînt isteţi, nu glumă. Pot mai mult decît să pilească o roată dinţată sau să asambleze o menghină, ce părere ai ?

— Aveţi dreptate.

— Le dăm sectorul zootehnic pe mînă.

— Ordonaţi ?

Locotenentul era buimăcit.

— Mă orientez în munca educativă, Andone, că n-o s-o ţin pînă la majoratul lor numai cu mijloacele şi metodele educative ştiute...

— Cum credeţi..., spuse locotenentul.

Şi, fiindcă îl văzu atît de neîncrezător în succesul noilor sarcini, directorul adăugă :

— O să depăşim planul de rentabiltate cu puştii ăştia plini de elan şi de idei dacă îi numesc în conducerea sectorului, crede-mă !

— Vă cred, să trăiţi !

— Faci acum exces de disciplină, locotenente, fiindcă nu mă crezi.

— Ordonaţi ?

— Eşti speriat.

— Recunosc, sînt, mărturisi adjunctul.

— Vezi ? Dar hai să fim şi noi puţin curajoşi şi ingenioşi ! Mie nu mi-ar fi venit ideea să macerez ciulini...

— Nici mie, se dădu bătut Andone.

Consultară colectivul de educatori şi consiliul profesoral şi hotărîră ca sectorul zootehnic şi livezile să fie date în grija claselor a IV-a, a IX-a şi a X-a, sub conducerea celor trei, Enculea ocupîndu-se de creşterea şi îngrijirea animalelor, iar Pleşa şi Bitucă de livezi. Şi sperară, în unanimitate, ca acesta să fie un început bun în munca educativă, fără surprize, dar nu trecură nici patru zile şi...

...Venea toamna. „Va trebui să învăţ să rîd..." Fusese nevoie să mai rămîn încă un timp în infirmerie. Mă întrebasem acum. Şi sufletul îmi era altfel. „Va trebui să învăţ

totuşi să rîd...“ Mă apropiasem de Len neaşteptat de mult. O admiram nespus şi eram măgulită că îmi acorda atîta prietenie. Îi arătam ce scriam, îi dedicasem cîteva poeme şi, în prima zi de toamnă, i-am încheiat un abajur din frunze de castan, cusute cu fir de iarbă.

„Poate într-o zi mă va învăţa ea să rîd...“

N-a mai avut timp. Au făcut-o alţii pentru ea. M-a învăţat, în schimb, *să gîndesc, să deosebesc, să judec.* Nici nu-mi dădeam seama uneori ce tîlcuri adînci ascundeau vorbele ei... Niciodată însă nu adusese vorba, în discuţiile noastre, despre fapta mea desperată sau despre Man. Cu toate că eu simţeam nevoia să-mi deschid sufletul...

— Ploua foarte tare undeva, într-un loc de munte retras şi pustiu — începu să-mi istorisească într-o zi, cînd încercasem iar să-i vorbesc despre Man. Un tînăr se rătăci la vreme de seară pe acele meleaguri şi ceru găzduire unui baci, care îl adăposti în grajd. A doua zi, drept răsplată, călătorul dărui gazdelor o bucată de fildeş şi îşi văzu de drum... Baciul îşi făcu din ea o lopată care îi lipsea în gospodărie. După un timp, întorcîndu-se prin acele locuri, tînărul îl văzu pe bătrînul baci cărînd gunoiul cu unealta. Necăjit tare, el se apucă şi ciopli din ea o noapte întreagă figurine de o rară frumuseţe pe care le dărui baciului, sfătuindu-l să le vîndă, fiindcă va lua pe ele bani buni. Şi iar plecă... Omul se duse de îndată la tîrg şi încercă să le vîndă morarului. Dar morarul îl întrebă : „Ce să fac eu cu astea ? Mie boabe să-mi aduci, să am ce măcina.“ Se duse atunci la ciubotar. „Ce să fac cu ele ? îi spuse acesta. Mie piele să-mi aduci, să fac ghete.“ Brutarul : „Mie, făină.“ Olarul : „Mie, lut.“ Şi, uite aşa, pînă cînd baciul, supărat că nu-şi vînduse marfa şi fiindcă mai era şi ostenit de drum, se hotărî să le arunce, crezînd că n-au preţ. Cînd, îi apăru din nou în cale tînărul. „Astea nu-s de aruncat. Poţi să iei bani mulţi pe ele“, îi spuse. „Nimeni nu le vrea“, se tîngui omul. *„Fiindcă nu te-ai dus la cel ce ştie a preţui fildeşul“*, grăi tînărul.

...Nu înţelegeam tîlcul istorisirii lui Len.

— De ce îmi spuneţi toate astea ?

Mă privi lung prin ochelarii fumurii.

— SĂ TE DUCI ÎNTOTDEAUNA NUMAI LA OAMENII CARE AU NEVOIE DE TINE ŞI DE CEEA CE AI TU DE PREŢ...

...Vorbisem — în sfîrşit — fără să vorbim despre Man.

Într-o zi îi zării faţa mai palidă ca de obicei, ochii mai adînc înfipţi în orbite, nasul mai subţiat. Ochii îşi pierduseră luminiţa tainică şi vie aprinsă înăuntru. (Cu ea începem pesemne să murim.)

„Şi dacă... se apropie ? Dacă asta va fi ultima ei zi ? N-o voi lăsa singură. N-o cred chiar atît de curajoasă pe cît vrea să pară. Nu te poţi lua la trîntă cu moartea pînă la sfîrşitul lumii. Într-o zi tot te doboară. Există totuşi limite omeneşti..."

Luai o hotărîre eroică şi cerui să ies la raport. În ziua următoare solicitam directoarei aprobarea să lucrez la infirmeria centrului, asigurînd-o că această activitate nu va dăuna cu nimic studiilor.

Mi se aprobă, şi a doua zi mă înfăţişam radioasă în faţa lui Len.

Ea primi greu micul meu sacrificiu.

— Ştiu de ce ai făcut asta, Ina, dar în ce priveşte sănătatea mea te rog să nu ai teamă. Ieri arătam prost, recunosc, dar făcusem un mic chef cu cîteva familii prietene şi, fiindcă ne-am simţit bine, am rămas pînă la ziuă. Îţi mulţumesc pentru dovada ta de prietenie, dar aş prefera să ceri să treci *imediat* la clasa de laborante. Ţesătoria, unde munceşti tu acum, este bucăta de fildeş oferită morarului sau ciubotarului. Se pare că n-ai înclinaţii pentru această meserie. Nici acul nu ştii să-l ţii ca lumea în mînă. Nu fi indiferentă cu ce vei face în viaţă ! Mergi către ceea ce ţi se potriveşte, către ceea ce te cheamă şi unde poţi da maximum din tine. Fildeşul tău sînt puterea de dăruire, devotamentul şi sensibilitatea. De aceste calităţi are nevoie medicina. Şi, să ştii, diplomele de calificare eliberate de centrele de reeducare nu se deosebesc cu nimic de cele emise de şcolile profesionale respective. În felul acesta poţi începe să lucrezi imediat într-un spital.

Am rămas lîngă ea la infirmerie încă un timp, ajutînd-o să fiarbă seringile şi să supravegheze bolnavele. Nu o slăbeam în felul acesta din ochi nici o clipă... Dar

în ultima vreme transferul meu în clasa de laborante devenise o obsesie pentru ea. Nu deschidea uşa dimineaţa fără să întrebe : „Ai aranjat ? Ai ieşit la raport ? Cînd faci cererea ?“

N-am avut încotro şi cerui imediat să trec la clasa de laborante. Len avusese dreptate. Materiile îmi plăceau, practica îmi dădea satisfacţii mult mai mari, iar colegele mi se păreau mai bune, mai calde, mai prietenoase.

Treceau zilele... Zilele se topeau în nopţi... Nopţile în săptămîni... Săptămînile...

„Mă va învăţa oare Len într-o zi să şi rîd ?“

— Bineînţeles, e foarte uşor. Sînt un om vesel, îmi spuse într-o zi. Va trebui să vii totuşi într-o sîmbătă să iei masa cu noi. E foarte plăcut şi se rîde mult. Toţi sîntem veseli.

„Luminiţa... luminiţa... luminiţa din privirile ei se stingea însă cu fiece zi...“

— Azi arăt mai bine, nu ? E mai „altfel“, spunea rîzînd cochet.

„Nu ! În nici o zi nu fusese mai «altfel», cu toate că se farda mai mult“. Luminiţa abia pîlpîia... O urmăream cu frică în fiecare zi... „Numai eu o simţeam oare ?“ Trebuie să iubeşti mult ca să poţi observa lucrurile mici, aparent fără importanţă, care scapă ochiului omenesc obişnuit.“

...Într-o zi — abia se uscaseră frunzele de castan cusute cu fir de iarbă — nu se mai întoarse la noi... Murise culegînd flori pentru masa de duminică. Luptase pînă în ultima clipă, cu toate că bătălia cu moartea este întotdeauna inegală.

„Ce eroic moare un om adevărat ! Ce eroic !“... Şi mie îmi venea să urlu...

N-am văzut-o vreodată pe directoare emoţionată. În acea zi însă era desfigurată. M-am dus la ea şi i-am raportat în termeni precişi, seci, diagnosticul, simptomele, ca şi comportarea ei faţă de boală.

— De ce nu mi-ai spus nimic pînă acum ?

— Mi-a interzis, i-am răspuns. M-a pus să-mi dau cuvîntul de onoare. Ştia că veţi suferi mult dacă veţi afla asta înainte. Vă iubea...

— Și pe tine te-a iubit mult. Iubea oamenii. A fost un om adevărat. Acum îmi explic, rosti apoi, de ce stăruise atît să te transfer la clasa de laborante. „E un temperament arzător — spunea despre tine. Trebuie să dăm un sens pasiunii ei. Tinereții ei. E bună, generoasă, pasionată, sensibilă și devotată. Va iubi oamenii. Și, iubindu-i, va fi un medic bun. *Asta îmi doresc de la ea.*" Înțelegi, Ina ? Îi datorezi destinul. Ultima-i dorință, care trebuie respectată... Și înclină capul, să nu-i văd lacrimile.

...Iartă-mă, am întrerupt puțin scrisoarea, durerea mă copleșește și acum, după atîta timp, nu știu dacă voi putea continua. Încerc totuși... Da, continui...

...Obrazul meu livid se făcuse parcă de ceară, îmi simțeam ochii înfundați și lacrimile inundîndu-mă pe dinăuntru. Nu puteam rosti un cuvînt. Directoarea rămăsese întoarsă cu spatele spre mine. Nu ne puteam privi în ochi. Nè temeam fiecare de durerea celeilalte. Mă înăbușea plînsul...

„Ce eroic moare un om adevărat ! Ce eroic !" repetam prosteşte, pînă la obsesie. Mi se oprise parcă respirația și mă sufocam. Ochii îmi ardeau dar nu puteam plînge... Tîmplele îmi tresăreau ca aripi obosite și nu puteam plînge... Inima mi se zbătea în piept, ca o pasăre ucisă în drum spre cuib... și nu puteam plînge...

Oamenii iubesc și uită. Eu nu pot uita. Nu uit nimic.

...Acum, pentru prima oară de la facerea lumii, va trebui să mă învețe cineva plînsul...

— Tot voi ?
— Tot.
— Separat sau împreună ?
— Împreună. Joe ținea de șase...
— Fără argou !
— Ședea de pază.
— Și de ce voiați să faceți asta ?
— Pentru... transplant.
— Pen-tru... ce ??
— Pentru... un transplant.
— De ajuns !

— Le mai dăm pe mînă sectorul zootehnic și livezile, tovarășe director ? rosti livid locotenentul... ZOO... ? sublinie cu groază.

— I-ai de aici ! strigă acesta către supraveghetor.

...Era uluit. Nu ! Mirat. Nici. Îngrozit. Speriat. Depășit. Nu știa ce măsură mai putea lua, fiindcă nici unuia dintre minorii pe care îi avusese pînă atunci în centru nu îi venise în cap o asemenea idee.

I se uscă cerul gurii, ceru un pahar cu apă și cu el udă ghiveciul de flori. Nici ce făcea nu-și mai dădea seama... Se înșelase, așadar, în privința lor. Fiindcă dacă azi le venise ideea unui transplant, mîine ce le mai putea trece prin cap ?

...Mai ceru un pahar cu apă, pe care îl goli pe nerăsuflate...

Pînă acum îi credea numai greu adaptabili, dificil de reeducat — mai există și eșecuri în munca educativă, de ce să n-o recunoască deschis ? —, recalcitranți, obraznici, fără pic de respect, cu gust de aventură, însă cu un fond bun. (Dacă ar fi să se gîndească numai la faptul că salvaseră de la moarte cinci muncitori în incendiul de la Ivara.) Poate asta îl și determinase să le aplice sancțiunile prevăzute de lege pentru minorii „reeducabili și fără profil socialmente periculos".

Dar acum ?

Noua faptă dădu de gîndit nu numai directorului, ci și întregului consiliu profesoral. Și aceasta cu atît mai mult cu cît excursia din Valea Florilor dezvăluise măsura adevăratelor lor posibilități, deschizîndu-le — așadar aparent numai — poarta unor speranțe în munca de îndreptare. Băieții nu numai că se documentaseră și prezentaseră o frumoasă expunere asupra bogățiilor regiunii, dar veniseră și cu inițiativa înființării unei expoziți cu piese descoperite de elevii centrului în campanii arheologice. Ideea le aparținuse în totalitate, cum le aparținuse de fapt și cea a transplantului, la numai cîteva zile după prima. „Să înnebunești, nu alta !"

Există probleme în munca de reeducare care nu pot fi soluționate decît prin mutarea minorilor greu reeducabili la un alt centru. ...Legea prevede această sanctiune și, la urma urmei, de ce n-aș face uz de ea, atîta vreme

cît toate celelalte pedepse s-au dovedit ineficiente ?“ gîndi directorul. Îi era însă necesar avizul ierarhic superior. Puse mîna pe telefon și făcu comanda. Apoi o anulă. Se mai gîndi. Se răzgîndi... Ceru o cafea... apoi țigări, cu toate că nu fuma... Uită să bea cafeaua, iar țigările le vîrî distrat în buzunar. Repetă comanda telefonică.

— Aici centrul de reeducare „Lunca Albă“. Să trăiți, tovarășe locotenent-colonel !

La capătul firului, fostul comandant al penitenciarului Miridin, locotenent-colonelul Andronic.

— Salut, căpitane ! Dar ce ai ? Ești bolnav ? Supărat ? Aha ! Ce s-a întîmplat ?

Andronic îl ascultă cîteva clipe, apoi, cu o umbră depărtat nostalgică, pentru timpul cînd și el apela uneori la eșalonul superior pentru unele probleme mai delicate din punct de vedere educativ, îl liniști.

— Trec joi — adică poimîine — pe acolo.

— Veniți personal ? !

— Da, mai am și unele probleme la centrul de reeducare de fete din „Valea Florilor“, așa că nu mi-e greu. Ce mai e nou altfel ? Vine toamna, bătrîne... Da, da, vine. Nu te mai însori ? Să ne grăbim, că, dacă mai lăsăm să treacă timp, devenim direct bunici... Salut ! Pe joi !

Buna dispoziție a locotenent-colonelului îl mai liniști...

Va trebui să o cunosc pe Aina... E o parte din ea. Poate îi seamănă.. O voi căuta în toți oamenii din lume...

Oamenii iubesc și uită. Eu nu uit nimic. N-o uit...

Îmi petreceam cea mai mare parte a zilelor în laborator. Universul de basm, cu sticle colorate, eprubete, malaxoare vrăjite și ace de argint mă fura, mă cucerea. Dacă n-aș fi cunoscut-o pe Len, n-aș fi iubit cu siguranță această lume albă în care a trăit și a muncit ea.

Directoarea mă chema în fiecare zi împreună cu educatoarea, fata blondă, tînără, cu ochi cenușii. De fiecare dată sub alt pretext. Îmi sugeră într-o zi ideea să vorbesc fetelor despre Len. I-am cerut timp. Acceptă. Dar atunci n-am putut. Și nici nu cred să pot vreodată. Ce a rămas în mine nu se poate așterne pe hîrtie... Durerile mari sînt fără vorbe... Și fără lacrimi. Nu pot plînge... „Va trebui să învăț mai întîi să plîng...“

Aveam mult de lucru și eram foarte obosită. Puțin a lipsit să rămîn iar corijentă la matematică, poate chiar repetentă — ar fi fost îngrozitor. Nu înțelegeam nimic, nu mă puteam concentra. Fetele îmi suflau la lecții, dar nici șoapta lor nu reușeam să o leg de ceva, de cele cîteva cifre și necunoscute așternute pe tablă. De ce?

Suferisem pentru moartea tatei și pentru cea a lui Man, dar dispariția lui Len, acest om curajos, sfidător rival al morții, mă copleșea... Prea multă durere pentru un singur om...

...Stăteam în fața paginii albe, ca obrazul ei din ziua „aceea" și nu puteam scrie un rînd... Deodată se rupse parcă ceva în mine și mă repezii cu înverșunare, sfîșiind foaia cu disperarea versurilor țîșnite de undeva, din adîncul sufletului... De-abia atunci plînsei... La prima ședință a cenaclului am citit poemul „Un om adevărat", dedicat lui Len, și am propus tipărirea unei reviste literare. Așa s-a născut „Primăvara", revista cercului de eleve din centrul de reeducare „Valea Florilor".

Fetele începură să mă privească cu alți ochi... Și eu... Se deschisese lumea în jurul meu... Veneau spre mine suflete... Și eu le primeam bucuroasă... Nu mai eram izolată, ocolită... Dacă n-aș fi cunoscut-o pe Len n-aș fi fost atît de îndrăgită de oameni. Nici eu — poate — nu i-aș fi iubit atît. Dacă n-o întîlneam...

„O voi căuta în toți oamenii din jur..."

...Atunci am aflat adevărul de la soțul ei, colonelul Nicolescu, singurul pe care îl ținuse la curent cu boala ei. Căci Len știuse cu aproximație și ziua cînd va muri... Iar povestea ei fusese plăsmuită pentru mine anume, ca să mă readucă la viață. Și reușise. Mă învățase nu numai să judec, să deosebesc, să gîndesc... Ci să și trăiesc...

Murind, mă învățase să trăiesc...

„O voi căuta în toți oamenii din lume... Și o voi regăsi în fiecare din ei..."

...Nu mai plîng... Niciodată, de azi înainte, în fața durerii...

...Cafelele se răciseră de mult și țigările se „fumaseră" singure. (Cum se cunoștea că nu erau fumători adevărați!)

— Şi ? se interesă locotenent-colonelul, aprinzîndu-şi altă ţigară. Cît timp a trecut de la istoria cu „transplantul“ ?

— V-am telefonat luni..., azi e joi. Acum trei zile.

— Şi de atunci ?

— I-am separat pînă la aprobarea dumneavoastră pentru transfer. Aveţi aici propunerea consiliului profesoral faţă de materialul prezentat. Şi îi indică cu mîna dosarul deschis în faţa lui...

I se expuse situaţia, cu descrierea caracterologică a fiecăruia dintre cei trei minori, enumerîndu-se numeroasele infracţiuni comise în timpul perioadei de internare după „evadarea“ din centru, şi îi cerură aprobarea pentru aplicarea măsurii de pedeapsă maximă.

Locotenent-colonelul Andronic zăbovea însă neaşteptat de mult cu privirea pe paginile dosarului...

„Nu poate lua oare o hotărîre pe loc ?“ se întrebau membrii consiliului profesoral, strînşi în jurul lui şi aşteptînd nemişcaţi, de aproape o jumătate de oră, decizia de sancţionare.

Andronic gîndea însă mult mai departe în timp, cînd şi el, pus în faţa unor situaţii de nerezolvat, voia să se adăpostească îndărătul unor texte de lege căldicele şi comode, care i-ar fi dat putinţa să scape de un criminal înrăit. N-o făcuse. Fulgerul de o clipă al conştiinţei îi oprise mîna pe hîrtie în dreptul semnăturii „comandant“ şi îl îndemnase *să mai încerce o dată, să nu se dea bătut uşor*. Există metode educative infinit mai multe decît cele cunoscute şi aplicate în practica curentă. Şi una dintre acestea îi răsărise atunci ca o minune în gînd, ajutîndu-l să readucă la viaţă pe unul dintrei cei mai înrăiţi criminali. Dar pentru asta fusese nevoie să-şi rişte propria viaţă... Meritase ? Fără îndoială că da. „Niciodată nu-i prea mult din ceea ce dai celorlalţi...“ ...„Nu dăruieşti nimic oamenilor dacă nu te dăruieşti pe tine“... Copilăria... Cartea de la San Michele... Dacă s-ar fi ales numai cu asta din toate minunile copilăriei şi tot ar fi fost fără preţ. Să dăruieşti mereu oamenilor, să *te* dăruieşti nesontenit, neabătut, fără zgîrcenie, nedrămuindu-te, necruţîndu-te, fără odihnă, risipitor cu tot ce ştii, cu tot ce simţi, cu tot ce eşti...

— Hm, da !...

Răsuflară uşuraţi, aşteptînd. Privindu-l. Cu un soi de nerăbdare încordată, fără cuvînt.

— Nu sînt de acord cu transferul.

Şi îşi ridică — în sfîrşit — privirea spre ei. Rămaseră surprinşi.

— Există oare în altă parte metode educative mai bune ? Ce poate face alt centru mai mult decît se face aici ? Şi atunci care este scopul ? Să dăm altora bătăi de cap cînd noi am obosit ? Nu ! Categoric nu ! Dacă aş merge mai departe, aş propune chiar desfiinţarea acestei sancţiuni de mutare disciplinară „la alt centru", ca ineficientă din punct de vedere educativ. Dar, mă rog, este o părere personală ! Nu sînt de acord şi iată de ce !

Răsfoi cîteva file ale dosarului...

— Aţi citit cu atenţie la pagina 78 ? Că volumul este, într-adevăr, impresionant ! Băieţii au ceva fapte la activul lor.

Căpitanul depuse în scrumieră ţigara abia aprinsă şi se aplecă peste masă, privind acolo unde puncta degetul lui Andronic.

— Pentru munca noastră educativă, nu vă spune nimic întîmplarea de la moara Ivara ?

— Erau în urmărire atunci, încercă locotenentul Andone.

— Cu atît mai mult, sublinie colonelul. Erau în urmărire, mai precis spus, DEŞI erau în urmărire, s-au oprit din drum, riscînd să fie arestaţi, pentru a salva de la moarte cinci muncitori surprinşi de incendiu în incinta morii.

— Spirit de aventură, încercă profesorul de fizică.

— Nu ! ripostă Andronic. Aventura fusese fuga de urmărire. De ce să nu ne gîndim, în egală măsură, la spiritul lor de sacrificiu ? Fiindcă, de avut, l-au avut. Şi ÎL AU. Au furat, ştiu, au făcut nenumărate fapte reprobabile, pentru care vor trage consecinţe, dar dacă un singur amănunt, unul singur indică şi o latură pozitivă a caracterului lor, nu putem trece cu uşurinţă peste el.

— Este adevărat, începu directorul, că aveam planuri mari. În vacanţă proiectasem o excursie pînă la grota

descoperită de ei, obiectiv cu caracter educativ, ca și cea din Valea Florilor, care a reușit. Sesizasem de fapt echipa de arheologi din Constanța, care a și deschis o campanie arheologică pe acele locuri. Dar n-au apucat să termine trimestrul că s-au și apucat de altele... Transplantul și alte aiureli... Hotărîsem tocmai, împreună cu tot consiliul profesoral — și se întoarse cu privirea spre ceilalți, care îl aprobau din ochi —, să le acordăm conducerea sectorului zootehnic, ceea ce ar fi fost o greșeală. O mare greșeală.

— De ce ? protestă Andronic.

— După ideea lor cu transplantul mai puteam să le dau pe mînă un întreg sector de animale, tovarășe colonel ?

— Da, fiindcă nu le dăduserăți în grijă animalele pe care vroiau să facă experimentul. Cînd vor răspunde de ceva, fiți siguri că vor apăra ceea ce le-ați încredințat. *Simțul responsabilității nu le lipsește,* rețineți asta, vă rog. Dar trebuia dezvoltat, pus în situații să funcționeze, împreună cu puterea imaginativă și pasiunea pentru descoperiri. Ia uitați ce scrie aici ! Pleșa fusese șeful clasei.

— Element bun, într-adevăr, completă dirigintele.

— Vedeți ? E un tip căruia îi place să comande, să organizeze. CE ? Nu-i dați aici un obiectiv care să-l pasioneze, și-l găsește singur. „Transplant", cocteiluri, baze de lansare, grotă arheologică și alte acțiuni fantastice — fiindcă salvarea de la moarte a muncitorilor de la Ivara a fost într-adevăr ieșită din comun, ținînd seama de vîrsta lor. Gîndiți-vă numai ! Au intrat într-o mare de flăcări, ca să scoată afară oameni pe jumătate morți, în timp ce bărbați în toată firea strigau după ajutor. Dacă l-ați fi trimis pe Pleșa să culeagă porumb pe cîmp, cu tipul lui de temperament nervos-sanguin, aflat mereu sub imperiul momentului, ar fi cules singur tot lanul. Îl caracterizează spiritul de aventură. Dați-i aventuri ! Construiți-i împrejurări aventuroase ! Puneți-l să conducă acțiuni îndrăznețe ! Canalizați-i pasiunea spre scopuri frumoase, utile !

Al doilea ! Văd că scrie în fișa lui că are ca dominantă psihică nestatornicia. Tip influențabil, simț practic, priceput la tehnică. Oare nu vă spune nimic faptul că,

plecat în străinătate cu tatăl lui, se desparte de acesta ca să cutreiere singur orașul străin, după care se întoarce înaintea lui în țară, cu sprijinul legației române din localitate ? Dorise să vadă totul *singur*. De ce singur, cînd plecase doar cu părintele lui ? De ce comite prima faptă penală, sustragerea pieselor motorului de avion de la aeroport ? „Ca să vedem ce are înăuntru", răspunde psihopedagogului. Curiozitate ? Da. Dar curiozitate *științifică*". Intenția transplantului ? Seducția fanteziei, aș răspunde. Dacă i-ai da ăstuia — se adresă apoi căpitanului — să-ți construiască laboratorul de biologie realizat prin autodotare, despre care discutasem în ședința trecută cînd ai fost la noi, Bitucă l-ar face singur. Singur ! Cultivați-i AICI — și alt centru ar proceda la fel — pasiunea pentru probleme tehnice !

Al treilea caz e mai puțin complicat. Îl aveți în mînă din punct de vedere educativ. Ascultător, influențabil, citez concluzia psihopedagogului de la centrul de primire, observare și repartizare : „Se lasă condus de cel care îi poartă de grijă"... Mai e nevoie de comentarii ?

Închise dosarul, ca să facă loc ceștii de cafea — a cîta ? — și paharului de apă, aduse în timpul ședinței de către supraveghetorul de serviciu.

— ...Desenele din grotă, reluă după ce sorbi din cafeaua încă fierbinte... M-am gîndit mult la ele. „Inhibări", le-ar spune psihopedagogul. Bun, fie ele și „inhibări", dacă mie îmi formează o bază de gîndire și de lucru ! Gîndiți-vă numai la acele reprezentări infantile ale universului copilăriei lor fără copilărie !... Flori... O masă cu bucate, o mamă cu chip cald și bun... adică ?

— Un cămin, completă căpitanul.

— Exact. Ceea ce le-a lipsit acasă. *Căldura*, înțelegerea, într-un cuvînt, *căminul*. Dați-le un cămin, nu sancțiuni !

...Îi convinsese pînă și pe cei mai încăpățînați în convingeri. Hotărîră în unanimitate să li se dea mai multe cărți pentru formarea și completarea culturii lor și luară măsuri ca timpul să le fie ocupat cu activități *inițiate* de ei, de care însă să și răspundă.

— Și totuși mă tem să le încredințez sectorul zootehnic, mărturisi sincer directorul, aprinzîndu-și încă o țigară.

— Dacă îi vei face de la bun început conștienți de valoarea bunurilor de care vor răspunde, ca și de cea a sarcinii trasate, poți fi liniștit în privința lor, îl asigură locotenent-colonelul. Dar mai întîi va trebui să fie judecați în colectiv pentru faptele săvîrșite.

— Mă îndoiesc că va da roade acest mijloc educativ, spuse locotenentul Andone. Au fost judecați la fața locului după ce au fost prinși. Ar fi bine să mă înșel, dar aveam impresia că îi amuza chiar publicitatea. Le făcea plăcere să fie în atenția oamenilor și pozau, tovarășe locotenent-colonel, filmau cu o plăcere nebună în lumina blitzurilor, de parcă erau vedete pe platoul de la Buftea, nu la reconstituire. Le place să fie admirați și chiar...

— Nu gîndeam de data asta la o măsură educativă pentru ei, ci pentru ceilalți minori din centru, îl întrerupse Andronic. Să-i punem pe băieți să-i judece. Și, judecîndu-i, se vor judeca indirect pe ei înșiși.

— Au mai fost judecați în colectiv și după ce fuseseră prinși.

— Și ?

— Nu le-ați privit chipurile, spuse sceptic profesorul de matematică.

— Nu-i nimic. Mai încercăm o dată, sugeră locotenent-colonelul.

Căzu apoi pe gînduri, în timp ce bătea tactul preocupat cu mîna în care ținea bricheta.

— Mi-a venit o idee. Aduceți-i aici ! S-ar putea să-i fac să simtă nevoia să ceară ei înșiși să fie judecați de „ai lor".

Bănui că este privit cu neîncredere, așă că se simți dator cu o explicație.

— Mijloacele educative nu sînt fixe, ci ele se nasc și din procesul dialectic al gîndirii, ce se orientează în fiecare clipă în funcție de împrejurările date. Chemați-i aici !

Și, după ce supraveghetorul ieși să-i aducă, Andronic deschise din nou dosarul la o anumită filă, cu un zîmbet.

— Ați avut cumva curiozitatea să gustați și voi din băutura aia miraculoasă fabricată din ciulini ? Ce-ar fi să o supuneți unei analize ? Te pomenești că or fi făcut

puștii vreo descoperire ! Zero investiții, maxim de cîștig ! Asta comerț ! Mai știi ? Parcă bolnavii de friguri au avut mai mult de cîștigat de pe urma doctorului care îi veghea fără folos la căpătîi sau a acelui pierde-vară care a inventat chinina ?

„De milioane tipu' ", gîndea Straker izolat de ai lui și de lume.

„De milioane tipu' ", îl admira și Joe, singur și el.

„De milioane tipu' ", ca un ecou, și McCloud, în încăperea de la capătul culoarului.

„O să cer să ies la el la raport", hotărî Straker, după ce răsuci în cap viitoarele planuri de acțiune.

„O să cer să ies la raport", își spuse și Joe, după ce se străduise să găsească o „portiță".

„O să ies la raport", conchise McCloud, fericit că va face o surpriză celorlalți dacă va reuși să cîștige ceva drepturi pentru sine și grupul „Venus-Cocteil".

— Să trăiți !

— Să trăiți !

— Să trăiți !

...Și se treziră deodată toți trei, într-unul și același gînd, în fața ușii masive, capitonate pe dinăuntru, a biroului direcției.

— Așteptați !

Directorul nu se arătă deloc supărat că minorii voiau să-și cîștige drepturile pe cale „ierarhic superioară".

„Dreptul lor. Ce-i legal e legal." Îl vor reclama, Asta, sigur. Dar nu-l supăra defel.

— Să intre !

Intrară. Lîngă director, în fața biroului, un bărbat frumos, puțin cărunt cu figură severă. În jurul lui, consiliul profesoral, educatori, profesori, diriginți și locotenentul Andone.

Salutară. Se prezentară apoi, cu formula disciplinară intrată în uzul curent. Gest mut să ia loc.

Se așezară.

— Nu știu ce ați avea voi să-mi spuneți, le-o luă înainte locotenent-colonelul, dar aveam eu să vă spun ceva. O poveste.

„Poveste ?“ Ochi miraţi, sprîncene ridicate, capete întinse în faţă a uimire... „Fără chelfăneală ?“

— Ei, se mai întîmplă, continuă Andronic. Cunosc şcoli în care profesorii sînt ascultaţi de elevi. Ei vin, ţin lecţia şi elevii pun note.

Să le iasă ochii din orbite, nu alta.

— Există, există. V-ar interesa adresa, nu ?

Smirnă !

— Dar nu pentru asta mă aflu aici, ci ca să vă spun povestea... A fost odată ca niciodată... A fost odată o fată tînără şi frumoasă care se simţea singură pe lume, fiindcă nu o iubea nimeni. Nici măcar părinţii, care nu se ocupau de ea şi o lăsau să facă ce vrea. Şi uite aşa fata începu să hoinărească prin ţară, cunoscu un tînăr de care se îndrăgosti şi hotărî să fugă cu el în lume. Zis şi făcut. Încălecară pe un cal năzdrăvan şi călătoriră ca-n basme spre un ţărm de mare. Acolo se opriră la coliba unei bătrîne care le dădu găzduire. Dar nu trecu mult şi băiatul o părăsi pe fată, fiindcă nu de dragostea ei avea nevoie, ci de calul năzdrăvan al tatălui fetei, căci uitai să vă spun că era fiică de împărat...

„Locotenent-colonelul ne mai crede copii,“ gîndi Straker. Dar ascultă mai departe, cu atenţie, să vadă ce-o mai fi şi cu povestea asta.

...Şi, cînd fugi în pădure, tînărul luă cu el şi calul, lăsînd-o pe fată singură pe malul mării, pradă animalelor sălbatice.. Ajuns la prietenii lui, hoţi de drumul mare, căci, şi asta uitai să vă spun, băiatul era hoţ, deghizat în prinţ, se puse pe prădăciuni, hoţii şi alte fapte de care mi-e şi ruşine să pomenesc... Pînă-ntr-o zi cînd, nemaiavînd merinde şi nici oameni pe care să-i prade — fiindcă ei luaseră seama, se vede treaba, şi ocoleau părţile acelea, că se dusese vestea bandiţilor peste mări şi ţări —, se hotărîră să vîndă calul, ca să facă rost de cele necesare traiului. Zis şi făcut. În zori, băiatul plecă la tîrg. Pe drum însă, strunind prea tare hăţurile, animalul se ridică în două picioare, că era nărăvaş tare, şi îl aruncă jos, zdrobindu-i ţeasta. Băiatul muri pe dată, iar bandiţii continuară să prade şi pradă şi în ziua de azi...

...Tăcu aprinzîndu-şi tacticos ţigara.

Băieţii urmăriseră atenţi povestea, dar nu-i înţelegeau tîlcul şi nici de ce se terminase aşa brusc, fără noimă.

— Şi ?

— ...Şi încălecai pe-o şa şi vă spusei povestea aşa, încheie Andronic.

— Şi băieţii ?

— V-am spus, doar. Schingiuiesc animale şi continuă să facă rău.

— Nu-i prind ?

— Cine să-i prindă ?

— Vreun haiduc sau...

— Poteră era pe vremea aceea, spuse locotenent-colonelul. Da. Potera i-a prins, i-a trimis la închisoare, dar şi acolo au continuat să săvîrşească fapte urîte.

— Nu le poate veni nimeni de hac ? întrebă Joe uimit.

— Cine ?

— Şeful poterei !

— Ba da. Acesta hotărî să fie pedepsiţi, făcîndu-li-se şi lor ceea ce făcuseră ei altora.

— Fără judecată ? sări Straker după ce pătrunse „miezul" poveştii.

— Trebuie mai întîi să-i judece, întări McCloud spusele „boss"-ului.

— Cine ? întrebă liniştit Andronic.

— Ai lor. Oamenii.

— Ar fi o judecată dreaptă ? îi sondă Andronic.

— Dreaptă, se înfipse Joe, făcînd pe isteţul, ca de obicei cînd călca pe tărîm minat fără să-şi dea seama că îi aruncă şi pe ceilalţi în aer. Ei sînt singurii care ştiu cît rău au făcut. Unii poate i-ar apăra dacă au făcut şi fapte bune.

Straker îi arse un cot şi Joe amuţi.

— Ar fi deci o judecată dreaptă, sublinie Andronic. Bun ! Şi acum, dacă aţi înţeles povestea, să vedem ce aveţi voi să-mi cereţi mie.

— Judecaţi-ne ! se lăsă învins Straker.

— Judecaţi-ne ! suspină şi Joe.

— Judecaţi-ne, şi McCloud.

— Judecați-i ! se întoarse Andronic către ceilalți. Pentru asta au ieșit la raport.

...Și în luminile ochilor i se putea citi : „V-am spus eu ? Trebuie întotdeauna să încerci."

— Da' ce, noi sîntem bandiți ? sări pe sală Joe ca un arc, dumirindu-se abia după ce ieșise din birou.

— Hai, că ești prost, i-o reteză Straker, pentru prima dată prins în laț.

...Scrisoarea mea se apropie de sfîrșit. Multe nu am să-ți mai povestesc, fiindcă foarte curînd voi deschide capitolul ultim, „TU", și de aici știi bine ce a urmat...

În acea perioadă începusem să muncesc mult, și la școală și în laborator. Mă feream să rămîn singură și de aceea căutam mereu societatea fetelor, care se arătau tot mai bune și mai drăguțe cu mine. Am scăpat de corijența de la matematică, pentru că șefa clasei, care era și prima la învățătură, refuza cu încăpățînare ideea că eu n-aș putea înțelege complicata materie cu care mă luptasem greu de mic copil și începu să mă mediteze, sacrificîndu-și bucuros timpul ei liber. Reușii să trec la limită, dar eram mulțumită, fiindcă la toate celelalte materii mă descurcasem destul de bine. La română, fiind cea mai bună, le ajutasem, la rîndul meu, pe celelalte colege.

Într-o zi directoarea mă chemă la ea și, după ce își exprimă mulțumirea pentru rezultatele pe care reușisem să le am la învățătură după moartea lui Len, cît și pentru felul în care apărea revista noastră literară „Primăvara", îmi comunică vestea că duminică fusesem invitată ca martoră la o ședință de judecată a centrului de reeducare „Lunca Albă".

Eram uluită... Nu se terminase oare procesul ? Mai existau oare și alte căi de atac ? Și de ce centrul de reeducare „Lunca Albă" și nu tribunalul ? De ce martoră ? Îmi frămîntam mintea, cînd întrebarea pusă de directoare îmi tăie pur și simplu răsuflarea.

— Ai ceva împotrivă dacă am invita-o și pe mama ? Dorește mult să te vadă...

Negasem pînă atunci cu înverșunare că aș avea o mamă, așa cum făcusem dealtfel și în instanță, și în fața psihopedagogului de la centrul de primire, observare și

repartizare... (Viața în familie... Boli... Conflicte socio-psihice — aici făcuse o mulțime de notări.)

...Mama! Nu îi scrisesem un rînd de cînd venisem aici și nici nu aflasem nimic despre ea. Încercaseră fără folos și educatoarea, și diriginta, și toate celelalte cadre didactice să mă determine „să scriu acasă", dar eu le răspundeam invariabil că nu am nici un „acasă". De la mama primisem două scrisori la început — imediat după condamnare —, dar le aruncasem nedesfăcute la coș.

Mama! Mai juca oare „Nora" ? Dar „Femeia mării" ? Ce frumos rostea ea pe scenă : „De unde să iau putere ca să mă opun, Wangel ? Nu e un lucru cît de mic care să mă rețină ori să mă lege de casa asta. N-am prins deloc rădăcini în casa ta, Wangel..."

...Mama! „Adîncul tău e ca și marea : are flux și reflux."

Din ce i-ar putea veni schimbarea ?

Poate că și ea e astăzi „altfel". Poate seamănă puțin cu Len sau voi reuși eu s-o văd așa. Sau... poate a fost dintotdeauna, dar ochii mei n-au putut s-o privească astfel. Poate... „Numai lenea ne îndeamnă să dăm crezare răului fără a-l cerceta mai întîi", îmi spusese Len cînd îi istorisisem viața mea de copil dusă alături de mama. „Este oare mai ușor să condamnăm pe cineva că e vinovat, în loc să ne dăm osteneala să-l judecăm ? Ce știi tu despre mama ta, fetițo ? Dar despre sufletul ei ?"

...Ridicai ochii din pămînt, plină de amintirea lui Len.

— Să o invităm, tovarășă directoare.

„Un' - doi - trei - patru - luni - marți, - februarie - miercuri - joi - aprilie. Cînd eram mic nu eram mare, cînd o să fiu mare n-o să mai fiu mic, unde-i unu' (ca Straker) nu-i putere, unde-s doi e vai de noi. Dacă-i alb nu-i negru... Armata lui Napoleon avea soldați tot unu' și unu'..." Scria cuvinte fără noimă și fără șir, ca să-l creadă educatorul că învață, dar mintea îi zbura aiurea... „Ce facem ? Trebuie să născocim ceva."

Începu să deseneze un struț (singurul pe care putea să-l facă dintr-o singură mișcare, fără a ridica creionul de pe hîrtie). Apoi îl șterse și „Nabucodonosor era fiul propriei sale mame și s-a căsătorit cu soția lui..." „Ce

facem ? Și durează aiureala asta de meditație trei ore și jumătate... Nu ne slobozesc ăștia un minut mai devreme. Cum să-i acord o audiență lui Straker, că tipu' nu ne slăbește o clipă din priviri. Uf, nu mai vine o dată masa... Părinții ! Dumnezeule ! Cînd o ateriza tata cu avion cu tot în sala de ședințe, fulg nu mai rămîne din fundul meu... Și mama... O să înceapă iar să plîngă... (Toate femeile fac scene la chestiile astea, n-au pic de demnitate.)"

O idee ! Înșurubă privirea în ceafa lui Straker, concentrîndu-se adînc, cum îl văzuse pe Jozefini la circ. În fine ! Liderul întoarse capul. Joe mișcă ușor pleoapa stîngă, apoi urechile îndărăt și înainte și ridică degetul gros spre tavan, gest : „Am să-ți spun ceva." Straker ridică o sprînceană și degetul gros al mîinii stîngi : „O.K. !"

În sfîrșit, educatorul ieși și lăsă locul profesorului de istorie ca să mediteze pe elevii mai slabi. Joe pîndi clipa prielnică pentru a-i comunica lui Straker ideea salvatoare („s-o vinzi pe miliarde" !).

Chiar în acea seară află și McCloud „din mers" de cele puse la cale și se lipi de cei doi, cucerit de noua aventură.

...Cîteva zile pînă la data procesului. Invitații : un delegat al Direcției generale, părinții minorilor, fete de la centrul de reeducare din „Valea Florilor" (ce-or mai fi căutînd și ele ?) și alții. Asistență bogată ! Las' să fie cît mai multă lume, că ei tot or să le întoarcă pe dos planul educativ !

— Se poate să facem muncă voluntară ?
— Voi ?
— Da, noi trei.
„Ce le mai trăsnea prin cap ?"
— Da, se poate.
— Pentru toată clasa !
— Nu-i prea mult ? Douăzeci de inși, oricum !
— Putem și pentru o sută.
— Se aprobă.

. . . . . .

— Trasați-ne sarcina să facem curățenie peste tot.
— Vă trasez.
— Se poate să facem de serviciu ?
— Se poate.
— Noi trei de planton ?
— Se aprobă.
— Noi ordinea în școală ?
— În toată școala ?
— În toată.
— Se aprobă.
— Noi trei... Trasați-ne. Aprobați-ne ! Noi... noi...
— Se aprobă. Se aprobă. Se aprobă. Se aprobă.

„Ce-or fi urmărind ?" Nu li se mai întîmplase niciodată așa ceva. O inițiativă bună pornită dintr-o dată fără nici o explicație. Propunerile nu mai conteneau : frecat linoleumul în sala de studii ; spălat cimentul la baie și pe coridoare ; șters geamurile și ferestrele în dormitoare (Joe turnase alcool în apă, cum văzuse acasă la mama) ; curățenie lună în sala de mese, lună laboratorul, lună atelierele...

După-amiaza, la meditații, picau de somn. Dar nu se lăsau. Înființară și un grup de elevi-profesori, care îi ajutau pe cei slabi la învățătură. Straker, cu un grup, partea teoretică ; Joe, cu alt grup, partea tehnică. Educatorul supraveghea doar lecțiile, care mergeau acum strună.

Directorul aprecie inițiativa băieților ca pe o bună metodă educativă și o reținu ca atare, ea fiind uneori mai eficientă decît obișnuitele meditații făcute cu educatorii centrului.

— De ce nu vrei să-mi sufli, mă ?
— Uite că-ți suflu acu' ! Scrie !

Și le rezumau lecțiile, le sintetizau materia, făcîndu-i să priceapă pînă și lucrurile mai complicate. Începură apoi meditațiile în colectiv. Mult mai fructuoase. Fiecare avea ceva de spus, de adăugat. Profesorul de specialitate desemnat pentru a acorda în timpul meditației consultații asista la neobișnuit de rodnica activitate inițiată de cei trei. La nevoie intervenea.

Dimineața, Joe se împăcă cu Indianul în atelierul mecanic și, uitînd că îl „degradase civic" după întoarcerea

din „evadare", îi povesti cum reuşiseră să cîştige bani de pe urma împăierii păsărilor. Trăsese şi el cu urechea în ajun la şedinţa consiliului profesoral şi aflase că aveau de gînd să înfiinţeze un laborator de biologie. Aşa că îi propusese lui şi „gorilelor" lui (nişte puşti de fapt, care îşi dădeau însă aere fiindcă primeau de acasă pachete mai mari ca ceilalţi, pe care le împărţeau cu Indianul) să ia iniţiativa creării laboratorului de biologie, de care să răspundă şi să se ocupe împreună. Ar putea cere şi înfiinţarea unui cerc de împăiat păsări. (Indianul scăpase într-o parte la ideea cu şobolanii, care, după părerea lui Joe, ar fi fost, oricum, mai rentabilă). În aceeaşi zi lansară şi loznica „Toate forţele pentru laborator!", propuseră în scris să muncească voluntar cele două echipe, a lui Joe şi a Indianului, la fabrica de frigidere din localitate, în schimbul unor deşeuri de polistiren expandat, cuve şi deşeuri de A.B.S. şi din tablă de aluminiu, pentru confecţionarea dulapurilor-vitrină.

Directorul începu să primească astfel cereri, scrisori mobilizatoare şi angajamente şi din partea altor elevi antrenaţi de ei în uriaşa întrecere. Nu ştia ce să creadă. Aproba mulţumit iniţiativele şi aştepta...

Telefon la fabrica de frigidere. Conducerea acceptă ideea colaborării cu minorii şi le făgădui materialul necesar confecţionării prin muncă proprie a laboratorului de biologie. A doua zi, căpeteniile celor două „triburi", la care se mai aliaseră şi alţi elevi, se prezentară la fabrică pentru muncă voluntară.

Şi în orele de clasă cei trei începuseră să răspundă la lecţii — ce-i drept nu foarte bine, dar căutau să fie mereu în centrul atenţiei — şi asta producea un efect stimulativ asupra celorlalţi elevi, care nu voiau să se lase mai prejos.

Sala de spectacole arhiplină. Băieţii se chemau unii pe alţii, rezervîndu-şi scaune bune, cît mai în faţă, ca să nu le scape vreun amănunt. În sală, directorul centrului de reeducare „Lunca Albă", directorul adjunct, locotenentul Radu Andone, directoarea centrului de re-

educare „Valea Florilor", profesori, diriginți, educatori, elevii centrului, cîțiva invitați, printre care și eleve, părinții minorilor.

...Orele nouă dimineața. Completul de judecată format din profesori și educatori, președinte-șeful serviciului educativ, autoritatea tutelară, reprezentată printr-o femeie între două vîrste și apărătorii...

Cei trei, în banca „acuzaților".

Liniștea se așternu deodată peste întreaga asistență. Deschiderea dezbaterilor. Apel, Procedură. Citații. Rechizitor. Interogatorii. Totul, exact ca la tribunal...

...Atunci aflai că primul dintre ei, Norocel Pleșa, era fratele lui Man... Aceiași ochi, același zîmbet în colțul gurii, același tremur ușor al nărilor în clipe de emoție, aceeași...

Acuzarea :

Un fapt de viață real, dureros, în care toți sînt acuzați și acuzatori, toți vinovați într-un fel și victime, în altfel...

Moartea lui Man ! Priveam acum acest lucru rece, lucid, dur... „Ce mult făcuse pentru mine Len, învățîndu-mă să fiu înțeleaptă, reală, dezvăluindu-mi lucrurile în adevărata lor înfățișare și nu așa cum mă încăpățînasem eu să le văd..." Nici nu mi se umeziră ochii la descrierea (în detalii, cu schițe, proiecții și fotografii) a locului accidentului și a împrejurărilor în care s-a produs.

— Filmul ! spune cineva din sală.

Lumina se stinse și în întuneric apărură cîteva secvențe cu cei trei minori în prim-plan.

„Da, fuseseră și ei vinovați de moartea lui Man. Într-un fel... Fratele mai mic, Norocel Pleșa, zis „Straker", îl rugase pe Man să-l ajute să fugă din centru. Dar oare numai asta a dus la moartea lui ? Noi, ceilalți, n-am avut nici o vină ? Nici una ?... Eu, de pildă... Uite drumul pe care s-a produs accidentul ! Drumul spre... satul Mamaia, Dumnezeule ! Spre bătrîna noastră gazdă, spre... mine... O remușcare de ultim moment ? Sau o revenire pentru a-mi înapoia mașina ? N-aveam să aflu niciodată ceva din toate astea, dar nici nu mă mai interesa. Vinovăția celor trei minori era problema asupra căreia trebuia să

gîndim. Erau sau nu vinovaţi ? Categoric, da ! Dar în ce măsură ? În ce măsură împărţeau ei vina şi cu alţii ? („Cîtă matematică există şi în justiţie !")

„Atunci cînd este judecat un minor nu cumva în banca acuzaţiilor trebuie să stea *şi* părinţii lui ?"

Un nou act de inculpare !

Cineva în sală plîngea în pumni. Poate mama unuia dintre ei. Alta se agita, în pragul unei crize de nervi. A celuilalt pesemne. Lipseau părinţii celui de-al treilea...

...„Cînd *fuge* un minor nu cumva în banca acuzaţilor trebuie să stea *şi* cei din clasa lui ? Cei care nu au reuşit să-l integreze, să-l atragă şi să-l topească în afecţiunea celorlalţi ?"

Alt act de inculpare !

Vorbiseră acuzatorul şi apoi apărătorul. Acesta din urmă ceru extinderea învinuirii — morale — şi asupra părinţilor şi a clasei în care învăţaseră elevii.

Ce judecată ciudată ! Totul se petrecea în planul conştiinţei. Nepăsarea, indiferenţa, neînţelegerea, iată tot atîtea infracţiuni. „Fiindcă există infracţiuni şi prin omisiune", spusese avocata. *Poţi omorî un om şi dacă nu-i întinzi mîna la timp pentru a-l salva din durere sau desperare...*

După terminarea dezbaterilor, acuzarea şi apărarea oamenilor din sală... Opinia oricui avea ceva de spus...

...Un tînăr vînjos, cu faţă de sălbatic şi priviri piezişe, se ridică şi ceru cuvîntul.

— Mă numesc Coaje Dumitru, zis Indianul. O să ies zugrav, aşa că n-am probleme cu limba română, dar o să spun, aşa cum mă pricep, nişte chestii. Iată cum e treaba ! Pe acuzaţi nu i-am cunoscut pînă nu şi-au luat sarsanaua, că eu nu cunosc mulţi în centru, dar ei mă cunosc pe mine. Cînd e cîte o treabă mai serioasă, la mine se apelează să fac dreptate şi ordine, o ştie şi tovarăşu' director. Lucrurile merg bine aşa, minus pumnul care funcţiona pînă acum şi care îmi este interzis. Dar, oricum, autoritate tot am şi de frică mă ştiu inşii şi fără pumn. Ziceam că de ei am auzit după întoarcerea din circuit. Mi-au plăcut ideile lor şi descoperirea aia grozavă cu oraşul de demult şi tare am vrea şi noi să vedem despre ce e vorba, putem la urma-urmei să facem ceva, că ne-ar

plăcea să fim noi aceia care să scoată la lumină o lume. Mie îmi place istoria şi citesc chiar dacă n-am nevoie la şcoală. Acum, împreună cu Bitucă, noi îi zicem Joe, am pus bazele unui laborator de biologie prin autodotare, care va folosi lăcătuşilor mecanici, tîmplarilor şi chiar şi nouă, zugravilor, că noi am mai plănuit şi altele cînd l-a prins tovarăşul supraveghetor pe Joe la mine sub pat... Ne-am uni forţele şi am băga în cofă pe mulţi cu ştiinţa noastră, că şi eu am ceva idei, şi n-am lăsa-o baltă nici cu oraşul străvechi, să nu rămînă dedesubt, nedescoperit, vreau să spun, şi nici baza de lansare deasupra... Daţi-ne voie ! Daţi-ne timp ! Daţi-ne încredere, că le aranjăm noi pe toate. Şi ca să închei, eu nu sînt de acord cu ce au făcut, dar dacă acum promit în faţa noastră că se îndreaptă şi nu îşi ţin cuvîntul, apoi o să aibă de-a face cu „părerea" Indianului, şi să vă spună Joe ce greutate are...

Vorbiră după el alţi elevi ai centrului, asigurînd conducerea că în viitor, luîndu-i pe proprie răspundere pe cei trei colegi ai lor, nu vor mai greşi.

...Mi se întinse apoi microfonul. Nu luasem niciodată cuvîntul în public pînă atunci... Sînt timidă şi în acea clipă eram gîtuită de emoţie. Nu ştiam ce să spun...

— Numai adevărul, ceru preşedintele...

...Povestii fuga mea cu Man, dar nu atît de poetic cum ţi-o descrisesem ţie la începutul scrisorii. Visul nebun se spulberase, făcînd loc lucidităţii. Mă analizai cu ochiul critic al „omului de pe stradă", al unui Len logic, obiectiv, imparţial, care trebuia să fi prevăzut că lucrurile se vor întîmpla aşa şi nu altfel.

„Nu putea fi o scuză vîrsta, spusei. Dar la şaisprezece ani avem şi noi impasurile noastre. Şi voi ! *Voi, părinţii, unde eraţi cînd noi treceam prin greşeală ? Şi prin durere ? Unde voi cei de nicăieri ?*"

...În acea clipă zării ochii mamei ţintuindu-i pe ai mei, de undeva, din sală... M-am oprit sufocată... Reluai apoi cu tremur în glas ca o aripă fulgerată în zbor... „...Ce se întîmplă oare cu visele care nu se împlinesc ? Dispar pentru totdeauna sau încep să curgă aievea în golul din tine, prefăcute în spaime ?"

...Mama plîngea — un plîns în pumni, înăbuşit, numai al ei. Pînă şi prin plîns se însingurase de ceilalţi...

„...Viaţa mea şi-a schimbat cursul, mărturisii mai departe, fiindcă am întîlnit aici oameni care mă iubesc. Unul dintre ei nu s-a dat bătut nici în faţa plutonului de execuţie al morţii. De la el am învăţat să nu mă înfrîng în faţa înfrîngerii. Şi să stau drept în viaţă chiar şi în faţa nedreptăţii...

...Şi aşa, dreaptă, în picioare, rămăsei cu ochii în ochii mamei...

— Indianul a fost de milioane, ţîşni Straker printre dinţi. E rîndul tău, McCloud !

— Nu sări o replică, şuieră Joe.

Venise rîndul băieţilor să vorbească.

Vorbiră...

— Şi aici se vor actori, şopti căpitanul locotenentului Andone. Acum înţeleg. S-au comportat aşa înainte pentru a cîştiga opinia publică de partea lor înaintea judecăţii. Auzi ! „Infracţiuni din pasiune !“ Cine le-o mai fi vîrît şi asta în cap ?

— Nu mai are nici o importanţă acum, remarcă Andone. Totul e să-i ţinem „în ritm“, să nu-i mai lăsăm să iasă din el. Auziţi-l, tresări. Vorbeşte de dumneavoastră.

— Ce spune ?

— Ne critică.

— ...Tovarăşul director, repetă Straker, care vorbea ultimul, ar fi putut...

— Asta-i culmea, sări căpitanul.

— ...Să ne lase să terminăm săpăturile pînă dădeam de oraşul străvechi..., critica cu vehemenţă Straker.

— Poftim !

— „Of“-ul lor, nu ştiţi doar ?

La urmă Straker îşi luă şi el angajamentul că se va îndrepta, pentru a merita stima şi încrederea profesorilor şi a colegilor.

...La sfîrşitul şedinţei de „judecată“, cu aprobarea directorului si a directoarei centrului de fete, Straker o cunoscu pe Ina...

...După terminarea dezbaterilor, un tînăr înalt, blond, se apropie de mine... Mi se strînse inima de emoție, fiindcă semăna mult cu Man...

— N-are nici un rost, băiete, i-am spus rece. Este demodat să mai prezinți azi condoleanțe cuiva.

— Nu pentru asta, Ina. Voiam să-ți spun... adică... s-ar putea...

— Treci peste ! i-o scurtai tăios. La subiect !

— Voiam să știi că înainte de a muri... o noapte înainte... n-a închis ochii un minut și... cu mine a vorbit ultimul... despre tine !

— Și ?

— Numai despre tine a vorbit.

— N-are nici o importanță, rostii alb.

— Ba da. Voia să te readucă.

— Unde ?

— La el. S-a enervat cînd i-am spus într-o zi fără să vreau „Man". A făcut chiar o criză.

Inima mi se opri din bătaie... Îl priveam mut... „Gheorghe Bănciulescu a reînvățat să conducă avionul, avînd proteze la ambele picioare, Norman Crocher a străbătut Alpii elvețieni cu picioarele amputate, balerinul de la Royal Danish Ballet a reînvățat dansul după accidentul care îl mutilase, Len a murit urmărindu-și boala clipă de clipă, în picioare pînă în ultimul moment, și Man face criză de nervi cînd altul îl cheamă pe numele cu care eu îl strigam în clipe de dragoste... Of, ce ți-i și cu băieții ăștia !"

— Pe o masă de seară.

— Și ! Un spălat de batiste.

— Plus...

— Suprarelansezi, mă, cînd eu sînt în carte ?

— ...Trei mese de duminică.

— Sec !

— Ful de ași.

— Caré de popi... Auuuu !

Cineva sărise pe geam și le împrăștia cărțile de joc confecționate ad-hoc dintr-un caiet de desen.

— Nu da, mă !

— Jucați cărți aici după ce am făcut curățenie ?

— Ce-ţi pasă ţie ?

— Alunecă bine caré-ul de popi pe parchetul lustruit de noi, nu ?

— Şi ce ai tu cu... ?

— Uite că am. Ne stricaţi „planul“ cu viciile voastre. Dacă nu evacuaţi sala imediat, vă raportez ! Aa ! Nu vreţi să ieşiţi de bună voie ! Nu ? Nu, mă ?

Pumnii grei ai lui Straker măturau pokeriştii din laboratorul de biologie, unde se instalaseră pe furiş, la adăpost de privirile supraveghetorilor şi ale educatorilor...

— Afară ! urlă din răsputeri. Prinse pe unul de gulerul vestonului şi începu să-l tîrască spre uşă ca pe pisoi... Mai are cineva ceva de zis ! (Poc !) Se mai înscrie cineva la cuvînt ? ! (Poc !) Mai are cineva vreo nemulţumire ? Că o rezolvăm pe loc ! Nu în brînci, mă, nu în brînci ! Pe picioarele personale, că de-aia v-a dat natura tălpi, ca să nu circulaţi de-a dura... Mama voastră de... — na, că şi înjur —, parcă n-ar fi al vostru laboratorul...

Îi prăvăli pe uşă afară şi el rămase înăuntru să respire mirosul proaspăt de vopsea de pe dulapurile-vitrine, frumos despărţite pe compartimente : botanică, zoologie, anatomie, fiziologie, geologie, pe o lungime de opt metri... Mîngîie mîndru stativele nevopsite, ramele cu miros crud de pădure şi răşină, şoptindu-le tandru : „Să nu se mai atingă cineva de voi că are de-a face cu tăticu' ! O să aducem aici păsări din Deltă, animale şi păsări de cîmpie adunate de noi în vacanţă, cînd ne-a promis directorul că ne duce la grotă... Uite cum au luat vopseaua patrupezii de la tîmplărie ! O să-i pun să muncească şi ei, ca să înveţe să nu mai strice ce-au făcut alţii. Ba o să le cer să confecţioneze şi un stativ pentru planşe, poate chiar şi o măsuţă cu rotile pentru epidiascop. S-or fi pricepînd oare ? Că de nu, să le arate maistrul. Pentru galeriile de la geamuri, să vorbesc cu Winetu... Dacă e autodotare, să pună toţi umărul, nu unii să muncească, iar alţii să joace poker şi arşice...“

...Toamna ! O toamnă împăcată cu ea şi cu sfîrşitul soarelui... Ca o osîndă dinainte ştiută...

Toamna alunecă în iarnă, cu nopţi lungi de gardă, de plantoane, schimbul doi, schimbul trei, cu inspecţii, iarna

cu zăpadă multă și consemnări duminica, cu sancțiuni și pedepse, cu ger aspru. „Stînga-mprejur !", „Ordonați", „Să trăiți !", iarna cu gimnastică și sport în sala încălzită, cu ore nesfîrșit de meditații, cu televizor și westernuri (mai puține din cele cu gloanțe și pumni), iarna cu „Deș-tep-ta-reea !" și „Stin-ge-reea !" (ca o mîngîiere pe creștet, ultima) și iar, mereu la fel, repetate toate în programul fix, care topește orele, le amestecă unele în altele, în ele minutele... Minutele...

Băieții se puseră serios pe treabă și prinseră aici gustul inițiativelor „tari", „uriașe", care stîrneau admirația educatorilor și profesorilor. „Avusese dreptate Andronic" — își spunea directorul și, luîndu-și inima în dinți, le încredință conducerea sectorului zootehnic, în care urmau să lucreze clasele a IV-a, a IX-a și a X-a („Ochii din cap și animalele ! Ochii din cap și sectorul zoo — bun al tuturor, avut obștesc.")

...Și iarna se prefăcu în primăvară. Cerul se curăța acum de norii grei, spălîndu-se în ploaie... În ploaie lungă și deasă... O ploaie care nu se mai termina...

— Alarmă !

— Ce ?

— Alarmă, mă, ce, n-auzi ?

Ca o explozie în noapte...

— Gura ! Echi-pa-rea !

Ca la foc. În trei minute erau cu toții strînși în careu. Căpitanul liniștit, calm, le comunică fulger calamitatea...

Afară ploaia bătea pămîntul. Îl biciuia cu snopi de apă, dens, strîns. „Ce timp bun pentru... zît ! Nu-i timp de glume !" se astîmpără Straker. „De rău, mamă ! Potopul lui Noe."

După ce își duse la adăpost animalele, asigurîndu-le împotriva calamității, Straker își organiză echipa de șoc, fiindcă ei trei erau cei mai buni înotători...

...Rîul nu se mai vedea în albie. Ieșise din matcă, ca o spinare de bivol turbat, frămîntîndu-și furia în valuri cît casa... Și beznă, ca în iad...

Cu cît se apropiau de străzile inundate, cu atît auzeau mai deslușit țipetele de ajutor ale oamenilor surprinși în somn de puhoi...

Barca... Bărcile... Cîteva, nu multe, dar se putea face treabă cu ele. Armata, în primele rînduri. Straker privi o clipă soldaţii porniţi parcă la atac spre furia apelor... Ochii i se umeziră de admiraţie şi emoţie... Gata să plîngă.

„De ce ? Să fie şi el ca ei ! Şi ei ca ei ! Soldaţi ! Eroici. Curajoşi !" Îşi şterse la repezeală nasul şi ochii.

— Atenţie la mine, McCloud ! Sus ! Vîsla, mă ! Aşa ! Mai tare !... Acolo !

Se îndreptau spre prima casă care intra încetul cu încetul sub apă... Pe mal, echipe de muncitori şi soldaţi îşi strigau unii altora ordine. Cineva — poate chiar căpitanul — ţipase ceva la ei, dar nu avuseseră timp să audă... Smulseseră barca de pe mal şi porniseră după soldaţii şi muncitorii de la dig...

— Agaţă-l, McCloud ! Mai sus ! Lasă vîsla lui Joe ! Aşa ! Mai sus, mă !

O săritură, şi McCloud smulse din copac copilul înfăşat şi ridicat pe crengi.

— Ce fac acum cu el, că plînge ? se înduioşă băiatul.

— Leagănă-l puţin, ce naiba, nu te pricepi ? Vîsla, Joe ! Nu sta de Gheorghe cu ochii la prunc ! O să ai destui, să te saturi ! Trage tare acum !

— Poate rămînem cu el, îşi dori Joe.

— Boule, răcni Straker. Ai timp de glume. Stai drept, că răstorni barca şi mai e un suflet cu noi ! *Avem răspundere acum.*

McCloud strîngea în braţe copilul care urla ca din gură de şarpe. Începu să-l legene, încercînd să-şi ţină echilibrul. Joe şi Straker vîsleau spre casele inundate de la capul străzii.

— Orice s-ar întîmpla, nu laşi copilul ! Înoţi cu el în gură sau îl legi de cap „stil indian" dacă se răstoarnă coşmelia ! Auzi, McCloud ?

— O.K., făcu acesta, mai grijuliu acum cu viaţa pruncului decît cu a lui. Abia aştept să mă însor, ca să am şi eu...

— Vezi mai întîi dacă scapi din Niagara asta, îl încurajă „boss"-ul şi apoi te-oi şi însura. Hopa, Joe ! Furtunul ! ordonă apoi puternic. Apucă-l tu ! Aşa ! Trage mă cu inimă ! Sus ! Mai tare ! Cu amîndouă mîinile !

— Ajutooor ! ţipa o femeie îngrozită.

— Venim ! răspunse Straker. Stai să te ajut şi eu, îi spuse lui Joe. Dă mîna, strigă apoi spre femeie ! Trage-o în barcă, Joe ! Smulge-o ! Aşa ! Aici, măicuţă !

— Copiii ! se căina femeia.

— Nu mai plînge, că ţi i-au scos soldaţii. Uite-i colo ! Ia-l mai bine pe-ăsta ! Dă-i pruncul, McCloud ! Ce faci mă, n-auzi ? Dă-i-l ! Nu te mai înduri de el sau ce ? Aici eşti la război nu la creşă !...

McCloud trecu copilul femeii şi puse şi el mîna pe vîslă.

— Sus ! Hai, băieţi, îi încurajă Straker. Mai ai ceva lucruri prin casă, o întrebă pe femeie înainte de a întoarce barca. Nu ? Atunci, la mal, că mai au şi alţii nevoie de noi. Trage mai tare, Joe ! Cu putere ! Aşa ! Cu inimă băieţi ! Repede !...

Cînd aduseră barca nu-l găsiră decît pe militarul însărcinat cu comanda operaţiunilor de combaterea inundaţiei, care nu-şi mai vedea capul de treburi. Băieţii din centru fuseseră repartizaţi care încotro, nici unul nu era prin apropiere. Nu aveau cu cine să se sfătuiască. Trebuiau să hotărască singuri totul. La urma-urmei, nu le lipsea iniţiativa.

...Porniră din nou spre furia apelor. Picioarele li se mişcau grele de apă şi mîl. Abia reuşiră să acosteze pe malul clisos şi acum vîsleau iar, în căutarea unor noi puncte unde braţele lor puteau fi de folos. Noaptea întreagă o petrecură salvînd oameni... Spre ziuă nu mai puteau... Nu-şi mai simţeau mîinile... Nici picioarele. Se tîrau aproape, uzi şi obosiţi, că li se răsturnase barca şi trebuiră să înoate, agăţîndu-se de crengile copacilor ca să nu se înece...

— Există *frică*, Joe ? urla Straker cu vocea sugrumată de spaimă.

— Nu există, boss, dîrdîia Joe.

— Există *nu pot*, McCloud ?

— Nu există, boss !

— O.K. Pune atunci mîna să întoarcem barca cu faţa în sus, că am făcut gaură în podul palmei trăgînd-o cu vîsla ! Trage-o, mă ! Aşa ! Odată toţi ! Heeei rrrrrrup ! Uraaa !

Noaptea înecase de spaime satul. Şi oamenii. Cei trei dîrdîiau de frică şi frig, dar îşi făceau singuri curaj. Nu se dădeau bătuţi în ruptul capului. Straker parcă înnebunise.

— Există *nu pot*, Joe ?

— Nu există.

— Există *mi-e frică*, Joe ?

— Mai taci dracului, boss. Există, sigur că există. Mor de foame. Crăp ! Şi sînt ud tot...

Trupuri se înghesuiau de pe mal spre rîu, de aici înapoi şi încolo, în case, pe acoperişuri, în străzi inundate, ogrăzi devastate, trupuri se zvîrcoleau sub ape cerînd ajutor, se întindeau, se încordau, cărînd la mal oameni, animale, lucruri... Ca o masă imensă, întinsă pretutindeni, uniforma militară. Ca un singur om, ca un singur trup, aplecat la datorie în lupta cu stihia naturii... Glasuri care strigau, oameni care se chemau, ţipau, plîngeau, urlau...

Spre ziuă, puhoiul se mai potoli. Un ostaş îi culese din ape şi îi aduse cu barca la mal... Straker abia dacă mai putea să deschidă gura, dar tot nu se opri să-i spună lui McCloud în faţa ostaşului care le salvase viaţa.

— Bă, tu tot dobitoc ai rămas ! Ţi-am spus să nu mai înoţi „crowl" ca damele...

În acele zile mama mă vizită la centru. Întîlnire simplă, plină de înţelegere şi emoţie şi de o parte şi de alta, în faţa directoarei. Nu se schimbase prea mult. Nu îmbătrînise. Avea un soi de sfială pe care nu i-o cunoscusem înainte. Despărţirea, la fel de simplă, nu caldă, nu rece, nu ostilă, nu afectuoasă. Cu promisiuni de revenire...

Atunci, nu ştiu precis cînd, la cîteva zile după vizita mamei, ne-am cunoscut în laborator... Lucrai atent, concentrat, nu te uitai în jur, de parcă nimic nu te chema în afara lumii tale vrăjite de eprubete şi sticle colorate... Îmi acordai tot atîta importanţă cît viruşilor tăi, îţi aminteşti, nu ? Mă îndrumai atent să nu greşesc, dar uitîndu-te în microscop, nu în ochii mei... Erai cel mai bun dintre ei şi eram mîndră că reuşiseşi la facultate. Nu-ţi poţi închipui ce fericită am fost cînd mi-ai încredinţat — numai mie — taina ta... care a devenit astfel, a noastră...

Apoi...

— ...Ar fi culmea să existe decoraţii pentru delincvenţi şi noi să nu ştim, spuse iar în prostie Joe. De ce ne-o fi chemat, oare ?

— Ne premiază, îşi dădu cu părerea Straker.

— Mai bine ne-ar da ciocolată. Aia există cu siguranţă şi pentru delincvenţi !

— Lihnitule !

— Să trăiţi !

...Directorul îi primi în picioare şi îi invită să ia loc. Fuseseră evidenţiaţi în faţa întregului colectiv pentru merite deosebite în munca de ajutorare a satului sinistrat.

— V-am chemat acum, începu directorul, cum vă promisesem acum cîtva timp, ca să stăm puţin de vorbă despre o noţiune dragă vouă : demnitatea...

— Da, răspunseră într-un glas.

— Atunci nu înţelegeaţi prea bine ce este şi cum trebuie apărată ea. A trînti un pumn în nasul cuiva care te-a făcut „puşti" sau „măgar", ca pe tine, Bitucă, nu înseamnă a-ţi apăra demnitatea. Dar a răspunde cuiva pe măsura încrederii acordate înseamnă, într-adevăr, denitate. Mi-am asumat răspunderea în faţa instanţei de judecată, continuă căpitanul, să vă reţin şi sancţionez aici în centru, în baza vechii sentinţe, cum prevede decretul. De atunci am căutat să găsesc în voi răspuns încrederii mele. Mi-aţi răspuns cu... „protestul" de la izolator. Sus capul Bitucă, fiindcă acum vă laud nu vă cert. Nu mi-am pierdut totuşi răbdarea şi am aşteptat. Mototoleşti boneta Pleşa, n-o mai chinui atît între degete ! După intenţia „transplantului", iar m-am pus pe aşteptat... Activitatea voastră dinaintea judecăţii m-a făcut să sper. Nu în zadar, fiindcă devotamentul şi curajul din timpul calamităţilor mi-au răsplătit din plin încrederea. De-abia acum puteţi spune că aveţi măsura adevăratei voastre demnităţi. Vă voi acorda o învoire pentru cîteva zile acasă. Tu ai unde să te duci, Enculea ?

— Da, răspunse minorul calm. Să văd... copilul...

Căpitanul rămase pironit. „Ce-o mai fi şi asta ?" Se temu să mai întrebe ceva. Dar McCloud îl scoase din încurcătură.

— ...pe care l-am salvat de la înec.

Răsuflă uşurat.

— Şi... oraşul ? întrebă pregătindu-le o bucuric.

— Care oraş ?

Îl şi uitaseră.

— ...Pe care voiaţi să-l descoperiţi.

— A ! Nu ne mai interesează oraşul. Am descoperit acum... o lume, răspunse Joe cu o undă de poezie în glas...

Fu rîndul directorului să i se umezească ochii. „Avusese dreptate Andronic."

Învaţă-mă să beau !
Învaţă-mă setea !
Învaţă-mă să mă-nfrupt !
Învaţă-mă foamea !
Învaţă-mă să iert !
Învaţă-mă mila !
Învaţă-mă să iubesc !
Învaţă-mă arderea !
Învaţă-mă să ard !
Învaţă-mă patima !
Învaţă-mă să mor !
Învaţă-mă VIAŢA !
ÎNVAŢĂ-MĂ TOTUL
Sau NIMIC !

...şi voi mai avea multe de învăţat de la tine, eu, neputincioasa pînă ieri să înţeleg că dragostea la 37 de grade este banală, dar omenească, iar ca să fie ardere trebuie să aibă o formă de generozitate (Eu), dar şi de egoism (Man), că trebuie să fie sinceră, lucidă, puternică (Tu), că dăruirea fizică (Man) este dragoste, dar nu încă esenţa ei (Tu), că nu poate fi vorba de dragoste atîta vreme cît oamenii nu comunică şi altfel (Tu), cît nu se îmbogăţesc necontenit unii din alţii (Tu şi Eu), că în dragoste nu trebuie să fii rug (Eu), ci jar încins (Man şi Tu), că infinit mai viu este jarul aprins din lemn bun, ca esenţa tare de tek (Len), iar focul lui nu trebuie să ardă în zadar, ci să fie flacără mîndră şi vie care să cheme în căldură (Tu), dar să aducă şi lumină (Len) ; acel jar

care, după ce și-a trăit lumina și căldura, să-și lase cenușa blînd, într-un apus de liniște și înțelepciune (Tu, Len și Eu)...

...Recitesc scrisoarea... Și revăd aievea totul. Viața mea pînă la tine.

Dorisem de fapt să-ți scriu o scrisoare și am scris, fără să vreau, un roman...

Iar acum, după ce știi totul despre mine, mai vrei să fiu soția ta ?

Ina

București, octombrie 1975-iulie 1976.

ÎN EDITURA MILITARĂ AU MAI APĂRUT ÎN 1976

Romane

GHEORGHE BEJANCU
Coloane sub lună

ION ARAMĂ
Țărm fără catarge

ION GRECEA
Talida

VASILE MĂNUCEANU
Perla diavolului

ION OCHINCIUC
Spada de Toledo

BANU RĂDULESCU
Păsările mari nu cîntă

RADU THEODORU
Nopți albastre

HARALAMB ZINCĂ

Soarele a murit în zori

Colecția „Sfinx"

ȘTEFAN BERCIU

Pichetul în alarmă

IV. MARTINOVICI

Am lăsat graurii să zboare

STELIAN SÎRBU

Noaptea focurilor

ATANASIE TOMA

Capcana era blondă

Redactor : ELENA MARINESCU
Tehnoredactor : M. NICOLAE

Bun de tipar 15.12.1976. Apărut 1976. Tiraj 32.230 exemplare. Hîrtie scris tip II A de 60 g/m². Format 540×840/16. Coli tipar 10³/₄. B. 260.

Tiparul executat sub cd. 430 la I. P. „Filaret", str. Fabrica de chibrituri nr. 9—11, București.
Republica Socialistă România

. . . Îţi mai aminteşti, prietene cititor, cuvintele de început ale Cărţii de la San Michele ? „Nu dăruieşti nimic oamenilor dacă nu te dăruieşti pe tine". . . Cu ele trebuie să se deschidă şi orice carte de destin, orice pas al omului către om. . . Să te dăruieşti cu bucurie, fără zgîrcenie, necontenit, nedrămuindu-te, necruţîndu-te, fără odihnă, risipitor cu tot ce ştii, cu tot ce simţi, cu tot ce eşti. . . Fiindcă din tot ce faci, numai dăruirea are preţ. . . Pleci. Dar nu de tot. Din tine, asta RĂMÎNE mai departe în ceilalţi, în minunatul proces de ridicare a oamenilor — unii prin alţii — . . . De trecere, cu sentimentul sigur că dăruindu-te, rămîi mai întreg. . .

. . . Aşa s-a născut „Venus-Cocteil", o carte despre zbor — în lume spre Soare sau Venus — zborul fără aripi la şaisprezece ani. . . Şi despre cei care veghează aripa zborului. . .

RODICA PADINA

EDITURA MILITARĂ Lei 5